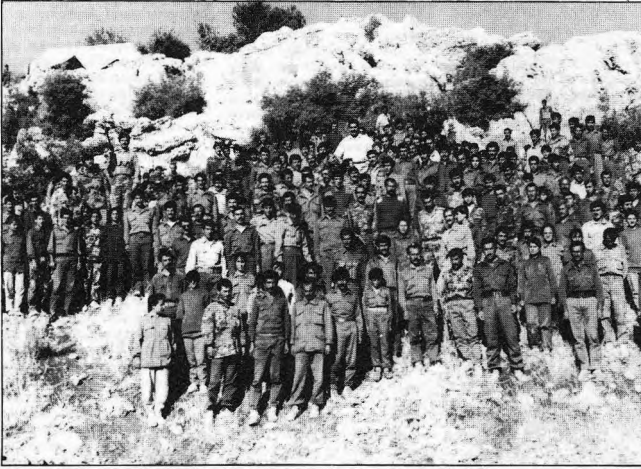

Kürdistan'daki sonbahar eylemliliği sömürgecilerin planlarını boşa çıkarıyor

Kürdistan'ın bazı bölgelerinde mevsimin ilk kışı düştü. Havaalar soğumuş, dolayısıyla gerilla mücadelesinin karşısına yeni bir doğal engel çıkmış durumdadır. Fakat kurtuluş savaşımız sürekli bir yükselme seyrini izleyerek sürüyor. Başla Botan olmak üzere Kürdistan'ın dört bir yanında gerilla eylemleri sömürgeci ordu güçlerine ve çetelere etkin darbeler indiriyor. Halk kitleleri her zamankinden daha çok düşmana itaatsizlik gösteriyor, başkaldırıyor ve direniyor. Halbuki Irak'ın Kuveyt'i işgali üzerine TC, Kürdistan'a büyük askeri birlikler sevketti. Bu güçlerin kurtuluş savaşımızın en çok kökleştirdiği alanlara konuldu ve sürekli operasyonlar geliştirilmekte. Bu

dönemde çok sayıda yerleşim birimini abluka altına aldı ve gerilla ile halk kitlelerinin bağını koparak sonuç almaya çalıştı. Bunu yaparken, uluslararası emperyalist güçlerden de her türlü siyasi, askeri desteği büyük oranlarda artırarak almaktadır. Çünkü bölgede ortaya çıkan son gelişmelerle emperyalizm TC'ye duyduğu gereksinim her zamankinden çok artmıştır, bu yüzden de ona sonuna kadar destek sunulmaktadır.

İşte, buna da fırsat bilen TC, bundan yararlanarak Kürdistan devrimini baltırmaya çalışmaktadır. Bütün yönelimini buna göre ayarlayan sömürgeci Türk devleti ülkemize bütün olanak ve gücünü kullanarak yüklen-

mektedir. Dünya kamuoyunun ilgisinin bir bütününü Körfez'e kaymış olmasından yararlanarak Kürdistan'ı dünyadan izole etmiş, çok acımasız bir özel savaş yürütmektedir. Fakat düşmanın bu yönelimi ve saldırılarına karşın devrimci savaşımız onun plan ve projelerini boşa çıkararak hızlı bir gelişmeyi yaşamaktadır. Bu gelişmeler ortamında salt kışal kesime sınırlı kalmayan gerilla savaşı, her zamankinden daha çok kent merkezlerine de taşırıldı, düşmanın buralarda da darbeyor. Bu dönemde çok sayıda kaza baskınları yapılırken, Diyarbakır gibi büyük şehirlerde de düşman üstlerine saldırılar düzenlendi ve onlara asker, polis, çelik kuvvet elamanı imha edildi. Hatta Türk başına da "PKK şehre indi" manşetleriyle düşmanın korku ve paniği yansıtıldı.

Yıllardır Musul ve Kerkük hayalyle yaşayan TC, Ortadoğu'daki krize dayanarak bu emline ulaşma gayretine hız verdi. Fakat çeşitli sömürgeci burjuva temsilcileri "Din-yata prince düzenler, evdeki bulgurdan da oluz" yorumlarını yaparak

Devamı 2. sayfa

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, hızlanan son siyasal gelişmelere yeni bazı yaklaşımları ve görevlerini üzerine yaptığı değerlendirmelerin bir bölümünü yayınlıyoruz.

"DÜNYAYA YENİ BİÇİM VERMEK İSTEYEN GÜÇLERE EN BÜYÜK DARBEDİ YURAN ORTADOĞU BÖLGESİNDE KÜRDİSTAN'A DAYALI BİR 'EKİM DEVRİMİ' DOĞABİLİR"

Siyasal gelişmelerde görülen hızlanma ile mevcut değişimin netleşmeye doğru gitmesi ve bundan Kürdistan üzerinde ağırbaşlı etkileri, devrimci hareketin yeniden yeniden örgütlenmesi ve eylem hattına bu temelde yüklenmesini gerektirmektedir. Uluslararası durumda ortaya çıkan son hızlı gelişme ve değişimlerin kendini en çok ele verdiği ve hatta bunun bir aynası durumuna gelen olay, Basra Körfezindeki süper askeri-siyasi yoğunlaşma ve gerginlikler. Sorun her ne kadar Araplararası bir iç sorun olarak görülüyor, özellikle Arap milletçiliği adına bu temelde yaklaşmak istiyorsa da, Arapların buna güç getiremediği ortadadır. Başla ABD olmak üzere, ortaya çıkan son gelişmelerde kendilerini kazanımlı gören güçlerin, çıkartları sözkonusu olduğunda eşine rastlanmadık ölçülerde gücünü ortaya çıkarıp sorunu uluslararası en önemli bir mesele haline getirme ve uluslararası kuruluşlarda en önemli kararları alabilme, buna öncülük etme ve aynı hızla uygulamaya dönüştürme çabaları, adeta bir film geridi gibi kendini göstermektedir.

Bu gelişmeler, özellikle sosyalist ülkelerde reel sosyalizmdaki değişimlerin emperyalizme nasıl güç verdiğini anlamak, nasıl bir dünyaya yol açtığını ortaya çıkarması açısından da önemlidir; seçilen yeni dünyayı ele vermektedir. Gelişmeleri açıklayarak, daha önce kadar yerleşmiş bütün politik düşünceler, sistemlere dayalı ve sistemlere bağlı bir çok küçük devlet ve hatta iç politikaları bile yemediği, bu anlamda muazzam bir gerginlik kadar, yeni politik yaklaşımların da oluşturulmak istendiği, bütün yakıcılığı ile kendini his-

Devamı 9. sayfa

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın savaş ve ordu sorunları üzerine değerlendirmelerini sunmaya devam ediyoruz.

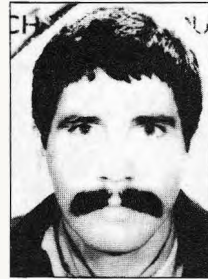
Savaş ve ordu sorunları üzerine

-II-

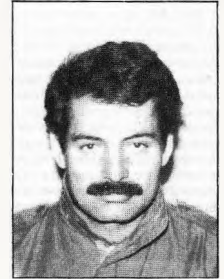
PKK gerçekliğinde ve savaşçı-ğında açıklığa kavuşan temel özellikliyi görmek gerekiyor. Bunlar, halkımızın içinde bulunduğu durumun devrimci çözümlemesi sürecinde açığa çıkan hususlardır. Kürdistan halkı, devrimci çözümlemeye tabi bulunduğu ve buna devrimci örgütle müdahale edildiğinde ancak kaderi çözülebilir. Devrimci ideoloji, politika ve savaşı hakkın kaderi çözümlemek istendiğinde, diri ve yaşamak isteyenler, yaşama kabiliyetinde olmayanın, kendilerini devrimci çözüm sürecinde yeniden konuşturmaları söz konusudur. Her türlü sağ yaklaşım; demagojik, sektörel, basırmacılık, inanışsızlık, kuyrukçuluk, taktik gidişatla oynama, asgari koşullarda sa-

vaşın gereksinimlerine uymama, fırsat ve olanakları hiç görme ve değerlendirmeme, bütün bunlar son tahlilde, feodalizmin ve düşmanın özellikleriyle kendini bir hastalık ve çürümeye konumuna getirmenin ifadesidir. Devrimle kaderini çözmenin PKK'de bir şeref olduğu, bundan hiç kuşku duyulmaması gerektiği açıkken ve rahatlıkla roller oynanabileceken, kendini partileştirmeyip savaş konumunun dışında tutanlar az değildir. Böylesi bunlara da yetinmeyip, bütün Parti bünyesini kırırmı, savaşın gereklerini bir tarafa itme ve gidecek fırsat bulup bir kariyer tutturursa, bunu yapı üzerinde yürütmeye kadar olumsuzluğu doğ-

Devamı 18. sayfa

Şehmus YİĞİT

İsmail İBRAHİM

ARGK'nin değerli komutanları, halkımızın önderleri Harun ve İsmail yoldaşlar ordulaşan halk gerçeğimizde bayraklaşarak ölümsüzleştiler

Yazısı son sayfa

ONUNCU YILINI DOLDURURKEN 12 EYLÜL FAŞİST REJİMİNİN DURUMU VE OLASI GELİŞMELER

Kemalist rejimin gelişiminin zorunlu bir evresi ve onun çözümlü sürecinin ürünü olan 12 Eylül faşist-askeri rejimi onuncu yılını dolduruyor. Türk toplumunun, onun çeşitli kurum ve güçlerinin, 12 Eylül'ün yarattığı karabasanı tamamen yitirdiğini, onu aşarak yeni bir gelişme sürecine tam olarak girdiğini söyleyebilmek mümkün değildir. Çünkü, 12 Eylül faşist rejimini aşmak özünde kemalizm aşmaktır ki, Türk toplumu kemalizm baskısı ve kurutucu zehirliye uğratılmış durumdadır. Son yıllarda bu konuda bazı gelişme adımları atıldı da, bu durum henüz sınırlıdır ve egemen toplumsal bir olgu olmaktan uzaktır. Buna karşın, egemen çevreler 12 Eylül'ün her yitidirmesini, 12 Eylül üzerine bazı tartışmalar açarak onun pürüzlerini yontmaya, böylece 12 Eylül darbesini toplumca benimsenir kılarak taahhüt altına almışlardır. Bu doğrultuda özellikle emperyalizmin kuklası ve 12 Eylül darbesinin şefi Evren'e söyleşiler yapıp yayınlamış, adeta moda haline getirmişler. Bu moda bu yıl da devam ettiriliyor.

Kemalist tarihi düzlemeyi kendine görev edinmiş kişilerden biri olan U. Mumcu, Evren'e, "12 Eylül bir darbe-ri" dedirilmekten adeta zevk ve mutluluk duyuyor. Halkı adatabilmek için sadece "komünist" demediği kalmış olan Demirel, "askeri müdahale sivil görünümle devam ediyor" diyerek sahtekarlığı sürdürmeye çalışıyor. Bazı avanaklar, 12 Eylül faşist-askeri darbesinin yarattığı olduğu meclisten darbelercin yargılanmasını isteyecek kadar bir gaffet şaşkınlığı ve ne yaptığını bilmezliği yaşıyor. 12 Eylül faşist rejimi ve onun getirdiği özel savaş Kürdistan'da her geçen gün daha ağır bir darbe yiyor. 12 Eylül rejimi ve temeldeki kemalizm Kürdistan'da darbelen-ğide, indirilen her devrimci darbeye parçalanması ve çözümlü getirilirdiğide etkisi Türkiye'ye de taşır ve Türk halkında yeni bir kurtuluş umudu yesiyor. Diler ancak bu temelde açılıyor. Kalımların temelde işiyor ve rejimin aşılması ancak bu temelde olacağı akti kesinleşmiş bulunuyor.

Devamı 14. sayfa

Serhed Eyaletinde yaygın gerilla eylemliliği halkımızın serhildanını yüksettiyor

"Serhed Eyaleti 2. Botan olma sürecini yaşıyor. Geçmiş büyük oranda aşılmıştır. Sahip olduğu coğrafyadan ötürü gerilla ile halk eylemliliğinin iç içe dengeli bir biçimde gelişmesi gerekiyor. Yaşanan gelişmeler henüz başlangıçtır. Gelecekteki gelişmeleri müjdellemektedir."

Yazısı 6. sayfa

Kürdistan'daki sonbahar eylemliliği sömürgecilerin planlarını boşa çıkarıyor

Bağtaranı 1. sayfa

Kürdistan'daki kurtuluş savaşımızca sık sık dikkat çekmektedirler. Bu konuda hesapları iyi yapmışlar olmaktadır. Zira Kürdistan 1920'lerin koşullarını yaşıyor. Mevcut durum Türk egemenlerinin karşısına çok farklı bir tablo çıkarmakta, gelişen kurtuluş savaşımız, her gün TC'den bir parça koparak kurtuluşu doğru ilerletmektedir. Nitekim son bir aylık gelişmelere bakıldığında Kürdistan'daki durumun tamamen TC'nin aleyhine olduğunu görebilmekteyiz. Bir yandan dağların yanısıra şehir merkezlerinde de yoğunlaşan gerilla eylemliliği düşmanı darbelere, diğer yandan siyasal olarak halkımız yüzümlenmiş kompo ve entrikaların düğününe gerekçe boşa çıkarmakta ve direnişini yükseltmektedir.

Sonbahar eylemliliği ulusal kurtuluş mücadelemize yeni mevziler kazandırarak başarıya sürmektedir.

BOTAN EYALETİ

ŞIRNAK: Sömürgeci Ağustos ayının sonlarında Cudde başlatılan operasyonları Eylül ayının ortalarına kadar sürdüler. Operasyonların özellikle Şırnak'a sömürgeci valinin atamasının hemen ardından başlatılması, Şırnak'ın il haline getirilerek özel savajın üssü yapılıp çalışmalarının bir deremesi niteliği de taşıyor. Operasyonlarda köyler, ormanlar, bahçeler ve ekili alanlar da yakıldı. Bunlara da yetimleşen sömürgeci operasyonları Uludereye kadar genişlettiler. Fakat sömürgeci güçler, halka vahşet uygulamaya ve çevreyi yakıp-yıkma dışında operasyonlarda asıl hedefledikleri amaçlarına ulaşamadılar. Gerillalar, sömürgeci operasyon güçlerine yönelik gerçekleştirdikleri saldırı eylemleriyle onlara ağır zayıf verdirdiler. Tespit edilebilen çok büyük gerilla saldırısı oldu. Bunlardan Zênika köyü civarındaki çarşıda en az 30 düşman askeri öldü. Bu 30 düşman askerin cesedini bizzat köylüler gördü saygırlar. Bir de köylülerin göremediği cesetler hesaba katılırsa, düşman kayıplarının bu sayının çok üstüne çıkacağı açıktır. Öte yandan Mala Bayır çetelerinden 151 bu çarşıda parçaklıklar gerekçesiyle mahkemeye verildi.

Uludereye kadar yayılan sömürgeci operasyon güçlerine gerilla saldırıları oldu. En yoğun saldırılar 13-16 Eylül tarihleri boyunca gerçekleşti. Çarşılar, Kato Dağı'nda, Şivend köyünün arkasındaki Ayal Dağı ve Kele Maşad Dağı'nın Şırnak'a yakın olan eteklerinde Hozê köyü civarında ve Kabranê Dağı'nda yaşandı. Çarşılar süresince sömürgeci helikopterlerle sürekli çok atkılar. Çarşılar, tüm den gerillaların planı saldırılarıyla meydana geldi. Dolayısıyla inişiyat başlatılan Şırnak'a gerillaların elinde olduğunu düşmana bunlar eylemleri verildi. Fakat sömürgeci öldü ve yaralıların büyük bir gıdıklı içinde çarşıya aianlarından uzaklaştıkları için kayıplarının sayısını tespit edilemedi. Sadece 1 askerin öldüğü ve 1 asker, 11 de Mala Bayır çetesi den 2 kişinin de yaralı olduğu saptanabildi.

Sömürgeci köylüler umut bağladıkları bu operasyonlara tam bir hizmetli yaşayarak geri döndüler. Kayıplarının büyüklüğü bir tarafta, gerillaların başları bir mücadele yürütmelerini halk üzerinde yarattığı etki ve düşman ordusundaki moral

bozukluğu sömürgecilerin yediği en büyük darbe oldu.

11 Eylül günü Cudde'nin üç ilçe sınırındaki Çala Güze olarak bilinen mntıkasında gerillalar, bir çarşı başında sömürgeci askerleri pusuya düşürdüler. Çarşıma, operasyona çıkan diğer düşman askerlerinin de katılmıya büyüdü. 12 Eylül günü de devam eden çarşıda gerillalar düşmana ağır kayıplar verdirdiler. Bölge halkı, bu çarşıda çok sayıda düşman kayıbnı olduğunu söylemektedir.

Yine 17 Eylül'de Bestler mntıkasında olan başka bir çarşıda ise 11 düşman askeri öldürüldü. Sömürgeci bu askerlerin cesetlerini Şırnak'a taşıyıp, buradan memleketine gönderdiler. Her iki çarşıda da gerillalar hiç kayıp vermediler.

22 Eylül günü ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği saat 18.00 sıralarında Şırnak-Urê karayoluuna bankat kurdur. Bankatın kuruluğu nokta Şırnak'a 20 kilometre mesafedeki

katıldı. Ulaşan haberlere göre, Koma Geller gençleri eğılıp savaşa hazır hale getirdikten sonra ARGK'ye gonderiyorlar.

Diğer yandan Mala Bayır çeteleri, 4 Eylül'de Hilal köyünde halk milisi Halit BENEK'i alpaçka katlettiler. Sömürgeci bu olayı "çarşıda bir teröristin öldürüldüğü" şeklinde kamuoyuna yansıtılar.

Mala Bayır çeteleri işledikleri bu son cinayete, şimdiye kadar en az 10 yurtsever insanınımın kanına girdiler. Bu yüzden halk bu çetelerden kendini korumanın yoğun arayışı içinde bulunmaktadı.

Şirış (Sapaca) köylüleri Ağustos başında zorla köylerinden çıkarılmışlardı. Bu tarihten itibaren köylüler Ripin (Yeşilyurt) köyü civarında, Uludere-Şırnak yolu etrafında komutanların köylülerine geri dönmek için direniş başladılar. Sömürgeci için hiçbir çözüme ve vadiine itibar etmeyen köylüler, tek çözüm olarak köylülerine geri dönmede direniyorlar. Kendilerine 100 kadro ve

Kaymakam Çeşmesi mevkiide. Gerillalar 20 kadar araç durdurup kimlik kontrolü yaptıkları sonra propaganda yaptılar. Propaganda, Şırnak'a hızlandırılan çok bağıtlanmalar, sür-günleri, ormanların ve ekili alanların yakılması için yapıyor. Sömürgeci lerin bu yöneliminin aslında kendi güvenliğinde ortaya koyduğu gerçek vurgulandıkları sonra halk direniş ve ARGK'ye katılmaya çağrıldı. Gerillalar, yol kesme eylemini sürdürürken muhtemelen çetebaşı Alihan Tatar'ın da içinde bulunan çeteleri taşıyan bir araç da gerilla barınakına takıldı. Gerillalar gören çeteler arabalarının terkidep kaçmaya çalıştılar. Gerillaların açtığı ateş sonucu çete Nizam Tatar ağır yaralarken, diğer Nezir de öldü.

Alihan Tatar, Şırnak'ta sömürgeci lerin en temel dayanaklarından biridir. Bu yüzden gerilla savaşımız Şırnak'ta yerleşikten sonra, yoldığı hedeflerin başında bu unsur ve çeteler geldi. Hain Alihan Tatar, mücadelemizin darbe yediğe köylülük üzerinde etkisini yitirerek bir avuç çetesiyle birlikte Şırnak'a sığındı. Fakat burada da sürekli gerillaların hedefi olmaaktan kurtulmadı. Gerillalar Eylül 85'te Alihan Tatar'ın ilçe merkezindeki evine saldırdılar. Kendisi evde olmadığının kurtuldu, ama 6 çetesi öldürüldü. Gerilla saldırısı bununla sınırlı kalmadı, yapılan çeteli saldırılara birçok yakını öldürüldü. Ayrıca gerillalar, Tatarların köylülerden zorla gaspettikleri köy, orman ve val varlığına da el koydular.

ULUDERE: Ağustos ayı sonlarında Kılaba (Uludere) ilçesi ve Hilal köyünden 15 genç daha ARGK'ye

ridiğinin açıklanmasına rağmen; ki, bu vaad de yalandı- köylüler sömürgeci lerin isteklerine boyun eğmeyi reddettiler. Uludere kaymakamına başurvan köylüler, köylülerine geri dönmek için izin istedikler. Fakat bu istemleri reddedince Uludere-Şırnak karayoluuna barikat kurarak, yolu trafğe kapattılar. Bunun üzerine sömürgeciler şiddet kullanarak yolu trafğe açtılar ve köylüler çevre köyüne dağıtıldılar. Ancak bu da çözüm olmadı ve köylüler Şirış'a dönmede karararlar.

Sömürgeci operasyon birlikleri, 22 Eylül'de boşaltılan Şirış (Sapaca) köyü yakınında 2 çete ve 1 polislin kurşunlanarak cezalandırılmış cesetlerini buldular. Bunun üzerine gılınışan jidul çeteleri ile takviye düşman birlikleri, Şirış ile aynı vadiide bulunan 300 haneli Hilal (Akdamar) köyüne saldırdılar. Kadın, çocuk, yaşlı bütün köylüler bir araya toplayan düşman, aşkama kadar köylüler işkence yaptılar. Ardından da 40 köylüye gözaltına alarak Şırnak'a götürdüler. Bu yurtseverler 16'sı tutuklandı.

27 Eylül günü gerillalar, Kalık köyü yakınında Sinat Dağı'nın Tatê mevkinde düşmanın yeni inşa etmeye başladığı karakola saldırarak imha ettiler. Karakol inşa ilerinde çalışan işçilerle ve müteahhit ve konuş-tular. Bu konuşma sonucu müteahhit karakol inhaledinin vazgeçti. Aslında sömürgeci bu karakol inhaletini köylüler yapmıkm istemisiğdi. Fakat köylüler reddedince, Sirtten müteahhit ve işçiler getirilerek yapı-ma başlandı.

Bu eylemlerden sonra sömürgeci ler geniş bir operasyon başlatılar. Fakat

genlerince düşman askeri pusuya düşürdüler. Böylece başlayan çarşıma 29 ve 30 Eylül günleri de sürdü. Bu çarşımalarda kesin tespit edilen düşman kayıpları 7 öldü.

Öte yandan Hozê köyü yakınında meydana gelen bir çarşıda 2 gerilla direnerek şehit düştü.

CİZRE: Irak'a giden İpek Yolu üzerinde bulunan Enabat (Çavuşlu) köyü yakınındaki Saklene köprüsünün gövde ve ayaklarına ARGK gerillaları, 6 Eylül gecesi sabotaj düzenediler. Pallama sesleri Cizre'den duyuldu ve köprü büyük oranda kullanılmaz hale geldi.

Özellikle Irak'a uygulanan ekonomik ambargodan sonra TC, bu tarz yolları ve köprüleri tüm den askeri amaçla kullanmaya başladı. E-24 karayolu askeri amaçlı kullanılan yolların başında gelmektedir.

Bu eylemlerden sonra TC, Mardin alanında bulunan yollar üzerinde köprüleri etrafında askeri önlemleri almıştı. Özellikle Cizre ve Habur köprüleri etrafı askeri birliklerle doldurmuş durumdadır. Yine silah, çep-hane ve askeri malzeme aktarımını da olağanüstü önlemler olarak gerekçe taşıyarak da büyük artılar oldu. Fakat TC'nin bütün bu çabaları sonuç vermiyor. Gerilla ve halk eylemliliği sürekli bir yükseliş yaşayarak TC'nin yitimlerini boşa çıkarıyor.

Eylül ayının başında Cizre ve çevre köylerden 30 u aşkın yurtsever gözaltına alındı. Gözaltına alınmalar teslim olan bir hainin ihbarları sonucu sömürgeci lerin yaptığı operasyonlara gerekçelendirildi. Gözaltına alınan yurtseverlere çok ağır işkence yapıldı. Nitekim 6 Eylül günü bu operasyonlarda gözaltına alınan Usarê köyünden Abdurrahim TANRIBİLİR adı yurtsever alpaçka katledikten sonra boununa ip geçirilecek kendi kendisini astığı süsü verilmeye çalışıldı. Sömürgeci ler 9 Eylül köyü yurtseverin cesedini cemseye köyüne götürüp kimseye göstermeden gömdüler. Ardından sömürgeci yetkililer yaptıkları açıklama, yurtseverin kendisini astığı ileri sürdüler. Ayrıca düşman işlediği suçun açığa çıkması için doktorun otolsu yapmasına da izin vermedi.

Sömürgeci lerin işledikleri bu cinayet Kürdistan'da vahşeti vardiirdiklerini boyutu bir kez daha ortaya koydu. Türk barbarlığının dizginisiz boyutları sömürgeci lerin Kürdistan'da yaşadığı kızmazın belgeleri olmaktadır. Düşman, gerilla karşısında işine düştüğü çaresizliği yurtsever halkımıza saldıracak göstermeye çalışıyor. Ama TC'nin bir çirpinışı onu beklenen sondaan kurtarmayaacağı gibi, daha hızlı köşge girmesine yol açacaktır. Çünkü halkımız düşmanın bu saldırılar karşısında daha çok sınırlanmakta ve savaşarak kurtuluşu ulaşma azmi bilennmektedir.

Nitekim yurtsever Abdurrahim TANRIBİLİR'in katledilmesinin protesto etmek için 19 Eylül günü Cizre Lisesi öğrencileri kursun yürüyüş yaptılar.

20 Ağustos gecesi de gerilla kılığında giren özel tim elemanları bir aileye uğrayarak evde bulunan yaşlıdan oğlu Gürgün'i öldürdüler. Gelen silahlı kişilerin durumundan şüphelenen yaşlı köylünün, "Kimisiniz, oğlumu neden soruyorsunuz?" gibi soruları karşısında kimliklerini ortaya çıkıktını farkedden kontralar yaşlı

köylüyü kurşunlayarak katlettiler.

Bu olaydan birkaç gün sonra aynı kişiler Lokman adında birini sokak için başka bir evte gittiler. Fakat evde yalnız bulunan kadınlar, bunların özel tim elemanları olduklarını şüphelendikleri için karşı koydular. Gününlün duyan komo evlerde bulunanlar olayın olduğu evin etrafında toplandılar. Halk tarafından kuşatıldıklarını gören kontralar, tel-sizle yardım istedikler ve silahlarını halka doğrultular. Bunun üzerine polisler ayak yerine gelecek kontraları birlikte alıp götürdüler. Yine kontralar bu olaylardan kısa bir süre önce de Erut'un Xusse (Akdızgün) köyünde oturan Melle Xelil'in oğlu Melle Abdurrahman'ı ağır yaralamıştı.

Sömürgeci lerin sürünlüye sonuc alamadıkları kadar, bu can ve sadist ruhlu unsurları halkın içine salarak katliamlar yapıpaktadırlar. Bunlar gerilla kılığında gerek halkın canına, malına ve namusuna en alpaç şekilde saldırmaktadırlar. Bununla sömürgeci ler bir taşıla iki kusurumaya çalışmaktadırlar. Bir yandan cinayetler işleyerek halkı korkutuyor, diğer yandan halkın canına, malına ve namusuna yönelikleri saldırıları gerillalara malederek halkı gerilladan uzaklaştırmayı hedeflemektektir. Fakat TC, bu kapsamlı planlarında birleşik bir yanlığı yaşamaktadır. Zira mücadelemiz artık halkımızı kucaklamıştır. Dolayısıyla halkımız ARGK gerillalarının hangi ulusal değerler için savaşıklarını ve gerçek namus bekçileri olduklarını çok iyi bilmektedir. Gerillaların hareket tarzını ve kimlere düşman olduklarını yakından görüyor ve yaşıyor. Bu yönü, halkımızda yoğun bir birling birikimi olmuştur. TC'nin özel savajı bu tarzda ve kuralsız olarak tırmadıkları önlemleri ortaya çıkardığı sonuç halkımızda büyük nefret uyandırmaktadır.

ÇATAK: ARGK gerillaları 10-12 Eylül tarihleri arasında Müks (Bah-çesaray) bucağı yakınında 2 köy korucusunu ölüme cezalandırdılar, 1'ini de birlikte götürdüler.

Diğer taraftan yaz aylarında Çatak'a atkılan Kayseri ve Bolu komando tugaylarına atı hava indirme komando birlikleri Irak sınırında köyü kayırdırmaktadır.

ARGK gerillaları, 25 Eylül akşamı çete reisi Sadun ağa (Sadun Ceylan)'ın Alêkan (Sürmac) köyüne baskın düzenediler. Köyde askere de karargah kurduklarından çetelerle birlikte gerillalarla çarşımaya girdiler. Gerillaların üstünlüğü ile biten çarşıda birinin adı İdris olan cete de öldürüldü. Gürgün Tahrân adlı çete de ağır yaralandı. Çarşıda bir gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü.

Gerillanın eylem kapastesinin büyümesi kitlelerdeki uyanışı ileri bir düzeye çıkarmıştır. Köylüler çetecilik dayatmalarını kesin bir tavırla reddediyorlar. Ayrıca halk Sadun ağa'nın mutlak cezalandırılmasını istiyor. Son dört ayda bu azınlık düşmanın karargahına iki gerilla saldırdı oldu. Fakat bu hain TC tarafından olağanüstü önlemlerle korunduğundan pis canını kurtarabildi. Bu hainin çetelerine yönelik gerçekleştirilen çeteli baskın ve çarşımalarda ise birçok çete öldürüldü.

HAKKARİ: Bir çarşıda düşmana ağır yaralı askeri esir düşen savajı Adem TAŞ'a ağır işkenceler yapılarak katledildi. Çukurca'nın Aşağı Pinyanış aşiretinden olan Adem TAŞ, ağır yaralı olmasına

rağmen işkenceye büyük direniş göstermiş, bu direniş halkın içinde destanlaşmıştır. Sömürgeciler işe vahşilikleri bir kez daha berraklaştırmış. Sömürgeciler savacı yaralı ele geçen esirleri tıbbi müdahale yapmayıp üsteltiler yaralı olmayı, alçakça emellerine ulaşmada bir kez olarak kullanmışlardır. Savaş suçlu olan tüm TC'nin kırkı savasını 29 nın belgesidir.

28-29 Eylül gecesi ARKG gerillaları merkeze bağlı Kotranis (Ordeki) köyünde bulunan karakola saldırdılar. Saldırıda karakol tümüyle imha olup kullanılmaz hale getirildi, 1 asker öldü, 4'ü de yaralandı. Saldırıda gerillalar hiç kayıp vermeden usulüne erişerler.

Sömürgeciler eylemlerin sonra köylülere baskı uygulamadılar ve küçük otlatmaları yakarak hayvanları öldürme terk ettiler.

ERUH: 6 Eylül günü özel timin döşediği mayına bir aracıncı çarpması sonucu şoför Şakir Kağan ile Mehmet Yıldız öldü, 4 köylü de yaralandı. Olay, Serhat (Dağduşu) ve Reşine (Dikboğaz) köyleri arasında meydana geldi.

Özel timin Kürdistan'da yerleşim birimlerinin etrafında sağa-sola bombalar bıraktığı ve yollara mayın döşediği bilinmektedir. Şimdiye kadar bu bombalarla oynayan onlarca çocuk öldü veya sakat kaldı. Yine mayınları çarpan çok sayıda insanımız da yaşamını yitirdi. TC'nin kırkı savasını çocuk-yaşlı, sivil-asker ayırmı yapmaksızın tüm Kürdistan halkını hedeflemekte, yürütülen terör kampanyasıyla halk sindirimi davasından vazgeçilirmeye çalışmaktadır. Yine bu yöntemlerle halkın köyünü terk edip metropoller ve yurdısına kaçışı bir çözüm olarak gördükleri sağlama mayna çalışmaktadır. Ancak, TC'nin hesaba katmadığı bir şey vardır ki, o da halkın bu cinayetler karşısında biriken kin ve öfkesinin kaçınılmaz olarak tasma noktasına geleceğidir. Nitekim halkımızın serhildanını bu konuda çarpıcı bir örnek oluşturmuştur.

TC, köyleri zorda boşaletmiş sürdürüyor. Son olarak da Erhu'n Nivanya Botan (Dağyeli), Terhem (Bayramlı), Sirtin Xerte ve Şirvan'ın Beşe köyleri boşaletti.

25 Eylül günü Besnê (Bozati) köyünün Bêngov mntikası Dularbêrsiv mevkinde işkenceci kobaniler silahlarla taradılar. Taranan kobaniler Hasan Kaya, Sabri Ekinli, Kadri Özdemir ve Hasan Şen'dir. Hasan Kaya aldığı kurşun yaralarıyla hemen öldürülen, diğer kobaniler da çeşitli yerlerinden yaralandılar.

BEYTÜŞŞEBAP: 20 Eylül'de gerillalar Beytüşşebap-Uldere karayolu üzerinde bulunan Derahine (Luzungpet) köyündeki ceterelere ve askeri karakola yönelik bir baskın düzenlediler. Baskında 2 çete kurşuna dizilerken ölüme cezalandırıldı, 2 asker öldürüldü, 1'i de yaralandı.

Eylem esnasında karayolunda da kesen gerilla birlikleri kontrolü bütün bildirdi dağıttılar. Araçlarda bulunan 3 Eylül çetesi ve 1 polisi de birlikte götürdüler. Ayrıca ceterelere ait bir minibüs de ateşe verildi yakıldı.

29'u 30 Eylül'de bağlayan gece gerillalar, Swarê Xelî gecidine yakın Hemka köyüne konumlanan düşmana saldırdılar. Roketatar da kullanan gerillalar düşmana ağır darbdı. Düşman kayıplarının kesin sayısı öğrenilemedi.

ÇUKURCA: Eylül ayında Çukurca karsalında meydana gelen bir çarpmada 2 düşman askeri öldürüldü.

Diğer taraftan 20-25 Eylül günleri arasında 8 Jirki çetesi taşıyan minibüse buzaklı bomba yerleştirildi. Bombanın infilak etmesi sonucu minibüs imha oldu ve içindeki ceterlerin

tümü parçalanarak öldü.

26 Eylül'de Jiyaniş (İşki) köylüleri ilçeye giderek baskı ve işkenceyi protesto ettiler. İlçe halkının desteğinde de olan Jiyaniş köylüleri hükümet konasına yürüdüler. Burada özükük köylenedik karakol komutanlarını baskı ve hakaretlerinin çekilmez olduğunu belirip görevden alınmalarını istediler. Sömürgeci askerler baskıların kurarak köylüleri engellemeye çalıştılar. Daha sonra göstericilerden tutuklanılan oldu.

Ote yandan, Çukurca'da boşaltılan köylülerin ailelerinin perişan halde olduğu bildirilmektedir. Köylüler evsiz-barksız kalmış, ya açlıkla ya çadırıyla ya da yakınlarının yanına sığınmış olarak yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadırlar. Çiz köşularının da bastırmaya başlaması durumlarını daha da zorlaştırmaktadır. Açıkta bırakılan binlerce insanımız çaresizlik içindeydi. Bölgeye basın mensupları sokulmayarak durumun kamuoyuna yansımaları engellenmektedir. Sömürgeciler kuralsız, acımasız kırkı savaş yöntemleriyle halkımızın katliamları boyutlandırılmış hedefini gütmektedirler. Kurultu mücademledeste destek sunduktan ve çetesine kabul etmedikleri için insanlarımız bu alçakça uygulamalara maruz bırakılmaktadırlar. Ancak tüm bu saldırılara rağmen halkımız kurultu güçlerine destek sunmaktan geri durmamaktadır.

SİLOPI: İlçe merkezinde ajanlık yapan şoför Raşit ve sobezci Mihemed 16 Eylül akşamı gerillalar tarafından ölüme cezalandırıldı. **GURPINAR:** 29 Eylül'de Gûrpinar yakınında bir çarpmaya çıktı. Gerillaların etkin vurularıyla düşman ağır kayıplar verdi. Fakat düşmanın çarpmaya ilişkin yaptığı açıklamada yalnızca 1 yüzbaşı ve 1 başçavuşun öldüğü belirtildi. Bölgeden gelen haberlerde ise, sömürgecilerin helikopterlerle Van'a sürüklediği ve yaralı taşıdığı, ayrıca 1 helikopterin de gerillalar tarafından düşürüldüğü bildirilmektedir.

MARDİN EYALETİ

KERBORAN: Sömürgeciler aldıkları bir ihbara dayanarak Xirbakan ile Marana (Yilmaz) köyleri arasında 3 ARKG savasını çembere aldılar. Savasçılar düşmana karşı göstermiş oldukları üstün direniş sonucu çok sayıda düşman askeri imha edildi. 13 Eylül günü meydana gelen çarpmada düşman kayıplarının sayısı gizlendiğinden öğrenilemedi. Çarpmada kahramanca savaşan **Ağit, Kazım ve Serhat** adlı 3 savacı da şehit oldu.

Sömürgeciler, 3 yoldaşımızın cesedini halka teslim etmediler. Bu durum halkta tepkiye neden oldu. 14 Eylül'de ERNK Böge Komitesinin çağrısına uyarak halk kepenk kapama eylemi ile kitlesel gösterilere hazırlanmaya başladı.

Eylem hazırlığını farkeden sömürgeciler, 14 Eylül sabahı erken saatlerde bütün cadde ve kavşaklara askeri yerleştirdiler. Sabah evlerinden çıkan insanlar soğaka adını alan atmarz askerler tarafından zorla evlerine geri götürüldüler. Ayrıca askerler sabah erkenden dükkanları açmaya başladılar. Bu arada 4 yurteverer esnaf gözaltına alındı, akıbetleri bilinmemektedir. Diğer yandan şoförler kotaku kapatarak bir günlüğüne Midyat ve köylere sefer yapmadılar.

Ote yandan halk, şehitlerin cenaze törenlerini kitlesel olarak kati. Sömürgecilerin bütün saldırılarına karşın 2000'in üstünde kitlesel cenaze törenine katıldı.

Düşman, ilçeye yönelik büyük askeri güple kitlesel eylemlişil şimdiki kısmı oranda sınırlı. Kotite durum gergin, kiteller ayanlama ve kitlesel

gösteriler yapma azim ve kararlılığını sürdürüyorlar. Düşmanın her türlü taktikini boşge çakma azmi kitellerde egemen.

ÖMERLİ: Sömürgeciler vahşetlerini her gün yeni bir örnek daha ekliyorlar. Xirbê Baban (Kuruköy) 4 gün boyunca 2-3 bin asker tarafından kuşatmaya alındı, köylülere sürekli hakaret ve işkence yapıldı. Buna neden olarak, köy yakınında ihbar sonucu bir sığınakta ortaya çıkan sömürgeci çapul sürüleri ile ARKG gerillaları arasında çarpmaya çıktı. Çarpmaya gerillaların manevra yaparak düşman çembirini yarması üzerine kısa sürede sonlandı. Burada umdukları bulamayın sömürgeciler, sabahın erken saatlerinde Xirbê Baban köyünü kuşatmaya aldılar. 26 Ağustos günü kuşatmaya alınan Xirbê Baban köyü 160 haneli ve 1800 dolayında nüfusu bulunuyor.

29 Ağustos'ta son eren köy kuşatma hareketi esnasında köylüler her türlü hakaret ve işkence yapıldı. 4 günlük işkence ve vahşetle köyün bütün çocuk, kadın, genç insanları bu uygulamalara tabi tutuldu. Evler yakıldı, hayvanlar öldürüldü, hatta halkın din ibadetlerini yapmaları bile engellendi. Evlerde yapılan aramalarda her şey yakılıp yıkılarak evlerin altı üstüne getirildi. Bazılar aramalar bahane edilerek evler 8-10 kez baskına uğradı, aramalar yapıldı.

Kadın ve erkekler ayrı ayrı gruplar halinde okula toplandı. Erkeklerle gündüz üç kez içtme yapıldı. 4 gün boyunca işkence ve hakaret devam etti. 4 gün boyunca okula tutulan köylüler aç bırakıldı, kimsenin evlerine gitmesine izin verilmedi. Yine çocuklar anne ve babalarından ayrı tutuldu.

Sömürgeciler, köylülerin evlerini, ekili tarla ve bahçelerini talan ettiler. Üzüm bağlarına dalan çapul sürüleri üzümleleri sadece yemediler, tümünü imha ettiler. Köyde bulunan ve köylülerin su ihtiyacını karşılayan 3 kuyuya bomba atıldı. Bombalardan bir patladı, diğer iki bomba patlamada kuyuların içinde duruyor. Böylece köylüler su ihtiyacından da karışılmıyorlar. Bu yolla köylüler açlığın yanısıra susuzluğa da terk ediliyor.

Yine köylülerin fışilemek amacıyla tümü videoya kaydedildi. Düşman biriklerini komutanı halka yaptığı konuşmada, "Siz bizlere lazım değilsiniz. Biz irak'a gizerek sınırlarımızı genişletecekseniz, siz bizi uğrattırmıyorsunuz. Biz irak'a girenken önce sizi yok edeceğiz. Emri olan kökünü kazdık, sıra sizde" diyerek TC'nin asil amacını ortaya koydu. Aynı sömürgeci komutan, "Silah alın, kurucu otu" şeklinde köylülere dayatmada bulunmuş, Kobistan'ın mal getirip satarak geçimini sağlayan köylülere korucu olmaları pasaportlarına el konulacağı tehditlerini yapmış, köylülere "Ya kurucu olacaksınız, ya da dağa çıkacaksınız, kararınızı verm" şeklinde dayatmada bulunmuştur. Ote taraftan Nusaybîr-Akarsu Jandama Karakolu astsubay üstbaşçav, gerillaların kastederek, "Hepsi gidicek, başbaşa kalacağız, siz öldürecek" gibi tehditler yaymıştır.

Kocanın Kırba'sı mal almayla giden kadınlara "Kocalarını Kırba'sı çalıyıyor, hepiznin kızlık kocası terlistirdi" şeklinde hakaretler yapmış. Yine, sömürgeci caniler döğün yapan bir kadının yakınındaki karı izlerini bahane ederek, bu karın "teristirete altı odugru" iddiasıyla kadını saldırmışlardır.

70-80 köylü seçilecek tek sıra dizdikten sonra özel tim komutanı, askerleri memniler namılarına sürmelerini emretmiş ve köylülere nişan

aldırmıştır. Bu yolla köylülere gözdağı verilmeye çalışılmıştır. Yine sömürgeci binbaşı, 10 genç Kürt kadını seçip, köylülere, "Gözalları seçtim, bunları götürüyorum" diyerek ağır tehditlerde bulunmuş, provokasyon yaratmaya çalışmıştır. Bu ağır tahrik ve saldırılar karşısında köylüler albaydan kadınların bırakılmasını istemişlerdir. Halkta öfkeli gören sömürgeci albay, kadınları serbest bırakmak zorunda kalmıştır.

Yine bazı köylüler zorda kuyuya indirilerken, yağlı kadınlar kuyularda gömülerek "Sizdi sizi öldürecek" diye tehdit edilmektedir. Bu vahşet ve saldırılar ortamında çok sayıda köylü yaralanmıştır. İmni teşpid eden yaralı köylüler Sadık Koçhan, Yusuf Bayhan, Cemil Doğan, Yusuf Akat ve esdir.

4 günlük kuşatma sonucu muhtar Azmi Karadeniz ile birlikte Mehmet Zengin, Mehmet Bal, Hamit Bal, Bahri Bal, Meclit Bal, Mehmet Gökdül, Süleyman Ay, İsmail Ay, Ahmet Gökhan, Cemal Altınkaya, Faysal, Karahan, Abdulsalam Aykut, Şahbetin İlhan ve Celil Akat altı yurtsaver köylüler gözaltına alınlar. Gözaltına alınan Şahbetin İlhan aldi dengesi bozuk olan 10 yaşındaki bir çocuktu.

Gözaltına alınan köylülere ağır işkenceler yapıldı. Sömürgeci valı kayıp köylülerine ve gözaltına alınmalara inkar etmekte, gizlemektedir. Azmi Bayram Bal adlı köylünün de katledildiği söylenmektedir.

4 gün devam eden Xirbê Baban köyü kuşatmasında 2-3 bin asker yer aldı. Sayılabilen 57 askeri re, 2 askeri kariyer ve 1 askeri ambulans katıldı. Ayrıca bir askeri helikopter köy üzerinde sürekli uçuyordu. 29 Ağustos günü öğleden sonra, kuşatmanın duyulması üzerine SP Genel Sekreterinin sömürgeci valiyi köyde askeri kuşatmanın olduğunu, bu yüzden bir heyet halinde köylü ziyaret etmek istediklerini belirtmeleri üzerine, geçici olarak amacına ulaşmıştı. Fakat sömürgeci valı kuşatmanın olduğunu yalanladı.

30 Ağustos'ta SP heyeti köylü ziyaret etti. Köylülere görüştü ve sömürgeci vahşeti görüntülemeye çalıştı. Heyetin köyden döndüğünde elinde bulunan ses bantları, notalar vd. materyalleri sömürgeci el koydu. 4 Eylül'de ise, bu heyette bulunan 8 kişi hakkında tutuklama kararı çıkarıldı. Daha sonra 4 kişi hemen tutuldukları, 2'si hakkında da giyabi tutuklama kararı verildi. Geriye kalan 2 kişi de gazeteci olduklarından serbest bırakıldılar.

Diyanbakır İnsan Hakları Derneği ve TC tarafından, Xirbê Baban köyünde uygulanan vahşete ilişkin basına geniş açılımla yapıldı.

Düşmanın 4 gün süreyle Xirbê Baban köylülerine yaptığı işkence, hakaret ve insanlık dışı uygulamaları her kez daha göstermiştir ki; TC tarafından kaybedilen bir halk vardır ve sömürgeciler tamamen şiddete dayanarak ancak halkı insiyatifiyeleten tutmaya çalışmaktadırlar. Bu derece halkımızdan tecrit olmuş sömürgecilerin Kürdistan'da ayakta kalması, varlık bulması mümkün değildir. Bu halk, barbarlığı, ölümcül bilinç ve kararlılığa ulaşmıştır, yenenen korkumay artı. Dolayısıyla TC'nin geleceğinin hazin bir sonla noktalanacağı kesindir.

Gerillalar 25-26 Eylül gecesi Göle (Göllü) karakolına saldırdılar, Karakola 4 adet B7 (Bisling) roketi saldırdı. Uzun süre ağır silahlarla taranan karakolda 40 düşman askeri bulundukları ve yaralıları gördü ve kurşunlandı vuruldu ya da yakıldı. Düşman enkazı altında kaldı. Nitekim helikopterler uzun süre Mar'din ve Göle köyü arasında gidip gelerek

ölü ve yaralı taşıdılar.

ARKG gerillaları Kudî (Kaynarıkaya) köyünde 2 ajansı ölüme cezalandırdılar. Cezalandırılan ajanlar, Hafez Ovak ve İsmet Biler'dir.

NUSAYBİN: 3 Eylül günü Cibilîne (Yöindî) ile Xabte köylüleri arasında meydana gelen çarpmada 3 ARKG gerillası kahramanca savaşarak şehit düştü. Düşman, gerillaların Nusaybîne de bulunan ailelerine cezalandırma veyince halk tepkisi büyük oldu. Hem bu durum hem de sömürgecilerin Ömer'inin Xirbê Baban köyündeki vahşet kitellerini kin ve öfkelerini doruğa çıkardı.

Bu gelişmeler üzerine ERNK Böge Komitesi, halkı eyleme çağırdı. Alınan karar gereği, 5 Eylül akşamı saat 17.00'de başlamak üzere kepenk kapatılacak ve eylem 2 gün sürecek. Bu karar sözde olarak bütün esnafa itildi. Cephe çapılarıyla ve yurtsaverler kapı kapı dolayarak kararın halka duyuruldu. 6 Eylül sabahı 2500'ün üzerinde dükkancın kepengi imiş durumda. İlçede mahalle ve sokaklarda yaygın olarak dağıtılan bildirilerle halk mutmen gelişmeler karşısında duyulalı hale getirdi. Yine sözde olarak durum sürüklî halka aktarıldı.

Aynı gün öğlene doğru özel tim ve çetk kuvvet elemanları çekilip, kırıcı ateşlerle işyerlerini saldırdılar. Kepenkler ve vitrin camları kırılmaya başlandı. Bu sırada 2000'in üstünde asker de ilçeyi kuşatmış oldu. Kapi ve vitrinleri kırma işi birlikte alın ve, zilyet esyaları ve değerli mallar çapul sürüleri tarafından talan edilmeye başlandı. Bunun üzerine zorunlu olarak bazı esnafar dükkanlarına gidip açtılar, fakat asker uzaklaşır uzaklaşmaz herkes tekrardükkanını kapatıyordu. Düşman bütün saldırılarına rağmen aşkama kadar ancak 100 civarında dükkanı açtırabilirdi. Yine düşman, belediye'nin soğuk depolarında bulunan halkın peynirini de yağmalamaya çalıştı. Bunun üzerine halk belediye önünde toplanarak durumu protesto etti ve talanı önledi. Düşman saldırılarının da 80 civarında yurtsaver gözaltına alındı.

Eylem esnasında ilçeye gitmek isteyen gazeteciler özel tim tarafından engellenerek ilçeye sokulmadılar. Ayrıca sömürgeci yetkililer, kepenk kapatma eyleminin olmadığını iddia edip, bazı esnafarın irak'a ambargodan dolayı buraya ticaretin kesilmesi yüzünden dükkanlarını kapattıkları iddiasında bulundular. Yalnız sömürgecilerin bu yalanları tutmadı. Eylem çeşitli basın-yayın kurumlarına yansıtılarak, Kürdistan halkı eylemlerin anında haberdar oldu. Nitekim Cizre'de eyleme dayandırılma bulunmak amacıyla bir karsın yürüyüşü organize edildi. Fakat sömürgeciler bunu seziince ilçeye olağanüstü güç yığarak, bütün cadde ve sokakları tutup halkın toplanmasına fırsat vermediler. Bu yüzden eylem gerçekleşmedi.

18 Eylül'de Nusaybîne yakın Tî-natê (Doğanlı) köyü yakınına gerillalar anti-tank mayını döşediler. Mayına iki asker ve sivil oldu bir askeri cemsinin çarpması sonucu mayın infilak etti. Parçalanmış cemsede bulunan 11 yüzbaşı, 10'u asker ve 2'si sivil 13 Jirki parçalanarak öldü. Eylem esnasında iki sivil, düşmanın kasıtlı olarak cemsede aldığı yaşlı kişiludur. Düşman operasyonları çarkınan yamına yaldıran veya karından alarak gerilla saldırılarını önlemeye çalışıyor. Bir de çarpışmalarla bu kişiler ölüre kendileri için devrimcinin anti-propagandasını yapma fırsatı doğuyor. Böylece halkı gerillaların suçlularını hesapsızlıyor. Ancak düşmanın bu taktik de modası geçmiş klasik bir taktiktir. Sömürgeciler insanlarımızın yarınlarında rein tutarak mücademlezi engelleyebileceklerini sa-

niyorlar. Tüm bu suçların hesabı misliyle sorulmaktadı, sorulacaktır. 15 Eylül günü sarhoş polisler, Nusaybin'de bulunan bir otelde baskın yaptılar. Baskın yapılan otelde taşıyıcı petrol işleri kaplıydı. İşçiler toplantıyı kimlik kontrolü yüzünden sarhoş polisler, Türkiye doğumları bir tarafta, Kürdistan doğumları diğer tarafta ayırdılar. Kürdistanlı işçilere, "Bunlar garip, böbüz" vb. şeklinde hakaretler yaptıkları sonra dövmeye başladılar.

Ertesi gün Batman Petrol-İş sendikası basın açıklaması yaparak olayı kinadı. Olay sırasında Nusaybin'de bulunan Alman gazetecileri gazetelerine ulaştırdıkları haberlerinde olaya yer verdiler. Bunun üzerine her adımla atan polis şefi, "Mazur görün, sorun yapmayın, bilirsiniz bunlar bu gündürde olaylar çok, bu yüzden polislerin sinirleri gergin" gibi gerekçeler ileri sürerek masum pozlara bürünme sahtekarlığında bulundu. Halbuki bu tür olaylar her gün Kürdistan'da yaşanan sıradan olaylardır. Ve zulüm buyutları çok daha ileridedir.

KIZILTEPE: Gerillalar, 30 Eylül'de gündüz Rezik köyündeki ceterlere baskın düzenlediler. Baskında köyün sahibi işbirlikçi Brahime Mamo ve 3 çete ölüme cezalandırıldı.

Cezalandırma eylemi sonrası sömürgeciler 150 araçlık bir güçle operasyon yaptılar. Fakat operasyonda bir sonuç elde edemedi geri döndüler.

SAVUR: 13 Mart 1990 tarihinde yapılan bir ihbarla 13 ARGK komutan ve gerillası uzun çarpışma sonucunda şehit düştü. Bu görkemli direniş, halkımız için bir çağrı olup, Orta Kürdistan'da halk ayaklanmasına dönüştü. İşte, yoldaşlarımızın bulunduğu bu düşmana ihbar eden Çolâk İsmail Hasan Kerimoglu adı alan ve ölümlü cezalandırıldı. Bu işi hain 17 Eylül günü Dengizan (Sereli) köyünde cezalandırıldı. Böylece ihanet bir kez daha cesazır bırakılmış ve yoldaşlarımızın kanının hesabı alınmış oldu.

16 Ağustos günü Savur'un kırsalında bir ARGK birliği düşman tarafından kuşatılmıştı. Gerillalar, düşmanla üstün bir moral gücüyle çarpıştılar ve çemberi yarıdılar. Ancak çemberi yarıma sırasında 4 ARGK savası kahramanca savaşarak şehit düştü.

Düşman yoldaşlarımızın cesetlerini halka vermeyip topluca gömdü. Bu durum halkta büyük tepki yarattı. Düşman alana büyük askeri güçler yığmış, aylıklanmacı Mardin Eylemi halkını cennetin atından tutmaya çalışıyor. Bu durum karşısında alanda hemen her gün çarpışmalar oluyor ve düşman gökleri gerilla tarafından darbeleniyor. Güne gerilla yerleşim birimlerinde halk gücüne dayanarak ulusal kurtuluşu faaliyetleri aktarmadan yürütüyor.

Ote tarafından Çiyayê Şêwê minktasında 7 ARGK gerillasının öldürüldüğü düşman tarafından açıklandı. Fakat 15 Ağustos'ta öldürülenler gerilla değil, sıradan savunmasız insanlardır. Hatta içinde küçük bir çocğunun da olduğu söylenmektedir.

Sömürgeciler gerginlikten bu tür katliamlarla bir yandan halkı sindirmeye çalışıyor, diğer yandan gerillaları "büldüğü" deyim morali bozmayı amaçlıyorlar. Ancak düşmanın bu türünden hakimiyet ve gerillalar tarafından boşa çıkarılıyor.

DERSİM EYALETİ

13 Ağustos günü küçük bir gerilla grubu Yeşilkaya köyü muhtarının evine uğradı. Muhtarın eşi ARGK gerillasını kapıda cıyarken hain

muhtar, gerillası kurşun yağmuruna tuttu. Bu kompo sonucu **Mehmet YÜKSEL (Cemil)** yoldaş öldü. Köy şehre çok yakın olduğundan gerillalar hızla uzaklaşmak zorunda kaldılar.

Düşman, İsmi Hasan Cengiz olan bu haini ailesiyle birlikte hemen şehir merkezine taşıyıp yoğun kurumaya aldı. Bu hainin bir kompolo yoldaşımızı katletmesi halk üzerinde nefret uyandırdı. Olaydan birkaç gün sonra bir kahveye uğrayan katil muhtar halk tüm nefretle karşılayarak, herkes kendisine sırtını döndü selamını almayı reddetti. Böylece halk ihanetle nefretini açıkça dile getirdi.

TC, Dersim'de aşiretçiliğin çözümlerinden dolayı çok koruculuğu geliştirmiyor. Çünkü aptıktan salı alan hainler hemen çevreden tencit oluyorlar. Bu yüzden de gizli korucular geliyor. Nitekim bu hain de düşmandan gizlice silah ve telsiz almıştır. Yoldaşlarımızın kanı yerde kalmayacak, yeni Rayber hain muhtar Hasan Cengiz hakkettiği cezağı bulacaktır.

ORTA EYALET

DIYARBAKIR: 1 Eylül gecesi saat 21.00'de "Şehit Mahmut Tanrikulu Eylem Grubu" şehrin Bağlıkbaşı mevkiinde bulunan Falihpaşa polis karakoluna baskın düzenledi. Karakolun girişinde nöbet tutan 3 polis gerillalar tarafından vuruldu. Bununla 2. eylem yerinde, diğer de hastaneye kaldırılarak yolda öldü. Gerillalar, öldürülen polislere ait 1 adet MP-5 silahı el koydular. Nöbetçileri öldürerek etkisiz hale getiren gerillalar karakol binasına girerek ve içindeki diğer kurşun yağmuruna tuttular. Binayı terkettikten sonra gerillalar içeriye yanıcı maddeler attılar.

Baskını gerçekleştiren gerillalar, sloganlar atarak kademeli olarak geri çekilerek, karakolda kaçan 2 polis kendilerini izlemeye başladılar. Gerillalar bunları da kurşun yağmuruna tutarak vurdular. Böylece öldürülen ve yaralanan polislerin sayıları artmış oldu.

Baskın eyleminin başarıyla gerçekleştirilmesi, bunu Temmuz ayında Kerbaran-İvan direnişinde şehit düştü **Mahmut TANRIKULU** yoldaş adına yapmak eylemi daha da anlamlandırdı. Eylem Diyarbakır halkında coşku yarattı.

Bundan sonraki günlerde sömürgeciler kentte operasyon ve aramalar sıklaştırdılar. 8 Eylül'de Halı ve İstasyon semtlerindeki bulunan bir evdeki 2 ARGK savasıcu kuşatılmış oldu. Bina yüzlerce polis tarafından kuşatılmış oldu, yine semte büyük askeri güçler yığıldı. 2 saat kadar süren çarpışmada gerillalar son merhilelere kadar savaştılar. En sonunda kol kola giren iki gerilla, slogan atarak son merhileleri kendilerine sıkıştırdılar. Kahramanca savaşarak şehit düşen gerillalar, **Mehmet SAİ BİLEN (Seyit-xen)** ve **Bayram DAMLAÇI** yoldaşlarıdır.

23 Ağustos günü Diyarbakır ve Batman şehir merkezinde yayın olarak ERNK Bölge Komitesinin bildirisi dağıtıldı. Ayrıca, bildirinin metnini okunduğu teyyp kaseleri patlayıcı bağlanmış teyypelerde çalınarak Diyarbakır ve Batman'ın en işlek semtlerinde propaganda yapıldı.

İk kasetli propaganda eylemi Diyarbakır'ın en işlek semti olan Bağlıkbaşı semtinde üçyönlü yapıldı. Teyp "diklat, diklat" anonsuyla yayına başladı. Kısa sürede teyypin etrafına toplanan halk 10-15 dakika ondan bildirini dinledi.

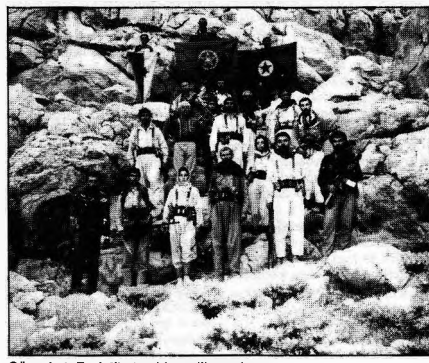
Eylem Diyarbakır polisi ile ahlama geçirdi. Teybin etrafını kuşatmaya alan polisler, onlara uzmanla korku içinde bombayı etkisiz hale getirdiler.

Polisin korkulu hali çevredeki halkın alaylarıyla karşılandı.

İkinci teyyp propaganda eylemi İstasyon Çay Bahçesi yanında gerçekleştirildi. Polis hemen müdahale etmeye çalıştıysa da halkın kaset dinlemesine engel olamadı. Ayrıca polislerin birikenler dağıtmaya çalışması itişip kakışmalara neden oldu.

BATMAN: 13 Eylül günü Batman Askeri Hava Alanı'nda patlama oldu. Patlama sonucu çıkan yangında depodaki rocket başlıkları da patladı ve çok sayıda kişi öldü ve yaralandı. 13 Eylül'de kadar yangını kontrol altına alamadılar.

Yangının Irak'a karşı kullanılmak amacıyla NATO savaş uçaklarına atılan rocketlerin kimyasal başlıklarının korunmuş büyük depolarda, çıktığı bildirilmektedir. Patlama es-

Güneybatı Eyaleti'nden bir gerilla grubu...

nasındaki ölü ve yaralı sayısı bilinmiyor. Ancak yangını söndürme esnasında 15 asker zehirlenerek hastaneye kaldırıldı. Çevreye yayılan kimyasal bulutların insan sağlığını etkilediği bildirilmektedir. Yangının gerillasının sabotajı sonucu mu meydana geldiği, yoksa başka bir nedenden mi çıktığı öğrenilemedi.

Köfrez krizinin çıkmadından sonra Batman hava alanının önemi arttı. Buraya sürekli yaygın yapılmaktadır. Dolayısıyla burası gerillasının önemli bir hedefi durmaktadır.

Diyarbakır şehir merkezinde şehit olan gerillasından **Mehmet SAİ BİLEN (Seyit-xen)** yoldaşın cenazesi Batman'a götürülürken 4000'in üzerinde kitlenin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Çoğunluğu gençlerin katıldığı yürüyüş, 9 Eylül günü Batman Sosyal Sigortalar Hastanesi önünde başladı. Yürüyüş korteji çarşıya doğru yöneldi, polis yolları kesti ve barikat kurdu. Fakat kiti kararcı polis baskınları aştı ve Dörtöl Meydanı'na kadar yürüdü. Burada çevre kuvvet müdahaleye kalkıştı. Kitlenin tüm yere oturarak alkışlarla sömürgeci vahşet ve çevik kuvveti protesto etti.

Burada da görüldüğü gibi, halk istisnasız bütün şehitlerine sahip çıkıyor ve binler cemaate törenine katılarak sömürgecilere karşı ulusal bağımsızlık mücadelemizin yanında olduğu gösteriyor. Halkımızda uyanan bu ruh zaten yaratacak ruhtur.

ŞİRVAN: 28 Ağustos günü ARGK gerillası Gunde Dinar'da toplantı yapmak istedi. Bu köyde 15 tane köy korucusu bulunmaktadı. Gerillanın aması korucuları da toplantıya çağırıp, silah bırakmaya ikna etmekti. Nitekim, çağrıya uyan bazı korucular toplantıya katıldılar.

Henüz toplantı başlanmadan toplantıya katılan bir-iki çete, toplantıya gelen köylülere ve gerillalara ateş etmeye başladı. Çetelerin ateşi sırasında gerillasından bir ağır yara-

landı. Bunun üzerine, gerillalar köylülere ve kendilerini korumak için ateş edilen evi roketlerle ve bu evde 4 kişi öldü.

Yaralı gerilla, arkadaşları tarafından çarşıya alınıp dışına çıkarıldıysa da kan kayıbdan şehit düştü.

Bu alanda gerçekleşen ikinci büyük çarpışma 13 Eylül'de meydana geldi. Sömürgeciler çetelerin desteğinde 11 kişilik gerilla birliğini Gündü Kevir (Taşı Köyü) yakınındaki Botan Vadisi'nde pusuya düşürdüler. Sömürgeciler havadan helikopterlerin takviyesiyle vadiye 1000'i aşkın asker yığdılar. Helikopterlerle vadiyi bombaladılar ve kimyasal silahlar sınıfına giren etkil bombalar kullandılar. 3 gerilla güçlü çarşıya kuşatmasını yararken, 8 gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü. Düşman her zaman

ve giden araçları durdurup kimlik kontrolü yapan gerillalar yolculara propaganda yaptılar. Barikat eylemlerinden haberdar olan sömürgeciler cesaret edip gerillasını üstüne gemediler. Ancak 30 Eylül günü operasyon başlatıldılar. Operasyona katılan araç konvoyu 2 kilometrelik bir uzunluk oluşturmuştu. Fakat gerillalar çoktan işlerine ulaştıklarından sömürgeciler eli boş geri döndüler.

BAYKAN: 25 Eylül'de gerillalar, Dodan (Ulağı), Gundo (Gündoğdu) ve Minar (Dilektepe) köyleri üçgeninde bulunan Derzeal (Adakale) civarında operasyon yapan sömürgeci ordu güçleriyle ölen satırlarında çarpışmaya girdiler. Gerillasın hiç kayıp vermedik çarpışmada düşmanın 1 üsteğmeni, 1 astsubayı, 1 askeri ve 3 çete ölüdür. Öldürülen subay ve askerlerin cenazeleri düşman tarafından Şiir'e kaldırıldı. Yine çarşıya yaralanan 4 asker de Diyarbakır'daki hastanelere kaldırıldı.

HİZAN: 28 Eylül'de 4 ceme asker ve 4 ceme özel tim polislerinden oluşan 8 cemeşek düşman köyü Hizan ilçesinin Konduz ve Os (Kayadeler) köylerine baskın yaptılar. Baskın esnasında köylüler camide namaz kılıyorydular. Köylüler baskın haberini alınca tutuklanma ve işkence korkusundan camiden kaçtılar. Çünkü daha önce de bu köylere düşman tarafından baskın düzenlenmiş, ağır işkenceler yapılmış ve bazı köylüler tutuklanmıştı.

Köylüler camilerden boşalırken, Konduz köyünün imamları İbrahim Dönür kaçmayı emide kaldı. İmam öldüğünden kendisine bir şey yapılmayacağını düşünmekteydi. Fakat sömürgeciler camiyi baskın yaparak imamları köylüler kaçtırmak ve "teröristlere yardım etmek"le itham edip caminin ortasında öldürdüler. Üzerine de briketler bir tabancaya da atılarak etliği süsti vermeye çalıştılar.

TC çokça dinden ve müslümanlık sözde ve dine saygılı olduğunu, PKK'ilerin ise diniz, kalkınma yolları vurular. Hatta bununla da yetinmeyerek, müdamelezen halkı suçlamak için, duvarlara yazıydırdı, dağıtıcı ve helikopterlerle atıyor ayletleri "PKK dinsizliği" karşı halk savasa çağırı, "İmamın katledildi" olayında da görüldüğü gibi, TC çıkarna geldiği gibi din kullandırmaktadı. Özüde sömürgeci Türk rejimi halkın din inancına saygısızdır, bu anlamda da din düşmanıdır.

BİSMİLİ: 20-25 Eylül tarihleri arasında çoğunluğu Bismil'den gelenlere 30 yurtsever gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan biri 7 aylık çocuk annesidir. Ayrıca, 2 bayan ile yaşı insanlara da vardır.

1 Ekim'e kadar gözaltında olan yurtseverlerden isim tespit edilen 13 kişi şunlardır: Ali Avasar, Mansur Avasar, Servet Çerçel, Hüseyin Çerçel, Arif Çerçel, Yemilhan Çerçel, Sait Avasar, Tevlik Avasar, Tahir Ulu (emekli astsubay), Burhan Yazar, (Bismil Rejisi Partisi için Başkân), Cevdet İpek, Sait Kılıç ve Şerif Pınar.

İk kez bu kadar saygı insan Bismil'de tutuluyorlar. Bismil 12 Eylül 80 öncesi başta DDK olmak üzere reformist köçü-burjuva hareketlerin kalesi durmaktadır. 1980 sonrası ise ilçe ve köylereki yurtsever potansiyel PKK'ye kaydı. Bu durum sömürgeciler için büyük tehdit etmektedir. İşte son tutuklamalar, kitlelere ulusal bağımsızlığı saygısı işkence, baskı ve tutuklamalarla durdurma amaçlıdır. Ama işi bilmiyor ki; işkence ve tutuklamalar sömürgecilerle duyulan kiti arttırıyor ve halkı mücadeleye daha da ke-netlendiriyor.

BİNGÖL: ARGK gerillası, 29 Eylül akşamı E-5 karayolunun Bingöl'e bağlı Xezik (Kurucu) köyünün Kurucu Tepesi mevkiinde bir saat süreyle barikat kurular. Gelen

GÜNEYBATI EYALETİ

NURHAK: 16 Ağustos günü Nurhak kazası genillalar tarafından basıldı. Askeri bölük binası, içinde roketatörlerin da bulunduğu ağır silahlarla yoğun ateş altına alındı. Roket mermilerinden biri binanın içinde infilak etti ve 7 civarında asker yaralandı.

Sömürgeciler baskından sonra ilçeyi kuşatmaya aldılar ve günlerce giriş-çıkışları yasakladılar. Bu yüzden de ilçedeki saldırı eylemlerinde meydana gelen düşman kayıpları tam öğrenilemedi.

NARLI: 31 Ağustos'ta ilçe yakınında büyük bir çarpışma oldu. Çarpışmada düşman kayıpları olmasına rağmen bunlar gizlendi. Ayrıca çarpışmada binirah adlı Hasan BAŞÇI olan 2 gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü.

2 Eylül günü de genillalar, İskenderun petrol boru hattını korumak amacıyla devriye gezen düşman askerlerini pusuya düşürdüler. Karşılıklı çarpaz ateş alan askerlerden 9'u öldü veya yaralandı.

ARABAN: Eylül ayı başında Aşagıgüzey köyü yakınında genillalar düşman askerleri çarpıştı. Çarpışmada düşmanın kayıpları öğrenilemezken 1 gerilla direnerek şehit oldu.

PAZARCIK: 28-29 Ağustos gecesi genillalar Uludağı köyündeki orman işletmelerine ait depoya basarak bin düzenlediler. Baskında genillalar depo bekçisini silahla el koyular ve odun topraklarını ateşe verdiler. Böylece düşmana büyük maddi zarar verildiği oldu.

19 Eylül aradan sonra CEMGİ devrimin öncülerinden Sinan CEMGİL, Kadir MANGA ve Aşpaşen ÖZDOĞAN'ın infikamı alındı.

Ağustos ayının son haftasında ARGK'ye bağlı Sinan CEMGİL, İbrahim Grubu, İneklî (Yeşilbaş) köyünü basarak devrimcileri kanına girmiş iki halk düşmanının evlerini yıktı ve ikisini de kurşuna dizerek ölüme cezalandırdı.

İneklî köyü denince akla, bu köyün o zamanlık mutfağı Yusuf ve yandakalarının Nurhak Dağlarında Sinan CEMGİL ve arkadaşlarıyla ihbar etmeleri ve ordu güçleriyle birlikte onları katletmeleri var. Bu ihanet ta o dönem Kürdistan'da inanılmaz bir kez yöre halkı tarafından tecrit edilmiştir. Ve bizzat ihbar yapanların cezalandırılması halkın bir talebi haline gelmiştir. Bu tutulup, 19 Eylül sonra Kürdistan ulusal kurultayları tarafından kararlaştırılmış, devrimcilerin öldükleri kanlarının hesabının gecikmiş de olsa mutlaka sorulacağı bir kez daha göstermiştir. Eylem, halkta büyük bir coşku ve sevinç yaratmıştır.

DOĞANŞEHİR: ARGK genillaları askeri malzeme taşıyan yola trenine saldırıdır. 23 Eylül gecesi Polatdere köyü yakınında meydana gelen saldırıda yu treni büyük ölçüde hasar gördü.

İSLAHİYE: 29 Eylül günü İslahiye'nin Işkızka köyü yakınında büyük bir çarpışma oldu. Çarpışma bir ihbar sonucu kalabalık sayıda düşman gücünün genillaları dört bir yandan çembere almaya başladı. Gece de devam eden çarpışmada genillaların büyük kesimi düşman çemberini yarıdı. Fakat 8 ARGK gerillası çarpışmada direnerek şehit olurlar, yaralı bir gerilla da grupları kopup yalnız kaldı. Arzıyanı tamadığından tesadüf olarak yola devam etti. Fakat yaralı gerilla da ihbar edilince düşman etrafını sardı. Son mermisine kadar savaşan gerilla, en sonunda düşmanın eline sağ çekmek için ağızına kılıcıyla bombanın pimini çekerek şahadete ulaştı. Böylece 9 kahraman ARGK genillası şehit düştü.

Düşman kudurmuşçasına şehit gerillaların cesetlerine saldırı ve parçaladı. Ayrıca gerçek kayıplarını açıklamayan düşman, sadece Muhammed Getür adlı bir uzman çavuşun yaralandığını açıkladı.

BIRECİK: Haydar Öztürk 10 Eylül'de ilçe merkezindeki mobilya dükkanından evine döndüğünde evine karakol kurmuş polisler tarafından gözaltına alındı. Bugüne kadar ailesi Haydar Öztürk'ün akıbeti hakkında hiçbir bilgi alamamış ve endişe içindedir.

Güneybatı Eyaleti'nde çok sayıda yurtsever gözaltına alındı

Bir itirafların ifadelerine dayanarak düşman, 40 civarında yurtsever gözaltına aldı. Gözaltına alınmalar Elbistan, Araban, Halfefti, Pazarcık ve Bozova ilçe ve köylerinde yoğunlaştı. Gözaltına alınmaların içinde çocuk ve yaşlılar da var. Örneğin Bozova ilçesinin Kırallı köyünde gözaltına alınan Adile Çoban 12 yaşındaki bir çocuktu.

Gözaltına alınanlar hakkında herhangi bir bilgi vermemiş sömürgeciler, yoğun işkenceler yapmaktadır. Gözaltına alınanlar hakkında bilgi almaya çalışan yakınları ve çeşitli kuruluşların sorularına hiçbir cevap verilmemiş, görüşmeye de kesinlikle izin verilmeyor.

SERHED EYALETİ

KAĞIZMAN: ARGK gerillaları 18 Eylül'de Böcekli köyünde kitle toplantısı yaptılar. Toplantıda sömürgeci vahşet ve asimilasyoncu Türk ağırlet sistemi üzerinde duruldu. Buna karşın yurtseverlik görevlerini dile getirip davaya sahip çıkma çağrısı yapıldı. Ardından bir Türkleştirme yuvası olan köy ilkokulu ateşe verilerek, içindeki malzemelerle birlikte yakıldı.

Sömürgeciler okulun yakılmasıyla ortaya çıkan zarar-ziyan tespiti yapıp için köye geldiler. Fakat gerillalar düşmanın gelişini habet aldıklarından pusu kurular. 21-22 Eylül günleri atılan pusuya düşman birlikleri rastgele. Gerillaların çarpaz ateşi sonucu 3 özel tim elemanı, 3 asker ve 1 polis öldürüldü. Böylece Böcekli köyünde düşmana bir darbe de böyle verilmiş oldu.

DOĞUBEYAZIT: 15 Ağustos'ta kepenk kapatma ve şehit Nurettin TURAN (Doktor Ağıt) yoldaşın cezaesine kitlesel katliamdan dolayı gözaltına alınan ve Erzurum Cezaiye'ye gönderilen 300'ü aşkın yurtseverden 80'i tutuldu. Tutulanan yurtseverlerden 49'unun öldürüldüğü Eylül ayının sonunda Erzurum-DGM de yapıldı.

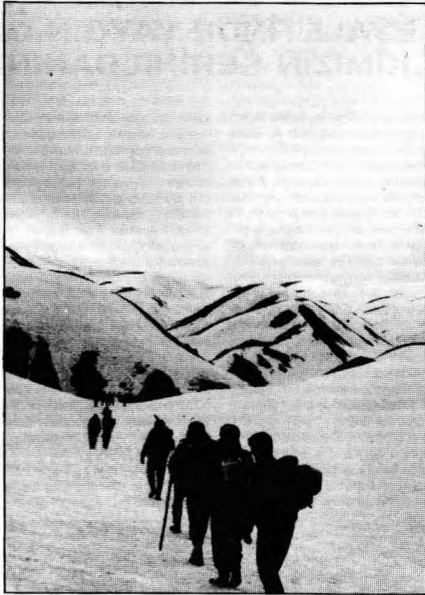
MUŞ: MIT ajanları 5 Eylül gecesi il merkezinde bulunan Zengöç otelinin ikinci kez bombalandı ve iki kişi parçalanarak can verdi. Olanların ikisi de öğretmen. Öğretmenlerden Batmalı olan Mehmet Türkün yurtseverdi. Cezası Batmalı'nı götürüldüğü zaman çok sayıda yurtsever basınaşa bağ sağlığına gitti. Diğer olan öğretmen de Adanalı Erten Sevim'dir.

MIT ajanları 6 Haziran'da da oteli bombalamışlardı.

Bombayı ateşletenlerin MIT ajanları olduklarını herkes biliyor. Çünkü otel sahibi Sırt Sadık yurttur. Bu tarz saldırılarla yıldırım teslim alınmak isteniyor. Aynı zamanda yıldırım baskınları Zengöç köyüne de yapıldı.

KÜRDİSTAN'DA YAGGIN GÖZALTILAR

Kürdistan'da sömürgeciler yaggin gözaltı ve tutuklamaları sürd-

Orta Eyalet ten bir gerilla grubu...

rüyorlar. Özellikle köylerin zorla boşaltılarak sürgüne gönderilmesi, kentlerde direnişçi bir kitlenin oluşmasına neden oluyor. Yani düşman kırılıp insandan arındırarak genillanın kitle tabanını kurutmaya hedeflerken köylerden boşalan ve genillaların tamamen etkisinde olan bu kişiler şehirlerde TC için büyük tehlike oluşturmaya. Bu yüzden TC, gözaltına alma, tutuklama ve işkence ile direnişçi potansiyeli sindirmek istiyor.

Son olarak ulaştan bilgilere göre, Eylül ayının ilk 15 gününde Hakkari merkezde 5 ve köylerinde 20, Van merkezde 83, Cizre merkez ve köylerinde 30, Nusaybin merkezde 80, Ömerli'de 16, Kerbantan merkezde 3 ve köylerinde ayrıca çok sayıda kişi tutuldu. Erhu'n Nivla (Çizmeli) köyünden içinde kurucuları da bulunduğ - 28, Erhu'n Tarhem (Bayramlı) köyünden 4, Pervanin Erkent köyünden 20, Şirvan-Sit köyünden 5 ve diğer köylerden toplam 15 kişi, Pazarcık'tan 15, Uludere'nin köylerinden 30, Şımak'tan 20'nin üzerinde kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınmalar ağır işkenceler görüyor. İşkence edenler ve sakat kalanlar da oluyor ve çoğu gözaltına alınmalar tutuklamayla sonuçlanıyor. Yine gözaltına alınan veya tutuklanırlar içinde çocuk, yaşlı ve kadınlara da vardır.

Ote yandan Konya'nın Çihanbeyli ve Kulu ilçelerinde ulusal kurultuş yayınları bulunduruldu ve okudukları gerekçeyle 10 yurtsever gözaltına alındı. Daha sonra bu yurtseverlerden 3'ü tutuldu.

Sömürgeci zulüm halkımızı yüce bağımsızlık emelinden alıkoymaz

Sömürgeci zulüm köy göçertme, yakma-yıkma, ormanları ve ekili alanları yakma uygulamaları devam ediyor. Özellikle Şımak köylerinin çoğunluğu boşaltılmış durumdadır. Bestlerin bir ormanları tümden yarı kılıp tahrip edilmiştir.

Şımak'ta boşaltılan köylerin halkı sorunlarını anlatmak için sömürgeci eli valisine başvuruyor. Sömürgeci vali köylülere, "Siz de devletin istediğini yapın, silah alın. Halksuz siz devlete karşı geliyorsunuz. O zaman devletin istediğine uya-

cak, köylerinizi terkedeceksiniz. Nereye gideceğiniz ve neyle gideceğiniz ise bizi hiç ilgilendirmez" cevabını veriyor.

Bu sözler hemen hemen her gün sömürgeci yetkililere köylülere söyleniyor. TC'nin mantığı, "ya korucu olacaksınız, ya köyünüzü terkedeceksiniz ya da dağılacaksınız" formülasyonunda ifadesini buluyor. Bu temelde köylülere yönelinler ve başka da bir seçenek bırakılmıyor. Nitekim 4 yıldır silahlı kapalı emyem Yüsköva'nın Din aşireti başkaya dayanamayarak silah aldı. Dirl aşiretine işkence ve baskı sistemi olarak uygulandı. En sonunda aşiretin 3 etkin reisi dağıtıldı. Kendilerini işkence ve şantaj yıldı. Bu baskılar sonucu aşiret silah almak zorunda kaldı. Alınan silahların 1000 civarında olduğu söyleniyor. Aşiret ale dağıtan sömürgeci subay köylülere hitaben; "Biliyoruz, bu silahları günün birinde bize karşı kullanacaksınız, ama şimdi almak zorundasınız" diyor.

Ote tarafa, Şımak-Eruha boşaltılan 16 köy halkı yol kenarlarında cadılarla kalıyor. Son olarak Erhu'n Nivlan (Çizmeli) ve Gıdavan (Ormanardı), Şirvan'ın İskambo (Ormanardı) ve Hev'iz (Kızıllı), Siirtin Şemsî (Güneşli) ve Ulvel (Kalekö) köyleri ile adı belirtilenlerden 3 köy ya tamamen ya da kısmen göç edilmiş durumda.

Pervan'de düşman köy, orman ve ekili alanları yakmakla yetinmiyor, arıları da öldürüyor. Örneğin Arık köyünün arıları dağıtılıyor. Omaynusun birinciler insanın zihin geçim kaynağı olan ormanları artık yok. Çünkü ormanları sömürgeciler tarafından yakılmış durumda.

Yine Catak'ta silah almayan köylerini istisnasız hepsi sürgüne gönderilmeye çalışılıyor.

TC'nin Kürdistan'da uyguladığı zulüm oldukça perversizdir. Ülkenin dünyaya da kapatan sömürgeciler kör şiddetle sonuç almaya çalışıyor. Fakat bütün bu hayalleri boşnadır düşmanın. Bu mazlum halk özgürlük ve bağımsızlık için başını kaldırmıştır. Artık hiçbir köy bu yu yüce emelden alıkoymaz.

İSTANBUL: Kadıköy ve çevresinde korsan televizyon yayını yapıldı. Eylül ayının son günlerine denk

gelen korsan televizyon yayını televizyonun 1. programındaki haberlere denk geldi. 20 dakika kadar süren yayında ağırlıklı olarak Körfez'deki gelişmeler ve bunun dünyaya ortaya çıkardığı sonuçlar ele alınırdı. TC'nin emperyalizmin elinde başta Kürdistan halkı olmak üzere bölge halklarına karşı kullanılan bir jandarma olduğu vurgulandı. Bölgedeki gerici savaşın Kürdistan ve Türkiye halklarının çıkarı olmadığı belirtilerek halklarımızın ortak mücadelesine faşist Türk rejimini yıkarak gerçek kurtuluşu yakalaması çağrısı yapıldı.

Hol ve Kal köylülerinin direnişli düşmana korku salıyor

29 Temmuz günü Pervan'in Güzova köyü yakınında düşmanın bir askeri konvoyu gerillalar tarafından pusuya düşürülerek imha edildi. Düşman bunun üzerine yakıp yaktığı Hol (İnciler) ve Kal (Ulus) köylülerini sürgün etti. Şu anda köylüler çok perişan durumdadır. Bu köylülerden 28 aile 142 nüfusuyla Van'da cadılarla kalıyor. 42'si yaşlı olan bu köylülerin bütün yiyecekleri ve giyim eşyaları sömürgeciler tarafından tahrip edildiği için aç, çıplak ve soğuk bir yaşam sürdürüyorlar. 100 dolayında olan çocuklar her an bir bulacağı hastahane yakalanıp ölüme tahliyesi tehditler.

Kal ve Hol köylülerinin önce evleri yıkılmış sonra ormanları ve ekili alanları yakılarak imha edilmiştir. Bu köylü bütünüyle gerillayı desteklediklerinden "düşman" köylü ilan edilmişlerdir. Köylüler, sürgüne gönderilerek koruculuk bile teklif edilmemiş, çünkü sömürgeciler kabul etmiyorlar köyleri köyi biliyorlar. Sadece; "başınızın çaresine bakın" dermiş sömürgeci yetkililer tarafından. Bunun üzerine 20 genç kız ve erkek ARGK'ye katılmış, yenye kalan 28 aile de Van'a göç etmişlerdir.

Hol ve Kal köylüleri, Massirc Vadisi'nin iki yamacında karşı karşıyadırlar. Hol, Korkandı Dağı'nın, Kal'da Katoyé Xerkan Dağı'nın eteklerinde. Bu köylü gerilla mücadelesinde 1983 yılında tanıştılar. Bundan sonra gerillayla yaşadılar. Köylülerin 10 dolayında şehidi var. Ayrıca 10 civarında savaşçısı da sömürgecilere esir olmuşlar.

Sömürgeciler 1985'te köylülere yönderildi. Hatta bu dönemde, gerillayı desteklemeyen, evlerini de toplanıp yadamlar. Fakat köylüler gerillaları destekleme kararlılığından vazgeçmediler. Her direnişi esas alarak düşmana korku saldılar.

İki ay önce kendilerini yaglan bir telefon görüşmemizde gençleri şöyle söylüyor: "Direniyoruz, direneceğiz, köyümüzü yıkılmayacağız, köyümüzü terk etmeyeceğiz, köyümüzizi ayakta da teslim olmayacağız. Aynur'daki tüm yurtseverlere ve Alman cezaevilerindeki arkadaşlara selamlarımızla selamlarımızla."

Bu iki köyün yığıl halkı kararlı direnişleriyle sömürgecileri kahtrediyorlar. Düşman kaç bulamayınca orman sürgüne göndererek açlık, soğuk ve hastalıklardan ölüme terketti. Ama onlar ölüme pahasına da olsa özgürlükten asla vazgeçmiyor, direniş esas alıyorlar.

Bizlere geçen dönem de dönemin sorumluluklarına doğu sahip çıkmak ve Türk sömürgeciğin ünümüzden söküp atınca kadar durmadan, dinmeden savaşmak. Bütün Kürdistanlılara düşen görev, sürgün edilmiş köylü karşı karşıya getirilmiş halk ve Hol köylüleri halkına ve diğer sürgünlülere sahip çıkmaktır. Topraklarımızda özgürce yaşamak ancak bağımsız ve özgür Kürdistan'ın kurtuluşu için mücadeleye etmek mümkündür. Bu, çağımızın bize dayattığı insanlık ve namus borcudur.

tamanen gicledi.

14- Sömürgeçleri Göle'nin Tole-san köyü yakınlarında stratejik bir noktada karakol gücündeki askerlerin yerleştirme çalışmalarını sürdürüyor. Gerillalar sözcüklerini noktaya önceden bir mayın döşediler. Döşenen mayın 13.6.1990 tarihinde patladı. Düşmanın vüdu ve yaralıları olmasına rağmen, patlamayı gözi tuttu. Bu gelişmelerden sonra düşman gücünü karakolların etrafı vb. ihtiyaçlarını helikopterlerle taşıyarak başladılar. Mayınlama, tuzak ve patlayıcıların kullanılması düşman üzerindeki güçlü etkisi bir el olayda da olsa kendisini göstermiş oldu.

15- Şenayata'nın Bağveren köyünde ajan-ihbarcı bir odak dağıtıldı. 16.8.1990 tarihinde gerçekleştirilen eylemde ajan-ihbarcı muhtar Sinan Sınanoğlu ve karısı öldürüldü. Aynı eylemde Topçu adı bir ajan daha cezalandırıldı. Halkımız ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı suç işleyen hainlerin neredede olursa olsunlar, hakkettikleri ölümden kendilerini kurtaramayacakları bir kez daha kanıtlanmıştır. Hainlerin cezalandırılması kitleler arasında olumlu etki yarattı.

16- Ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişen güçleniş kitlelerinde ulusal bilinci derinleştirirken, politikteşme de gülermektedir. Kitleler halkımızın katli alan ve sömürgeç politikanın uygulayıcısı olan subay, astsubay, polis ve özel tim gibi düşman yetkililerinden her türlü ilişkiyi koparmaktadırlar. Ne suretle olursa olsun sömürgeci yetkililerle ilişki içinde olanlarla da ilişkiyi kesmekte ve onları teşhir etmektedirler. Ülkemizdeki sömürgeci savaşçı yürtülen her yönüyle kitleden tecrit olmuşlardır. Ancak özel savaşın kadroları olan subaylar çok az da rastlansa bazı alanlarda "evilik" adı altında, bazı köylerde insanları dökmekte ve böylece ajan-ihbarcı odakları yaratmaya çalışmaktadırlar. İşte Doğubeyazıt'tın Örtülü köyünde faşist bir subay, Hesen adı bir şahsın kızı ile sözümlüne evlilik ilişkisini kurdu. Bir düşman subayın kızını verecek düzeydeki bir ilişki yurtseverler arasında tepki ve nefrette karşılındı. Bunların cezalandırılması yurtseverlerin önmeli bir talebi haline gelmiştir. Durumu deşifre eden gerillalar, 19.6.1990 tarihinde Örtülü köyüne bir baskın düzenlediler. Hesen ve kızını öldürdüler. Bu eylem Kürdistan'ta yurtseverlerin hangi ad altında olursa olsun özel savaşın uygulayıcı güçleri ile ilişki kuramamaları için bir mesaj olmuştur.

17- Sömürgeçlerin birleşik Kürdistanlaştırma politikalarının bir sonucu olarak, büyük bir umutla sarıldıkları: çetecilik köçkütleri. Yağın bir şekilde olmasa da Serhed Eyaleti'nde kısmi bir çetecilik vardır. Bazı köylerde birer-ikişer sayıda çeteler vardır. Gerillaların sömürgeçlerle bir buluşmalarına karşı sessiz durmaları beklenmez. Bir kişi de olsa halkımızın birliğini parçalamaya yönelik bu çetecilik gerillaların hedefi durumundadır. 21.6.1990 tarihinde Doğubeyazıt'tın Dumo köyünde çetecilik yağan şahsın evine baskın düzenlendi. Evde bulunmayan çete bu seferlik kurtuldu. Evinde bulunan G-1 silahlı altı 4. Evirde, 80 adet G-1 mermisi ile ihbarçılıkta bulunan teşhis cihazına el komutu. Yağın akılları ile de bir toplandı, yapıları bunları bir ittar oldu. Belirtilere, çetecilik terk edilmesi için süre tanındı. Ayrıca operasyon birliğinin geçici karakol olarak kullandıkları çok ilkökulu yakıldı. Eylemden sonra gerillalar bir kamyonla alandan uzaklaştılar. Eylem kitle arasında olumlu etki yarattı.

18- 21.6.1990 tarihinde Tendüreklerde operasyona çıkan faşist ordu birliklerine büyük bir darbe indirildi. Beş koldan operasyonu sür-

düren düşman güçleri saat 14.30 civarında kendilerini emin bir vaziyette geri dönerken Diyardi'nin Tule köyü yakınlarında ARGK gerillaları tarafından pusuya düşürüldüler. 13 kişiden oluşan operasyon kolu, gerillaların imha ve ser ateşi altında tamamen yok edildi. Diğer operasyon kollarının bir çevirme hareketine meydan vermemek için gerillalar hızla geri çekildiler. Eylemden kısa bir müddet sonra iki helikopter de operasyona katıldı. Ancak helikopterler yüksek uçup yaktıktan ve geniş çemberler atmak için güç indirilmekten başka bir şey yapamadılar. Ölen ve yaralanan askerlerine de yavaş yavaş düşman, saat 17.30'da sözde sadıklık olan canlarını beyaz önlü güdükler cezanelerine yastılar. İki helikopterle ölen ve yaralıların taşındı. Çevredeki köylerde olayı gözlemleyen düşman, "4 askerin hafif yaralandığını" sözü olarak itiraf etmek zorunda kaldı. Operasyon kolunun pusuya düşürülmesi ve düşmanın operasyonunu sonuçlandırdığını inandığı bir anda beklenmedik bir yerde gerillaların saldırısı düşman üzerinde çok etkisi yarattı.

19- 2.7.1990 tarihinde ARGK gerillaları ile faşist ordu birlikleri arasında Tendüreklerde büyük bir çatışma meydana geldi. Ulusal kurtuluşun savaşçı kararlılığı ve hainlerin şahsında somutlaşmayan, Kürdistan'ta toplumsal zayıflıkların bünyesinde taşıyan, zayıf ve çarpık kişiliği sergileyen Çiya adlı bir unsuru Diyardi'de düşman güçlerine teslim olması üzerine, düşman mevcut olan güçlerini hareketle geçirip gerilla birliğini sararak kendilerince imha etmek veya darbe indirmek istedi. Düşman hareketini önceden gören gerillalar, çatışma için zaman uygun olmadıkça saat 5.30'dan itibaren manevra yapma gereğini duydu. Birçok koldan in köpekleri ile takipleri sürdüren düşman birliği, saat 13.30 civarında uygun bir yerde gerillalar tarafından pusuya düşürüldü. Düşmana önemli darbe indiren gerillalar, pusunun gerçekleşmesinden hemen sonra kısa bir manevra daha yaparak stratejik bir noktayı tuttular. Şerhli takipte olan düşman, gerillaların aldığı darbe sonucunda "sütlü dökmüş kedi" misali sinir ve hareket edemedi. O çok güvencileri "özel timler", "rambolar" da sindikleri yerlerde havaya kurşun salmaktan başka bir şey yapamadılar. Çatışmanın başlamasıyla birlikte iki helikopter de katılmıştı. Orta otomatik silahların kullanılmasıyla helikopterler çok yükseklerde uçmak zorunda kaldılar. Birkaç kez çevirme hareketine girişmek isteyen düşman, gerillaların isabetiyle sonuçunda vazgeçmek zorunda kaldı. İlk alınan haberlere göre düşman kaçıp 15'in üzerinde öldü. Düşmanın elinde kesin bilgiler olmasın, planlı hareketine ve yüzleri aşan kontra, çete, komando vb. "seçme" birlikleri operasyona kısmasın rağmen, gerillaların üstün manevra ve vuruşma kabiliyeti karşısında darbe alması onu zor durumda bırakmış, iharetleri de umduğunu bulamamıştır. Sömürgeçler kamu-yundat karşımları, giclerken, TRT aracılığıyla yayınları açıklamada "1 bölücünün güvenlik güçleri tarafından ele geçirildiği" şeklinde iddia etmiştir.

20- 5.8.1990 tarihinde ARGK gerillaları, Muradiye şehir merkezine bir saldırı düzenlediler. Gerçekleştirilen saldırıda Emniyet Müdürü'ne, kontroların komandantı'na, omanlar, kaymakamlık binası gerillaların otomatik silahlarına ve roketatörlerine hedef oldu. Saldır, karışma etkisi kalan sömürgeçler bir grup karşı vermediler. Bu arada bir çuk gerilla da daha küçük yaşta faşist ideoloji ile

çocukları zehirleyen asimilasyon kurumunu olan ilkökulu tamamen yok etti. Sömürgeçler kayıplarını giclerken "1 kadının öldürüldüğü" açıklamasını yapmakla yetindiler. Baskının zararlanmasında diyalı planlarını, Kontarlar, gerilla kılıfında Muradiye'nin bir köyünden iki Kürt kızını daha kaldırdı namuslarını kırılarak. Özel savaş yönetimi, sık sık basurduğu bu adı yöntemlerle halkı gerillaların soyutlayıp, gerillaların kitle üzerindeki etkinliğini kırmayı amaçlıyor. Politikteşme Kürdistan kitleleri bu çirkefilikler ahdanamayacak düzeydedir. Ve nitekim kitleler gerçekliği kısa zamanda anladıklarından, sömürgeçlere duyulan kin ve öfke doruğa çıkmıştı. İşte böylece adı bir oyunun tezgahladığını hemen sonrasında saldırının gerçekleşmesi kitleler arasında bayram sevincini yaratmıştı. Halkımızın namusuna uzatılan ellerin kırılacağı ve sö-

mürgeçlerin her yapıklarından misilsiz ödetirileceği bir kez daha kanıtlanmıştır.

Şerhed Eyaleti'nde serhildan

1990'a girerken ülkede gelişen halk ayaklanmaları Diyarbakır'dan Dersim'e kadar uzanırken, 15 Ağustos'ta birlikte ülke genelini sarmış durumdadır. Bunun en açık örneği; Şerhed Eyaleti'nin I. Bölgesi'nde gelişen gerilla eylemleriyle ve gösterilen dirençlerle birlikte üç defa peşpeşe yaşanan Doğubeyazıt serhildanı ve Şerhed alanının birçok yerinde yaşanan kitle eylemleridir. Düşmanın tüm gizlemesine rağmen Kürdistan'da mücadelemiz hızla gelişmekte, tüm dikkatleri üzerine çekmekte, Kürdistan yaşamını savaşla doldurmaktadır.

Düşman, genelde izlemiş olduğu taktiğin önemli bir parçasını Şerhed alanının stratejik konumunu dikkate alarak yürüttüğü görülmüştür. Düşmanın izlemiş olduğu taktik, Şerhed alanı sanki Kürdistan değişim gibi bir politika seçilmiştir. Bu politikanın 1989'lara kadar belli değişiklikler devam ettirdi. 90'lara girerken Şerhed Eyaleti'niymiş yaptığı II. Konferans, Parti Önderliğinin Şerhed halkına yaptığı çağrı, Partimizin Şerhed alanına yüklemesiyle çok kısa bir zaman kestitinde düşmanın Şerhed'e yönelik taktiğin önemli oranda tosa edildi. Diyebiliriz ki, Düşman Bolan'dan aldığı darbenin kıcısını ummadığı bir anda Şerhed alanında almıştır. Şerhed alanında düşman açısından açılan yara, Şerhed halkının tarihi alanında Partimiz önderliğinde atılmış olduğu adımdır. Bahar atılımında Şerhed alanının I. Bölgesi'nde yoğunlaşan gerilla eylemleri, büyük dirençlerle düşmanı indiren darbeler, bunları yanı sıra Parti Önderliğinin direkt Şerhed halkını direnişne çağırması halk kütlesinde

gerekten karşılığı bulmuştur. Gerilla birliklerimiz daha alana geri girmez düşman tüm gücüyle yüklenirken yanısıra, diğer taraftan halkımız yoğun bir biçimde silahlandırarak gelişen mücadeleyi bölmek istemiştir. Ancak Partimizin doğu hattı nda ilerleyen gerilla birliklerimiz, en değerli yoldaşların kaybı pahasına da olsa gereken yayımları sağlamışlardır. Ağrı Dağı, Sinekler, Tendürek ve Alaadağlar etrafında birçok direniş sergilenmiş ve halk gücü bir biçimde bu direnişleri kucaklamıştır. Başta ARGK'nın güçlü komutanlarından İhsan Yıldoğduların Ağrı Dağı çevresinde gösterdikleri direniş, bunun peşinden Sald yoldaşların Doğubeyazıt kenarında Nani Babada girmiş oldukları meydan muharebesi sergilenen kahramanlıklar ve Doğubeyazıt halkının savaş alanına topyekün hücum etmesi; aynı anda meydan muharebesinde düşmana ağır darbe vurulurken, burada şah-

ramanca savaşarak şehit düşen üç yoldaşın kitleler üzerinde bıraktığı olumlu etki, şehit yoldaşların cezaneleri alınırken ale yakınlarının almış olduğu tavır, hemen bunun peşinde Sineklerde 6 yoldaşın göstermiş olduğu direniş, bunları takip eden yoğun eylemlilik, çok sayıda çok top antları kitleleri halk insanını esigine getirmiştir. Bunlarla birlikte genel mücadelemizin alan üzerindeki etkisi kitle ayaklanmaları için vazgeçilmez koşullar yaratmıştır. Bu gelişmeler yaşanırken Partimizin II. Ulusal Konferansı karar ve çözümlemeleri gelişmenin daha da pekişmesine yol açmıştır. Bu gelişmeler gören düşman, Şerhed alanı I. Bölgesi'nde yoğun tutuklama hareketlerine 15 Ağustos'a varmadan başlamıştır. Diğer taraftan Kar, Ağrı, Van alanlarında tüm askeri gücünü belirttiği aynı alan üzerine surek, bir taraftan kırsal alanda yoğun operasyonları ve diğer taraftan şehir alanlarına yoğun tutuklamalarla bu gelişmeler önüne geçmek istemiştir. Gerilla birliklerimiz bu operasyon ortamında çeşitli manevralarla birçok operasyon kollarına darbe indirerek üstünlük sağlarken ve öte yandan tüm tutuklamalara rağmen şehsiel alanlarda ve kırsal alanlarda gösterilen direnişle kitle için onlara göre ARGK safılarına katılarken, yüzlerce insanımız da ERNKnin bayrağı altında kenetlenmiştir. 15 Ağustos'ta yaklaşılan yoğunlaşan düşman tüm baskı ve tutuklamalara rağmen, Partimizin çağrısı üzerine Doğubeyazıt'ta intifada gerçekleştirmiş. İlk intifada, enafıllan kapak kapatması ve önemli ticaret hattı olan Doğubeyazıt sınır kasabası tüm yurtsever şöförleri kontak kapatması sonucu başyarilya sonuçlandırmıştır. Bunun peşinden Tendürek alanında gerilla birlikleri birçok eylemden sonra girmiş oldukları meydan muharebesinde düşmana 50'den üzerinde kayı verdirdiler. Bu muharebede büyük kah-

ramanlık göstererek yüçte şehit olan **Delil, Doktor Ağıt** ve Ali yoldaşların cenazelerine başta Doğubeyazıt kitleleri olmak üzere, halkımız sahip çıkarak intifadlara başlamıştır. Düşmanın tüm enlemelerine rağmen 10.000'in üzerinde genç-iltihar-kadın-çocuk toplu bir halde ayakta kalmış. Ağrı, Diyarbakır vb. alanlarda gençler kırmızı sarıyeşli giysiler içinde Doğubeyazıt'a akin ederek şehitdini desteklemişlerdir. Bu durum Şerhed alanında gerçekleşen ilk intifada hareketidir. Düşman şaşkına dönerken, kurdudan tek bir mücadelede bile bulunamamıştır. Bu gelişme Diyardi, Ağrı, Aralık, Muradiye, Erçiş ve Malazgirt'te de desteklenmiş, düşman bunun önüne geçmek için kitleyi tek tutuklamalara girmiştir. Sadece 200 kişi Doğubeyazıt'ta tutuklanırken, Muradiye, Çaldıran, Erçiş, Diyardi, Aralık ve Iğdır da yüzlerce insan gözaltına alınmıştır. Bu duruma düşman öyle bir azıcık iye girmiş ki, özel timler suyu söyleye-bilmektedirler. "**Biz çaresiziz, birisini yuruyoruz, kırk kişi PKK'ya katılıyor, birisini tutukluyoruz yüzlerce destek sunuyor.**" Operasyon komutanları ise suyu diyorlar: "**Bunlar kanserdir, vücudumuza girmiş, çaresini bulamıyoruz, bu kanser eninde sonunda bizi öldürecek.**" Yine bu gelişmeler karşısında TC ordusundan frırlar başlamıştır. Daha birkaç gün önce Erçiş'te 10 asker firar etmiştir. Çetecilik operasyona kıymayı reddederken, hemen bu eylemin peşinden 3 köy silah bırakmış, birçoğunun tavri ise, "**Silahlarımızı almazsanız, PKK'ya vereceğiz**" biçiminde dönmüştür. Bu gelişmelerle birlikte azıllı bir çete odaya darbe indirmiş; düşman bir suskunluk içine girmiştir. Bu durumda düşman operasyona bir sonuç alamayacağını bildiği için, daha çok halk kütlesini tutuklayarak ajantı k dayatmaktadır. Bunun da tutmayacağı açıktır. Şerhed Eyaleti'nin I. Bölgesi'nde yaşanan bu gelişmeler, II. ve III. Bölgesi'nde hızla etkilemektedir. Malazgirt'te bir köyün toptan şehre yürümesiyle yaşanan intifada düşmanı daha da çölgülaştırmıştır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, Şerhed alanında gelişmeler oldukça hızlı yaşanmakta, bu durum düşmanın birçok konuda geri adım atmasını beraberinde getirmiştir. Nusaybin'e başlıyan halk ayaklanmasını Doğubeyazıt'ta yankısını bulmuştur. Tüm bu gelişmeler gösteyor ki, Kürdistan genelinde Partimizin düşman taktiğine karşı gelişmiş olduğu devrimci taktiği başarıyla sonuçlanacak, halkımızın topyekün özlemi olan bir parça özgür vatana kavuşacaktır.

Şu Şerhed Eyaleti'mizde de kanıtlanan acı bir gerçekçilik; Parti taktiğin siniri hayata geçirmek bile muazzam gelişmeler yaratmakta, kitlelerde gereken ilgi bularak halkın bağında saklı duran enerjileri açığa çıkıp hareketle geçirebilmektedir, düşmanın coğrafya ve etrafımdeside verdimiz kayıpların nedenleri araştırılırsa bunun düşmanın güçlü olduğuna değil, gerillanın hareket tarzına uyulmamanı yerde ve zamanlarda olduğu görülmektedir. Yine de kayıplarımız düşmana pahalya ödettirilmiş, halka cesaret, güven ve "ayağa kalk" komutu olmuştur.

Şerhed Eyaleti 2. Bölün olma sürecini yaşıyor. Geçmiş olduğu oranda asılmıştır. Sahip olduğu coğrafyadan ötürü gerilla ile halk eylemliliğinin iç içe dengeli bir biçimde gelişmeleri gerekiyor. Yaşanan gelişmeler henüz başlangıçta. Gelecekteki gelişmeler müjdelmektedir.

Güneybatı mektubu:

Sömürgeci-faşist TC'nin yeni uygulaması:
İTHAL ÇETECİLİK

Kürdistan'da savaş gelişip güçlendiği, sömürgeci-faşist TC'nin halkımızı parçalama ve birbirine kırıdırma politikasına bağlı olduğu umudun zayıfladığı, giderek güç olduğu birçok uygulamasında görüldü. Bu uygulamaların en önemlilerinden bir de; ilkel milliyetçi, reformist köç-kürd burjuva milliyetçi Kürt örgütleri ve mezhepsel nitelikli paravan örgütlerinin köy olma yüz tımları, satın alınarak silahlıdırılan uşak aşiret reisleri ile "köy koruculuğu"nun geliştirilmesi doğu devrimci yöneltim işlevini yerine getiremez duruma düşürmesi üzerine, faşist TC'nin yok Türk köylülerini silahlıdırılarak Kürt köylerine yerleştirme politikasıdır.

Türk burjuvazisinin geçmişten beri topluma egemen kıldığı "Türk ordusu güçlüdür" hikayesi inanıldığı yitirmiş, aç başında olan hiç kimse buna inanmamaktadır. Çünkü, düğün pratikite, Kürdistan'da 3-5 uşak bel bağlayacak duruma düşmüştür. Diğer yandan, mücadelemiz gelişip uluslararası boyutlarını genişlettiğe, o, yeni uygulamalar gündemleştirilmekte, halkları karşı karşıya getirecek omurunu uzatmaya çalışmaktadır. Tabii burada Türk solunun günü-müze dek sürdürdüğü sosyal-göven politikalar, objektif olarak düşman politikasına destek olmuştur. Düşmanın yapmaya çalıştığı şey, zavallı ama "Türkülük" adına kandırılan yok Türk köylülerinin birikmiş kuruşa salın alınıran silahlıdırılması ve hatıraların üstüne göndermesidir. Türk solu ve aydınları da buğüne kadarki politikalarıyla Türk burjuvazisinin hakları düşmanı politikasından objektif suç ortakları konumundalar. Ve görünürde bu ortaklığı lanetinden kurtulma doğultusunda çok gelişme vardır.

TC'nin sürdürüldüğü, toplumdun dışlanan faşist, lümpen-serseri karakterini devşirecek "özel tim" adı altında mücadelemize karşı kullanılabilecek politikasından esasla farklı ve daha tehlikeli bir yöneltimlere karşı karşıya olmayaydı, bu yazıyı kaleme almaya gerek duymazdık. Sömürücü egemen güçler, meşru hakları için mücadeleye kalkışan her halkın başına çeşitli isimler altında bu kalı sürelirini bala etmişlerdir. Oysa, sözkonusu olan yeni politika, TC'nin yok Türk köylülerini Kürdistan usulü kurtuluş mücadelesine karşı kullanarak, işi halkı karşı karşıya getirme politikasıdır. Bu nedenle sorun ciddidir. Birakalım devrimci-demokrat ol-mayı, ben insanım diyen her Türk, bu alçağca politika karşı bızden daha çok mücadele etmek zorunda-dır.

Bu politika, ilk elde Kürdistan'da yayagın Türk azınlık temsil alınarak geliştirilmektedir. Ancak, buna karşı etkin bir doğu mücadelesi geliştirilmez, bu politika boşa çıkarılmazsa, TC, onbilerle varan Türk insanını Türkiye'den getirecek halkımıza karşı savaşacaktır. Zira, Kürdistan'da doğu olarak Türk Türkiye'de de milyonlar açığa ve sefaletle mahkum edilmektedir.

Sömürgeci-faşist Türk egemenleri bu politika için Güney-Batı: Eyaletimiz kiş uluglama alanı, bu alan içinde de Pazarcık'ı pilot bölge olarak seçmişlerdir. Kuşkusuz pilot bölge olarak bu alanın seçilmesi tesadüfî değildir. Her şeyden önce bu bölge,

Kürdistan ile Türkiye arasında bir tampon bölge durumundadır. İkinci olarak; Osmanlılar ve Cumhuriyet dönemlerinde azımsanmayacak oranda Türk getirilip bu bölgeye yerleştirilmişlerdir. Üçüncüsü; Kürtler alevi, Türkler ise sünni mezhebine mensuplardır. Dördüncüsü; ovalık gibisi yüz ve verimli toprakların önemli bir bölümü Kürtlerin elinde bulundurmaktadır. Buna karşılık Türkler düğün alanları ve olukluk yoksul bir yaşam sürdürmektedirler. Bölgenin Türkleşmesinde insanın zenginlik kaynaklarının talan edilmesinde "Türk burjuvazisinin bir maketi" yaratılmış, bu Türk azınlığı ise yaratılan bu sınıf zeminin güvencesi haline getirilmeye çalışılmıştır. Türk-Kürt çelişkisi mezhep çelişkisine bağlı sürdürülerek işi ulusla mensup halk, sürekli bir düşmanlık atmosferi içinde tutulmuştur. Bunun yanı sıra, Türkiye'nin yoksulluğu, Kürtlerin zengin topraklara sahip olmasına bağlanarak, Türkler, her fırsatta halkımıza karşı kıskırtılmış ve kullanılmışlardır. Sömürgeciğin bu politikayı öncelikle Pazarcık'ta uygulamaya koyması, başlıklarından doğrudur. Ve kendince, bu politikayı uygulamakla başarılı da olacaktır. Aynı zamanda, bu yolla bölge kilesi üzerinde baskı uygulamak ve kitleleri çeki amaç da gütmektedir. Yani, kitlelere "Ya silah alıp çete olursunuz, ya da biz dışından silahlıdırıldığınız çeteleri getirecek başınıza bela edersiz" demektedir.

Nitekim 1990 Temmuz başında, Pazarcık'ta bir dizi muhtarlar toplantısı yapıldı. Kuzu postuna bürünen kurt misal çekilen nutuklar "Vatan-millet-Sakarya" ile birbirlerle aka alından sopa gösterilmiş ve her köyün silah almaya istemmiştir. Bir ayık sür içinde her köy için "Ya şu kadar silah (ki çoğunlukla 5 silah) alacak, ya da bizim dışından getirteceğiniz kuruculara yer vereceksiniz" talimatı verilmiştir. Verilen bir ayık sür bime-den, birkaç Türk köyü ve bir Kürt köyünden 3 kişi dışında hiçbir köy silah almaya ya da dışından getirilecek çeteleri kabul etmemiştir. Halk sömürgecilere verdiği bu anlamlı karışıkta sonra 85'e Botan'da uyguladığı politikayı uygulamaya başlamıştır. Buna göre yapılanlar kitlelere baskı uygulanma, köylere konulanma, satın alma ve ağırlikli olarak da yumuşak davranma; yani havuç-sopa politikasıdır. Böylece her yerleşim biriminde kitlelerin zayıf ve güçlü yönlerini tanıma, bunu bireyler kadar vardırma amaçlanmaktadır. Böylece bir yandan, geleniklin kitlelikliklerini sınırlandırarak, bir yandan da sarsılan devlet otoritesini kitlelerin düşüncesinde yeniden canlandırıp tesis etmek gibi çok yönlü ve uzun vadeli bir çalışma başlatılmıştır. Düşmanın ne denli başlatmış olup-mayacağı, Parti taktiklini doğru temsil etmeye ve yetkinle uygulama-maya bağlıdır. Yazımızın konusu bu olmadıgından üzerinde durmuyoruz. Yine, ulusal kurtuluş mücadelemizi zayıflatmak için, bir bölüm Kürt silahlıdırılarak diğerine karşı kullanılması sorunu üzerinde de durmuyoruz. Çünkü bu sorun en ince ayrıntılarına dek Partimize aplanmıştır. Ancak, özellikle yoksul Türk köylülerini silahlıdırılarak Kürt köylülerine konulanmdaki politikası tehlikeli-dir. Aslında Türk burjuvazisi, uzun vadede böyle bir politikanın yükü

altından kalkamayacaktır. Bu politika kendi mezarını kazmakla birlikte devrimcileri de yeni ve ciddi görevler yüklemektedir.

TC, ilk elde Maraş merkez kırdan 500 kişiyi silahlıdırılma-

hazırlıkları içindedir. Sömürgecilerin kılı politikalarına alet etmek istedikleri bu zavallıları Maraşın seç-meleri; bu alanda yaşayan Türk köylülerinin sosyal olarak geri, fanatik ve ekonomik olarak yoksul olma-

larının yanı sıra, faşist ideolojinin sürekli beyinlerine enjekte edilmiş olması faktörlerinin kaynaklanıyor olsa da, başka amaçlarının da varlıgındadır. Pazarcık işi diğer birçok yerde de Türk azınlık yaşamaktadır. Pazarcık dahil, buralarda Kürtlere olduğu gibi Türklerle de silah alıp kendi köylerinde çetecilik yapıpaları temininde yaklaşımlar. Çünkü buralardaki Türk azınlığı, yalnız silahlıdırılarak mücadelemize karşı kullanmaya kalkışsıra, Kürt kitesini bir bütün olarak Kürdistan usulü kurtuluş mücadelesi safına isim olacaktırlar. Bu nedenle, daha çok Kürtlerin yaşamadığı alanlardaki Türk azınlığı, tamamen silahlıdırılma eğilimini yansıtır ki, bu da yapılabildiğinde önce açığı mahkum ettikleri Türklerin, sonradan paraya satın alabildiği kadardı. Kürdistan usulü kurtuluş mücadelesine karşı kullanma planlarını açığa vurmaktadır.

PKK, Kürt halkının olduğu kadar Türk halkının da kurtuluş için elene gelen her şeyi yapan bir hareket. Ayrıca, yürüttüğü mücadele ile insanlık değerlerini kendisinde en çok somutlaştıran bir partidir. Her PKK'lı de halkların kurtuluşu için ateş hattında mücadele ederek, en-gin halk sevgisini en iyi temsil edenidir. Bu böyle olmasa birlikte, ulusal kurtuluş mücadelemizin üzerine göndermek istenen bu zavallılar, zavallı da olsalar, özgürk savaşçı-larımızdan gerekli karşılığı alacaktırlar. Bu, savaşın bir yasasıdır. Tez elden sömürgeciğin silahlıbrölüğüne soyunmakla vazgeçer-se, savaşın bu en temel yasasının içdetili uygulanmasından kendilerini kurtaramayacaktır. Bu yasay uygulamak, özgürk savaşçıların en doğal hakkıdır.

Bu açıla, sömürgeci-faşist TC ve onun usullarına soyunma eğilimi-nde ona bir uyarı, halkları arasına kardeşliğe, her iki halkı da açığa, sefaletle mahkum eden TC'ye karşı ortak kırlarla savaş yoksluk Türk köylülerine dostluğa çağırır.

Bununla birlikte derin derin de düşümecektir. Objektif olarak kırları en çok devrimde olanları, insanlık düşmanı bir sınıfın iş-renc politikalarına alet olmaları tabii ki bizi düşündürür. O halde, bu politika-nın hayat bulması halinde doküle-cek kanların sorumlusu yalnızca Türk egemen çevreleri mi olacaktır? Tabii ki değil; zira o, zaten insanlık düşmanı bir sınıftır. Farlı boyuna halkları birbirine kırıdırması ulu-lardır. Ama, kendilerine devrimci, sosyalist, hasta komünist diyenlerin vur-durduramazlıklarına ne demeli? Yoksa hala "Türkiyenin birliğı-bütünlüğü" adına, "Halkların kardeşliğı" ("T") adına PKK'ya, "terorist"like suçlayarak işleri idare edip, insanlık tarhinin kendilerine yüklediği sorumluluklardan kaçabileceğini mi sanmaktadırlar? Eğer böyle ise, Türk burjuvazisi zaten bu yaklaşımlardan da yararlanarak halkları karşı karşıya getirmektedir. O halde, sonunda doğu yaklaşımla ve halklarımızın gerçek kardeşliğıne sağlanması: üstünlerin bizlere yüklediği görevler yetkince üstlenilmelidir. Halkların birliğı ve kardeşliğı gibi ölümlere ulaşma, kurtuluş için dayanamadan ve giderek ortak mücadeleden çekme.

İşte, tam da bu nedenle, biraz düşünün kiş: kendisine "demokrat"ım, "devrimciyim", dahası "insanım" diyen herkesin Kürdistan'da gelişen ve Türkiye devrimine de yükünü hafifleten Kürdistan usulü kurtuluş mücadelesine karşı; faşist Türk sömürgeciği, bölge gericiliği ve emperyalizmin onunları buşa çıkarma sorumlulukları vardır. Bu sorumlulukların yüklediği görevleri yerine getirmeyenler, en az TC kadar, doküen kanların sorumlusu olacaktırlar.

3 Haziran'dan 5 Eylül'e kadar Botan I. Bölge'de gerçekleştirilen eylemler

- 1) 3 Haziran 1990: Çukurca'ya bağlı Bâ köyüne baskın düzenleyen gerilla birliğımiz, safımızdan kaçarak ihanet eden ve çok sayıda halktan kişiyi yakalamasına yol açan Abdurrahman... yakalandı. Yapılan sorgulama sonrası idama mahkum edilmek cezalandırıldı.
- 2) 16 Haziran 1990: Çukurca merkez güvenliğini sağlamakla görevli düşman timine baskın düzenlendi. Akşamı doğru saat 18.45'te gerçekleştiren eylemde düşman askerleri toplu halde hazinekize yakalandı. Roket ve otomatiklerin de kullanıldığı eylemde 9 düşman askeri öldürülürken çok sayıda asker de yaralandı.
- 3) 28 Haziran 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçek köyünde iki ayrı noktada güvenlik açısından tepeye çıkan düşman askerlerine pususu kuruldu. Akşam saat 18.30 dolayında pusuya düşen düşman askerleri açılan ateş sonucu 10 dolayında düşman askeri öldürülürken, iki adet G-3 ve bunlara ait malmelere el konuldu.
- 4) 6 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Bûrçe köyünde konulan düşman mevzilerine baskın düzenlendi. Baskında düşmana ait bir mevzi tümenin imha edildi. Düşman, kaybını iki askerin öldürüldüğü biçiminde yayınladı.
- 5) 10 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Sevê köyünde konulan düşman gücüne akşam saatlerinde bir saldırı düzenlendi. Yevyeli onaylanan yakalanarak askerler yoğun ateşle tabi tutuldu. Düşman kaybını üç asker olarak verdi.
- 6) 10 Temmuz 1990: Çukurca'ya bağlı Şifrezen köyüne baskın düzenleyen gerilla birliğımiz çetelere ait iki adet G-3, 1 adet Burno ile bunlara ait malmeleri kamulaştırmıştır. Yakında bulunan düşman birliğini müdahaleli ile çatışma çıkmış. Birlik, köylülere yönelik yaptığı çetiri sonrası gen çekilmiştir.
- 7) 11 Temmuz 1990: Çukurca'nın H-5 Dağı'nda düşman birlikleri ile çıkan çatışmada bir astsubay olmak üzere 3 asker öldürüldü, 2 düşman askeri ise yaralandı.
- 8) 14 Temmuz 1990: Çukurca Şifrezen tabur yoluna düşen mayına çarpan düşmana ait bir yakıt tankeri ağır hasar gömüştü. Devrilen tankerdeki yakıt akararak imha olmuştur.
- 9) 19 Temmuz 1990: Şifreza tabur yoluna düşen mayın, tabura erzak taşıyan kamyonunda patlamış, kamyon ağır hasar görmüştür.
- 10) 20 Temmuz 1990: Şifreza tabur yolunu mayınlarla tlemizelemek için bir askeri konvoyun denetiminde gönderilen zorunda patlayan mayın aracı ileşirli kalıyor. Konvoy geri dönmek zorunda kalmıştır.
- 11) 20 Temmuz 1990: Marogan-Siranê arasında bir düşman mevziine düşen mayının patlaması sonucu, 1 düşman askeri öldürülürken, 1 düşman askeri yaralanmıştır.
- 12) 21 Temmuz 1990: Çukurca'ya bağlı Kuredere köyüne baskın düzenleyen gerilla birliğımiz çete evlerine düzenlediği baskında 6 çeteli silahlılandırdı. Eylemde 6 adet G-3, bunlara ait mühimmat ile bir telsiz kamulaştırıldı. Yapılan konuşma sonrası köy terk edildi. Eylem sonrası kaçan 20 dolayındaki çete de silahlıların devlete teslim etildi.
- 13) 28 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Bedrut köyünde konulan düşman gücüne karşı sabah saat 05.30 dolayında baskın düzenlendi. Güçleri girişine pususu atan düşman timinin hedefedildiği eylemde mevziler B-7 ve otomatiklerle dövüldü. Düşman kapılarını vermedi. Aynı anda köyün başka bir noktasında gerçekleştirilen eylemde bir asker yaralandı.
- 15) 15 Ağustos 1990: Çukurca merkez güvenliğini sağlayan düşman timine yönelik bir baskın düzenlendi. Akşam saatlerinde gerçekleştirilen eylemde iki düşman mevzi imha edildi. Kayıplar hakkında düşman herhangi bir açıklama bulunmadı.
- 15) 15 Ağustos 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçek köyünde konulan tabur tepelerine baskın düzenlendi. Baskında 6 düşman askeri öldürüldü.
- 17) 17 Ağustos 1990: Yüksekova'ya bağlı Bûrçe köyüne düşen mayının patlaması sonucu 1 çete öldü.
- 17) 20 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Jıvanus köyünde konulan düşman gücünün banyo noktasına düşen el mayının patlaması sonucu 1 asker perçalanırken 3 asker yaralandı.
- 18) 20 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Destan köyünde konulan düşman gücüne ait bir pusus grubuna baskın düzenlendi. Düşman kapılarını açılmadı.
- 19) 20 Ağustos 1990: Hakkari merkezdeki Baze köyüne baskın düzenleyen bir gerilla birliğımiz, çete evlerini roket ve otomatik silahlarla dövdi. Düşmanın kayıpları öğrenilemedi.
- 20) 25 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Marogan köyünde düşman mevziine düşen mayının patlaması sonucu 1 düşman askeri öldürüldü.
- 21) 1 Eylül 1990: Çukurca-Erz arasında sabah saat 08.00'de pusuya düşen bir düşman birliğinin 1 astsubay öldürüldü, 1 çavuş yaralandı.
- 1 ve 2 Eylül 1990 tarihleri arasında Hakkari merkezde bağlı Dezo köyü ve çevresinde çıkan ve iki gün süren çatışmada çok sayıda düşman askeri öldürülürken iki savacı yaralı olarak düşmana esir düştü.
- 22) 4 Eylül 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçek köyünde taburda 40 mm'lik top ateşi yapıldı. İki roket, tabura isabet sağlayarak araba garajı ve yemekhanede tahribat yarattı.
- 23) 6 Eylül 1990: Şifrezen tabur yoluna düşen mayın, tabura erzak taşıyan bir düşman aracına ağır hasar verdi.

Düşmanın döşediği çok sayıda mayın kaldırılarak etkisizleştirilmiştir. Ayrıca düşmana yönelik çok sayıda mayınla mücadele gerçekleştirilmiştir.

Botan I. Bölge Komutanlığı
10 Eylül 1990

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, hızlanan son siyasal gelişmelere yeni bazı yaklaşımlar ve görevimiz üzerine yaptığı değerlendirmenin bir bölümünü yayınlıyoruz.

"Dünyaya yeni biçim vermek isteyen güçlere en büyük darbeyi vuran Ortadoğu bölgesinde Kürdistan'a dayalı bir 'Ekim Devrimi' doğabilir"

Baştafı 1. sayfa

setirmekte ve duyurmaktadır. Sovyetler Birliği politikasındaki tıkanma ile sosyalizme yaklaşımda birçok yönüyle başarısızlığın net olarak ortaya çıktığı 1980'ler ortasındaki yeni politika arayışları, geçtiğimiz yıl yaşanan çeşitli patlamalarda en zayıf kalelerin yıkılması, yeniden yapılanma derken daha da ağırlaşan durumların ortaya çıkması; ve bütün bunlardan başta Almanya olmak üzere, Batı Avrupa ve Amerika'nın kendi çıkarlarına yönelik atacağı ve hızlı sonuçlar elde etmek istemeleri, gelişmelerin derinliğinin kavranmasına fazla olanak tanımamaktadır.

Gerçekten Sovyetler Birliği'nde bizzat gelişmeler öncülük eden partinin, en azından Gorbaçov yönetiminin niteliği üzerinde çok durulmasına ve bu konuda çok şeyler söylenmesine rağmen, halen bunun kesin bir sonuca varıldığı söylenemiyor. Ve halen gelişmelerin nerede duralacağı kestirilememektedir. Bilinen hususlar var; klasik Sovyet politikacılığında "emperyalizme karşı ortaya çıkan her hareketi destek olma" anlayışı şimdiki sözkonusu değildir. Tamamen değişik bir politika, daha çok da eski politikadan vazgeçme ve yeni politikayı henüz oluşturamama, ya da çok güçlüğü, adına politika diyemeyeceğimiz hatta ABD'nin yaklaşımına da destek olma politikasıdır. Hiç şüphesiz bununla kurtarılmak istenilen bazı durumlar var. Özellikle ekonomideki tıkanma giderilmek ve yeniden yapılanma dedikleri siyasal demokrasi oluşturmak isteniyor. Fakat bundaki samimiyet, tatmin edici olmaktan uzak kalıyor.

Bu durum, emperyalist ülkelerin geleneksel politikalarında da değişikliklere yol açıyor. Bir yandan alıncılığına açılıyor bir yaklaşım, diğer yandan "acaba gerçekten böyle midir" endişesi birlikte yürümektedir. Ve en önemlisi de, tamamen reel sosyalizmin tıkanıklığına dayalı bir NATO sisteminin mevcut yeni gelişmeler karşısında inçinç inç memesi ve anlamını yitirmesi de, kendini hissettirmektedir. Özellikle bu anlamda, Sovyetlerin konumu, sadece kendi politikalarında değil, emperyalizmin temel politikalarında da bir açmazı ifade etmektedir. NATO'nun yeni roller bulma durumu ortaya çıkmaktadır. NATO'nun yeni görev ne olmalıdır? NATO neye karşı olmalıdır, hangi değerler yeni gündemleşmelidir? ABD ve Avrupa'nın şimdiki yakıcı bir biçimde yaşadığı sorunlar da işte bunlar oluyor.

Bu durumlar, emperyalizme "acaba eskiden tek başına yönlenirdiğimiz bir dünya konumuna ulaşabilir miyiz" olgusunu düşünürken ve bizzat da unutulmamaktadır. Başta ABD ve İngiltere olmak üzere, bu yönü bir uluslararası politika ile ilgili kalandarı hayvaylı, çeşitli devletlere tavrı aldırma, örneğin, Türkiye'yi mevcut gelişmelerden önemli bir güç olarak ortaya çıkarma, Almanya'yı tekrar kendileriyle uyumlu olmaya itme, zorlama, emperyalistlerin artırımlarını etkinlikle sürdürdükleri çabalarıdır. Daha büyük bir anlam kazanan da gelişmiş ülkeler bu süreçte kendilerini özellikle Sovyetler Birliği tarafından yalnız bırakılmış olarak hissetmektedir ve ağırlaşan sorunların patlamalarına ulaşabileceğini göstermekte, eski siyasal dengeler bozulmakta ve

yeni güçlerin kendini duyuracağı kaçınılmaz olmaktadır. Bu da, Doğu-Batı diye tabir edilen gelişkinin veya ABD-Sovyet yumaşmasının etkileşimlerinin pek mümkün olmayacağı ve hatta gelişkinin bu mevcut uzlaşmaya karşı gelişebileceğini göstermektedir.

Oyle anlaşıyor ki, yündaki gelişmelerin yönü; bir yandan ABD-

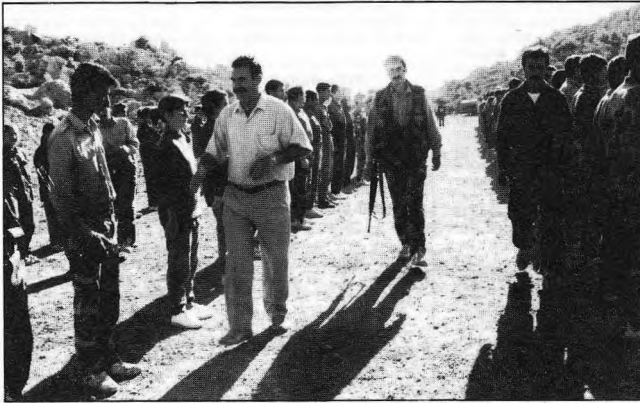
ğerlendirmelerin temel özellikleri ne olabilir? Burada da fazla açığa çıkmış yaklaşımlardan bahsedemeyiz. Özellikle Sovyetler Birliği'nin deyinlerdirdiği "Bundan sonra Frank Sinatra doktrini geçerlidir" anlayışı, yani adı geçen şarkıcının bir şarkısında "Herkes kendi yolunda yürümelidir" anlamına gelen bir tutumdan bahsedilirse de, bunun güvenilir bir yol

tan ve bu anlamda da gerçekten sosyalizm adına sosyalizmin en gerici ve tutucu ideolojik tutum haline getirenlerdir. Yine buna dayalı olarak ulusal kurtuluşçuluğun, Türk solu sözkonusu olduğunda, asla kemalizmi aşmayan, onun sol kuyrukçusu olmaktan kurtulamayan bir tutuma geldiği; Kürdistan sözkonusu olduğunda da, reformist bile diyemeye-

sanimi görüşmeler yapabilmekte, Karadeniz'de bir ortak pazar ve Sovyet-Türken gibi konularca benzer yaklaşımlar içerisinde olma durumları görülebilmekte ve birbirlerinden oldukça memnun oldukları söyleyebilecek kadar sözmün yanlıklarından bahsedebilmektedirler. Bunun bunlar taktik labilir kaydı yanında, mevcut siyasal gelişmelerin yönünü kestirebilmek açısından da, Türk örneğinde ipeğün olmaktadır.

Nereye gidilebilir sorusunu karşılığın bu ipeğünlerden çıkarmak mümkün olabilir. Burada önemli olan, eskiden yaptığımız klasik değerlendirmeler, şimdiki yaklaşımımızdır. Şöyle sosyalizme dayalı ulusal kurtuluş hareketi, böyle iftihar tarzındaki beklentiler, gerçektir bir anlamda büründüğü kadar tehlikelidir de. Böylesi değerlendirmelere yönelmek, kendini kandırma anlamına geleceği gibi, aleyhine işleyebilecek ve çoktan tutum alınması gereken bir tavırda kendin mahkum etmek, dolayısıyla tehlikeli bir gelişmeye kendini itmek demektir oluyor. Biz, durumun biraz daha anlaşılır kılınması için, bu ilişkinin daha 20'lerde nasıl bir hastaki olduğunu gösterdik. Kemalizm, 1920'lerin başında çok sınırlı olarak bir taktik ittifak konusu idi, dedik. Daha cumhuriyetin kuruluşuna varmadan, bununla sınırlı bir taktik uzlaşma olabilir, dedi; ve Lenin'in yaklaşımının böyle olduğunu, bu konuda hem birinci olduğunu hem de ilgisiz bu temelde geçtiğini söyledik. 1925'lerdeki ittifakı çok baki yönler olsa bile, daha sonra uzatılması ve hatta benzer ittifakın neredeseyse dünyanın her tarafında sınır taşmaksızın, laşizm midir, ileric midir demeksizin geliştiğimize, buna Hitler'e yapılan ittifak da dahildir ve tümüyle diğ politika buna dayandırılması; bir anlamda devrimi politika yerine, Sovyetlere ne kadar yarıyor, ne kadar ayakta tutabilir tutumuna hızla yönelmesi, günümüzde doğru reel sosyalizmin bu duruma düşmesini en önemli bir nedeni olarak gösterdik. Baştağı tespitimiz günümüzde oldukça doğrulanmışa benzemektedir. Ve Stalin'in bugünkü mahkumiyeti bile daha çok bu da noktadan yola çıkılarak sağlanabilmektedir. Ortaya çıkardığı Doğu Avrupa ve Sovyetler Birliği kendisini buradan varılabilmektedir. Gerçek bir sosyalist enternasyonalizmin uyulanmadığını, uygulanamayan devletçi ve milliyetçi bir politika olduğunu ve bunun ürünü olarak da mevcut sosyalizmin olumlanımları bile tasfiyesinden kaçınmayacakları bir noktaya geliştiğini göstermek anlamaktayız. Lenin'de gösterilmesi gereken bir taktik olduğunu, ama daha sonrakı gelişmelerin bu taktik bir stratejiye ikame dönüştürüldüğünü, bunun en son gelişmesini Gorbaçov örneğinde tümüyle bir teslimiyet politikasına dönüştürerek sergilediğini görmekte, iyi anlam verebilmekteyiz. Ve uyulanımları bu anlamda sosyalizm veya enternasyonalizm değil, tekkeci devletçik ve tekkeci devlet kapitalizmidir; onun diğ politikası da, Sovyet milliyetçiliği olmaktadır. Bu, günümüzde Yeltsin'lerde uz noklatıyor. Fakat kaynağına kesinlikle bu tarihsel gelişmelerde bulduğu da çok açıktır.

Bu tutum, bugün Lenin'e "sairdarak kadar ilerliyoruz, nedeninin milliyetçilik olduğunu, bunu sosyalizmla sananlara, ne kadar inanmak istemeseler de kulakları tırmalayarak tırmayarak, o eski düşmüş beylerine

Sovyet uzlaşmasıyla ve bunun yol açtığı Doğu-Batı Avrupa'nın içiçe geçmesiyle bir anlamda bir kuzey zengirler topluluğunun doğmasına bunlara Kanada ve Japonya da dahil, diğer yandan bunların diğinden kalan geniş bir yoksul dünya topluluğu ile kime doğru biraz daha olmaktadır. Daha da somutlaştırılacak olursa; Batı uygarlığı, çıkarları bundan geniş ölçüde zedelenen dünya halkları iklimi, gelişkin kendine açığa vuracağı, eksiye kıyasla daha fazla böyle olacağı benzenmektedir. Bu yönü gelişmeler doğal sonuçlarına daha henüz varmamış da olsalar bunların eskiden yaptığımız değerlendirmeleri yapmamıza olanak vermeyen gelişmeler oldukça da açıkla bilinmektedir. Değerlendirmelerin temelinde kapitalist emperyalizm cephesi ile ona karşı sosyalist sistem, ulusal kurtuluş hareketleri ve halkların işçi sınıfı hareketi cephesinden bahsedilir. Şimdi bu cephe yaklaşımı değışmektedir. Artık bu tip klasik yaklaşımın geçerli olmayacağı vurgulanmalıdır; ama dayalı düşünce yapısı, politikalar, tespit ve tutum belirmeleri aşmalıdır. Bunun temelinde yer alması gereken bir Sovyetler Birliği bile, buna artı çoktan bir modası geçmiş düşünce ve politikalar demektir. Dahası, hemen hemen bütün dünyayı şaşırtan ilgisizlik, baskı desteklerini özellikle ulusal kurtuluş güçlerinden çekme, onların yıkılışına çok yuma ve daha gerekirse ABD'yi onaylama, çok açığa göülen bir tutum oluyor. Yine eskiden var olan "işçi sınıfı hareketleri, daha komünist hareketler, destekleyelim" tutumu da tamamen değışmiş bulunmaktadır. Artık bu hareketlerin adını bile ağzına almamakta, destek verme zoru kalsın, tasfiye olmalarına bizzat onay olmaktadır. Böyle olunca, bu temelde bir işleme ve kutuplaşmaları sürmek, "dünya bu temelde değışmiştir, herkes bu temelde sınıflı belirmelidir" tezine sınırlamak boşundur. Fazla gerçeğe sonuçlara da götürmez.

Peki yenie konulan yeni de-

olmadığı açıktır. Bu, dar milliyetçiğe düşen Sovyetlerin durumuna belki bir açıklık getirebilir ama, karmış kurumları yaşayan ve çok çeşitli konumları bulunan ülkeler, halklara, onların siyasal yaklaşımlarına yardımcı olamaz. Diye bir değışendirmeler bulunabilir mi? Yani değışendirmeler bu yönü olmasi bir taktik midir, yoksul udu vadeli süreçleri bulmaya etkilenecek bir stratejik gelişme midir? Bunları da hemen cevaplandırarak sor olmaktadır. Taktik yani ağır basan gelişmeler demek mümkün olduğu kadar, buna yol açan kültürel gelişmelerin il uçları bulduğundan stratejik yönü olabileceği de dır belirlenir de fazladır. Dolayısıyla, esasta ne kadar özül rol oynayacak ve süreksizlik kazancak bir gelişme olduğunu görmek ve buna artı bir iligile yaklaşmak büyük önem kazanmaktadır. Ama diğer yandan geçici de olabileceğini, karakter değıştirebileceğini düşünmek, buna göre yer verip tutum belirmemek, bu konuda en az değeri daha doğru yaklaşımla ve fazla yanlışlığı yer vermeyen tutuma ihtiyaç göstermektedir.

Yapılması gereken, hiç kuşkusuz çöklarımlar içine düştüğü klasik sol şartlarına ve hatta ulusal kurtuluşçuluk sapantısı içinde bir moral bozulduğu, hayal kırıklığı olamaz. Baştan beri sosyalizm ve ulusal kurtuluşçuluğa reel sosyalizmin ölçülerinde yaklaşımaları, onun bürokratik aygıtlanmasını geçitli düzeylere yaşamaktaki ve memuru olmanın öteye gidemeyenimiz, bizim çoktan açığa çıkardığımız ve de hiçbir zaman bu tutuma inanmadığımız gibi, birakılm devrimci gelişmelerle uy açmalarını, aksine kendi bir engel teşkil ettiklerini çok genç bir parti olamıza rağmen biliyorduk. Denilebilir ki böyleleri, sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketlerindeki bu sağ ve kaynağını Sovyetler Birliği'ndeki bürokratik yapılanmada bulan, ordaki sağcı gelişmeleri daha tehlikeli bir biçimde özellikle de Türkiye somutuna yansı-

ceğimiz son derece pasif ve denilebilir ki, gerçak bir ulusal kurtuluşçuluğun önünde en ciddi engel olma tutumuna indirgenmiş ve reel sosyalizmin yansımasını bu zemlinde böyle olduğunu, kendini açığa ortaya koyuyordu. Biz, buna karşı mücadele ediyorduk. Biz bu günkü duruma getiren bu mücadeleler ve bu son derece önemli.

Mevcut tüm grupları tasfiyesi, ikesel bir yaklaşım bağlantılı oluyor. Bu, 1920'lerde Türkiye'de olduğu gibi, özellikle de dünya çapında kendini ele veren iliktir. Sosyalizmin deformasyonu, daha sonra birçok ülkede görülebcek sağ tasfiyesini yaşamaması, Kurt hareketi sözkonusu olduğunda kemalizmin daha saldırgan olması, yine Türkiye'de demokrasi sözkonusu olduğunda da buna en ufak bir katkısının olmaması ve bu anlamda kemalist devletin ideolojik örtüsü olmanın öteye işlev görmemesi biçimde anlam taşıyor. Bu mahallî bir gelişme değildir. Daha sonraki Sovyet politikalarının gelişimini anlamak ve de onun ulusal kurtuluş sürecindeki ülkelerle nasıl yansıdığını görmek açıktır. Bu Türk örneği hayli ibret vericidir. Çok ilginç olmakla beraber aslında anlaşılır bir durum olan, günümüzde Evren-Özal faşizminin bile Sovyetler'e yansıması denilebilir ki, 1920'lerdeki Türk örneğinin bugüne yansımasıdır. Sovyetlerin, Evren'e çok ilgilendikleri, onun için dokümanlar bir film hazırlıklarını öğrenebilmekteyiz. Başında Evren'den, ilgi çekici bir lider olduğu, 20'lerdeki Atatürk'ü hatırladığı ve ülkesinde çok sevildiği biçimde sözledikleri görülebilmekteyiz. Aynı biçimde, iki ülke ilgisizliklerini Atatürk dönemi ile kıyaslanacak ölçülerde değıştiği ve hatta mevcut son siyasal gelişmelerden en çok yarar gören ilgisizlikleri Türk-Sovyet ilişkilerinde olduğu, eşi görülmemesi bir ekonomik ilişkinin ardından iyi komşuluk ilişkilerinin ancak 25'lerdeki dünya kıyaslanabilecek bir dostluğa doğru yol aldığı izleyebilmekteyiz. Öyle ki, Sovyetlerin Ankara büyükelçisi, Türkiye işi

vura vura anlatılmak istemektedir. Zaten bir Çin örneği bile o dönemlerde bu politika ile uyumuyordu. Mao 25'lerden sonra hemen tutum aldı ve bu tutum doğrudur. Mao, aynı tutumu 60'larda da aldı; bu tutum da doğrudur. Mao'dan sapılmıyorsa, Sovyet sapılmalarının bir örneği olduğu ortaya çıktı.

Bütün bunlara rağmen sosyalist kazanımların tümü yıkıldı mı? Bana hayır diyorum. Dolayısıyla tahillere, özellikle sosyalizm lafı geçmeyecek midir? Geçecekler. Günümüz için de yapılan değerlendirmelerde, sosyalizm değerlendirmesi önemli bir güç ve kuvvet deneyerek olarak yer alabilir. Ama nasıl bir sosyalizm? Yaşayan sosyalizm nedir, ne değildir? Hiç şüphesiz buna doğru yaklaşım büyük önem taşımaktadır. Adına reel sosyalizm ve hatta sosyalist sistem dediğimiz, gerçekten geliştiği istediğimiz türden sosyalizm olmadıkları bilerek, bunlara, bir az da geçmişte yaptığımız gibi Batı sosyalizm türleri diyerek değerlendireceğiz. Ayrıca sosyalizmi şu kadar toprak parçasına sahip oldu, yani I. Dünya Savaşından sonra da üçte birine yükseldiği şeklinde de sosyalizm çok sakıncalıdır. Dünyayı böyle parçalara ayırma temeline de bir gelişme son derece sematikdir. Bugün çok daha iyi ortaya çıkıyor ki, sosyalizm dünya çapında böyle görmek yerine, bireyi indirmek, bireyin ne kadar sosyalistleştiğine bakmak ve bunu da şöyle sayırla ifade etmek değil, daha çok da ahlak bakımından bireyin sosyalizmi yaşayıp yaşamadığına önem vermek gerektirir. Sosyalizmin de daha çok bir ahlakî değer taşıması gerektiğini gözönünde bulundurarak ve bu anlamda bir moral, bir dünya bakiş açısı yönünden tümüyle kapitalist değer yargılarında farklı gelişmesi gerektiği ayırımı yapacaksa, sosyalist insanın da kapitalizmin yargıları tipin farklı olması gerektiği açıktır. Kapitalizme ekonomik bakımdan ne kadar ulaşıyor? Dünyanın kaçını kaçını etkileyecek güç denesine ulaştı? Şimdi bu tür tartışmaların sosyalist tartışma olmaması gerektiği ortaya çıkıyor. Ve bu, başlangıcı da bize fazla inandırıcı gelmiyordu. Gerçi biz, "dünyanın da kadında sosyalizm var, bu kadının etkileri, kapitalist ekonomiyi şöyle yarıyor, daha dengeli bozuyor ve bazı yönleriyle de aşmıyor" gibi genel tabirleri süliyorduk. Ancak artık iyi anlamalısınız ki, bu tip yaklaşımların sosyalist tartışmaya herhangi bir katkısı olmayacağı kadar, gerçekçinin anlaşılmasına da fazla hizmet etmeyecektir.

Yeni sosyalist tartışmalarında da, kapitalizmin hangi ölçülerinden farklıdır? Kapitalizmin yararlığını aşacak sosyalist ilişkiler sistematiki adım adım nasıl geliştirilmeli isteniyor? Bugün kapitalizmin harap ettiği bir dünya ve buna taşıyıcı kadar indirgeme sözcükler. Eğer sosyalizmin bahsedeceksek, ki bizim sosyalizme katkımız budur: kapitalist tarih, bireyi, dünyayı, toplumu ve hatta devleti nasıl ele alacağız? Özellikle bireyden başlayıp, giderek çevre sorunlarına kadar götürülen bir yaklaşım sahipli olacaktır, sosyalizm kavramlarına daha bir yenilik getirebiliriz. Hatta salt sınıf temeline dayalı, "İçki sınıfı, proletar sınıfı" deyip tahillere girişmek de fazla gerçekçi değil. Çünkü bu kavramlar da 19. yüzyılın kavramlarıdır. Ebbette ki sınıflar yine vardır. Fakat özellikle Türkiye'de sınıf, diye tabir edilen, zor işlerde çalışan ve bir anlamda da ekonomik düzeye indirgenmişliği ifade etmektedir. Türkiye insanı bu biçimde bir de-

ğerlendirmeye konu edilemeyecek kadar kapsamlıdır; bundan çok farkındır. Ve dünyada da bu böyledir. 19. yüzyılın koğullarına yaşayan işçi sınıfı aslında böylelikle oranda aşılmıştır. Marx ve bir anlamda da Lenin döneminin işçi sınıfı ne doğdu da ne de Batı'da var, biraz bizim gibi ya da çok geri ülkelerde kaldı. Bu gerçeği görmek gerek.

Bu demek değildir ki, sosyalizmin dayanacağı sosyal zemin yoktur. Sosyalizmin zemini vardır. Sosyal zemin, kuşkusuz asıl mal sermayeye dayanmayacaktır. En çok onun karşısında yer alan, tamamen gelişen emek üretkenliği üzerine borsa ve uluslararası tekelin ağırlığı görülmüştür. Buysalardan sömürüyü sürdürün kesime karşı, sadece sınıf değil, sınıflara dağılmak durumundadır. Bu anlamda sosyalizm daha çok insanın-insanların sorunu olmaktadır. Salt sınıfla değil, daha çok insanı sorunları bir bütün olarak hem tarihte hem günümüzde kavramı durumuna ele alırmak durumundadır. Kapitalizmin egemen gücünün günümüzde artık mutlak anlamda düşürüldüğü, her bakımdan düşürüldüğü insanı bütünüyle açığa çıkarmayı, bu insana bütünüyle sahip çıkarmayı amaçlamalıdır; ki, sosyalizm baştan beri böyleydi. Ama dar sınıf anlayışına mahkum edildi. Tıkamasının temel nedenlerinden birisi de bu yaklaşımdır. Aslında başta böyle değildi, ama daha sonrakı dar sınıfı yaklaşımlar ve dar milliyetçi yaklaşımlar reel sosyalizmi bir anlamda en temel sapılmaların başlıklarından oldu. Sosyalizmi bu temelde yenilemek, sosyalist insanı ve sosyalizmin insana yaklaşımı günümüzde bir yenilenme temeline işleme büyük önem taşıyor. Yenilenme, bu biçimde anlam kazanacaktır. Baştan beri sosyalizme gizli olan hümanizmi daha netçe ortaya koymak hem mümkündür, hem de oldukça sonuç alacağı benzermektedir. Mevcut tartışmalar daha şimdiden bu yönü olma konusunda zorlayıcı olmaktadır. Kısaça sosyalizme dayanmakla sözdeceksek, sosyalizme yaklaşımları bu denli geliştirilmesini önemli bir kez daha belirtmeliyiz.

Hiç şüphesiz mevcut kapitalist emperyalizmi ve hatta onunla işbirliği eden bu sosyalist ülkelerin sapılmalarını eleştiren veya onlara karşı konuma gelebilmeyi göze alan bir ulusal kurtuluş yaklaşımına da ihtiyacı vardır. Klasik ulusal kurtuluş yaklaşımında günümüzde değerlendirmeye tabi tutuluyor. Bu yapısı Nikağua'daki duruma düşüyor; biraz üzerinde duracağız. Irak ki, en gerici yaklaşımlardan birinin sahibidir; onun duruma düşüyor. Bunlar, neredeyse tümüyle meçhul örnekler. Nikağua fazla gelişmiş toplum. Irak'ta "Kapitalist olmayan" yaklaşımın neredeyse götürüldüğü de hayli büyük bir merak konusudur. Ama fazla bir bağlanacak örnekler olmadığı da, o denli kesindir. İçki sınıfı hareketi, bu anlamda yeni bir kategori olarak ele alınmak yerine, bu dar yaklaşımdan kurtulmak ve tartışmayı geniş zemine dayandırmak önemlidir. Batıdaki işi daha gerçekten günümüzde en çok aşılacak kategori durumundadır, bu kavramlara artık itibar bile edilmiyor. Ama yine de bunlar çok büyük ülkelerdir. Çıkarlarına ne kadar düşkün oldukları, bu son Basra Körfezi gelişmeleri açıkça göstermektedir.

Bu ülkelerin, uluslararası gelişmelerden en çok etkilenen ülkeler olduğu, yönündeki görüşlerin, sermayesinin en asil gücü olduğu belli olmaktadır. Fakat şu da bir gerçek ki, yine de gerek sosyalist tartışmalarda ve gerekse ulusal kurtuluşluğa katkı sunacak semer, dünyamız diğer alanlar, ABD-Sovyet

uzlaşma sahəsi dışında kalan alanlar olmaktadır. Buralarda yeni tartışmalar ve yeni gelişmeler boy vermektedir. Gelişmelerin, Batı sisteminin, Batı uygarlığının hem doğusunda ve hem de batısında hiç şüphesiz eskisi gibi olmayacaktır. Ama daha yoğun, sonuç alıcı biçimde bu gösterecek olanları, düşünün, bu çıkar itfaklarından zarar alanlarındadır olacaktır. Ve nitekim oluyor da. Bu anlamda bir ulusal kurtuluş yaklaşımı geliştirmek ve bunu da, sadece emperyalizme karşı olma biçiminde değil de, biraz da günümüzde anlam kazanan emperyalizmin değerlendirmesi temeline geliştirmek kaçınılmaz olacaktır.

Düne kadar daha çok ulusal kurtuluş hareketleri, mutlak anlamda Sovyetlerin kendi çıkarları temeline ve

"Yeni sosyalist tartışmaların öz, kapitalizmin hangi ölçülerinden farklıdır? Kapitalizmin yararlığını aşacak sosyalist ilişkiler sistematiki adım adım nasıl geliştirilmeli isteniyor? Bugün kapitalizmin harap ettiği bir dünya ve buna taşıyıcı kadar indirgeme sözcükler. Eğer sosyalizmin bahsedeceksek, ki bizim sosyalizme katkımız budur: kapitalist tarih, bireyi, dünyayı, toplumu ve hatta devleti nasıl ele alacağız? Özellikle bireyden başlayıp, giderek çevre sorunlarına kadar götürülen bir yaklaşım sahipli olacaktır, sosyalizm kavramlarına daha bir yenilik getirebiliriz. Hatta salt sınıf temeline dayalı, 'İçki sınıfı, proletar sınıfı' deyip tahillere girişmek de fazla gerçekçi değil. Çünkü bu kavramlar da 19. yüzyılın kavramlarıdır."

onların yardımlarına dayalı olarak geliyordu. Dar milliyetçiler ve ciddi bir devrimci temelleri de oluyordu. ABD'yi zayıflatmış, Sovyetleri güçlendirmiş, işi buna ulusal kurtuluşluk ve ilerletici yattısı vuruluyordu. Olmadı mı, gericiydi, bira? Bu tür yaklaşımlar günümüzde geçerliliğini yitirmişti. Zaten, dediğimiz gibi, başta Sovyetler bu politikayı terk etmişler. Saddam için, "Bize ihanet etti" diyor. Ama ulusal kurtuluşu en büyük ihanet bu anlamda kendisi yapıyor. Gerçekten klasik anlamda ulusal kurtuluş hareketleri ve süreçleri, en büyük ihanet darbesini Sovyet Birliği'nden yedi. Doğruysa Saddam'ın suçlaması, iyizliklütken başka bir şey değildir. Kürdistan halkını soykırımdan geçirirken Saddam ilericisi, Kuveyt emirliğinin işgal ile gerici oluverdi! Tek kelimeyle utansın deriz.

Ulusal kurtuluşluk bu anlamda, Sovyetlere dayalı olarak gelişmiş durumda kalsın, onun mevcut politikalarını, özellikle ABD'ye teslim olma, onu desteklemek politikalarını karşısına almak durumundadır. Yine "Kapitalist olmayan" ya da "Safasatı altında kendini aldatmak, ya da "Kör milliyetçi" egemen bir devletin olsun da nasıl olsun" yaklaşımı içinde olmakla da, ulusal kurtuluşluk fazla lenemeyecektir. Ve bu temelde de kurtuluş imkanı olmayacaktır. Bir Afganistan, bir Nikağua ya da tamamen kendini yenileyerek geliştirecekler, ya da aşılacaklardır. Nikağua'nın geri adam atması,

Afganistan'ın kendisini her türlü yeniliğe açık hissetmek zorunda görmesi anlamda değildir.

Mevcut gelişmeler karşısında zorlanan ulusal kurtuluş hareketlerinin nasıl bir seyir izlemesi gerekir? Belli ki, adeta sınıf savaşını zemini olarak ve ilginç deneyimler biçiminde hizmet vermeye gerekcecek, yoksa klasik anlamıyla gelişime sağlamlık mümkün olmayacaktır. Örneğin, Castro'nun Küba'sı kendisi çok daha açık bir konuda ve yanlışlıkla görmeğe. Sovyetlere dayalı Küba, sosyalizmin kurtuluşunu nasıl sağlayacaktır? Castro'nun büyük karizmatik kişiliği buna yetecek midir? Yetermedeği açık ve kendileri de bunu fark ediyor. Şimdi daha geçecek "teşekkür ederiz sosyalizm!" diyorlar ama, Sovyetizmi nasıl yaşayacağız? Bu da ciddi bir sorundur. Başarmasını dileriz ama, böyle kolay olacağı benzerim.

Üzerinde biraz daha yakından durmamız gereken Saddam örneği de, bu konuda hayli ilginçlikler taşıyor. O, tam da karakterine uygun olarak "bölge dünyamız içinde ben de böyle ederim" dercesine bir politika izlenişinde. Güzel de oldu. Bu anlamıyla, böyle bir dünyaya bu yarasıdır. Fırsat mı buldu veya işler mi çok sıkıştırdı? Her iki de olabilir. Fırsattan istifade de denebilir, artık başka türlü yaşamasına olanak bulunmadığı için de buna kalkışmış olabilir. Anlaşılması gereken, ABD-Sovyet uzlaşmasını nereden geçirdiği, böyle değerlendirdiği. Gerçekten ne kadar soğuk savaşın arınmış bir dünyaya yaşadığımız, sonsuz barış içinde ve bütün sorunların barışla halledilmesi gereken bir dünyaya yaşadığımız türünden aldatmacalara bir darbe oluyor bu. O anlamda, statükoyu parçalaması ve uzlaşmayı darbelemesi olumludur. Fakat kendisinin tepeden inmece, despotik ve son derece proven milliyetçiliği açısından da çok tehlikelidir. Bu bir anlamda Arap sorununu kültürel çözüme çıkarmak. Karşısında olduğu dünyayı ne kadar aşabilecek acaba? Yel değirmenlerine kılıcı saldiran Don Kişota mı benzercecek, yoksa gerçekten büyük Arap silahlı süryü değerlendirecekler isteniyor. Selahaddin-i Eyyubi gibi mi olacak? Fakat kendi içinde yitürüldüğü olgu kapsamlı olan bir olgudur ve karşısına aldığı dünyada da yeni kurulumla olan bir dünyadır. Bu yüzden ilginç bir biçimde seyredeceğimiz gelişmeler.

Şimdi anlaşılması gereken, bizim de içinde yer almak durumunda olduğumuz ulusal kurtuluş sürecidir. Nasıl bir dünyadayız, bu dünyayı nasıl değiştirmek istiyoruz, kimlerle değiştirmek istiyoruz, temel güç ve itfaklarımız nasıl olmalı tarzındaki sorulara, eski klasik değerlendirmelerle ve eskisi gibi yanıtlar veremeyeceğimizi görüyoruz. Yeni de, derin bir anlayış kadar, özni, çok, somut, yaratıcı politikalar ve eylem biçimlerine ihtiyaç göstermektedir. Mevcut eylem biçimlerinin kıftesle temelde gelişebilecekleri Doğu Avrupa halklarının örneğinde gördük ve daha birçok ülkede de görülmektedir. Aynı şekilde şiddet olgusunu vazgeçilemezliği de ortaya çıkmaktadır. Sadece gösterilerle sonuç alamayacağı ve bazı reel sosyalizm kalinelerinin yitilmesinde şiddetin gerekliliği de açıkça görüldü. Bu anlamda Romanya örneği garpidir ve istisnai bir olay da değildir. Diğer yandan ulusal kurtuluş sürecinde devleti olsun veya olmasın, yıkılacak veya kurulacak şiddet gündemdeki yerini koruyacaktır.

Özellikle yardımların istenen, en çok da ABD-Sovyet uzlaşmasının dünya çapında yansımak istedikleri, "Devimler çağı geçti, bütün sorunlar

diplomasiyle hallediliyor, biz bu temelde bütün aşık gerilimik notalara müdahale ederiz" tarzındaki görüşler, dünyaya yeniden egemen olma, dünyayı aralarında paylaşmalarının ifadesidir. "Yumuşama" adı altında bunu sağlamak istiyorlar. Önceleri "soğuk savaş" adı altında böyleydi. Dünyanın önemli bir bölümünde Sovyetler Birliği etkili oluyor ve taviz alıyor. Kuyduğumuz gibi, Sovyet politikası bu temelde fazla karar edemiyor, özellikle ulusal kurtuluşun önce ve sonra umduğu yararı fazla görmüyor. Batı kapitalizmi daha fazla kar ediyor, dünyayı daha fazla sömürüyor. O da bu sömürüyü ortak olmak için ABD ile uzlaşma yoluna girmiştir. Batı kapitalizminin sömürücü özelliklerini kendi bünyesine de taşımak istiyorsa, bunun nedeni, hem ülke içinde sömürüyü biraz geliştirmek, hem de uluslararası sömürden kendii payını artırmaktır. Bunu, yumuşama, daha barışlı der bir pazarlık. Özellikle ne kadar ekonomik olarak koparacağına bakılmaktadır. Almanya'dan 15 milyar marktan fazla yardım alıyor; aynı biçimde ABD'nden çok önemli ekonomik ve ticari ilişki ve olanaklar koparıyor. Şimdi Sovyet dış politikasına yön veren bunlardır işte. Ve buna yola açan da açıktır ki, içine girilen "soğuk savaş" aşığı, sorunlarımızı bu sefer son derece barışlı hallediyoruz" dedikleri politika. Açık ki, sömürüyle bağlantısı, kendi aralarında dengeli ekonomik gelişme ve bunu da dünyanın geniş alanları üzerinde ortak bir politikayla sağlama niyetleri tartışılmaktadır.

O halde mevcut gelişmelerin bir yönünden bu olgudur, dünya halklarına karşı böylesine yeni bir tür emperyalizmin geliştiğini görmek gerektirir. Zaten günümüzün anti-emperyalizmi bu emperyalizmin yeniliklerini karşı olmalı derken, biraz da bunu kast ediyoruz. İçin içinde artık Sovyetler de yer alacaktır. Bütün yönleriyle olmasa da, hem kendi içinde kendii halklarına karşı uluslararası geliştirecekler, hem de uluslararası alanda halklar üzerinde ABD, Avrupa ve Japonya ile birlikte ortak sömürüyü geliştireceklerdir. Dolayısıyla hem Sovyet halklarındaki sosyalizmin kazanımların savunma, onun uğruna savaşma hiç kazanacaktır, hem de dünya halklarını bu politikalarını karşı savaşmaları hiç kazanacaktır. Nitekim Küba'nın yaptığı, Nikağua'nın, hatta Afganistan'ın yapacağı budur. Şimdiden kısmen kendini ortaya koydu ve önümüzdeki dönemde bu daha da hızlanacaktır, buna eminim. Hemen şöyleyim, Çin de bu politikaya karşı dirençiyor, çünkü henüz bir Sovyetler olma durumuna gelemezmiş. Kendini hala az gelişmiş veya yoksul, hatta bu politikaların zarar görececek halklar kategorisinde görüyor. Ve bu doğrultu aslında. Dolayısıyla çok geniş bir yelpazede Latin Amerika, Afrika, OrtaDoğu, Asya'nın güneyi ve yeni Sovyet halklarının büyük bir bölümü bütünü ile bağıdklıdır. Yine hem Doğu Avrupa hem de Batı Avrupa'da, küçük halklar ve ulusların durumu daha şimdiden bu gelişmelere baskılacaktır; birçok küçük ulus homurdanıyor. Kısacası bir yanda belli başlı birkaç büyük ulus ve diğer yanda bütün bunlara karşı bir dünya! Buna ulusal kurtuluş diyoruz; veya sınıfsal kurtuluş, sosyal kurtuluş diyoruz.

Yeni dönem durum değerlendirmelerinin temeline bu gelişmeler rol oynuyor derken, başta da belirtmiştim ki ihtiyat kayıdır. Mevcut gelişmelerin stratejik özel-

likte olanları kadar, geçici taktik özellikleri olanları da vardır. O nedenle ihtiyat kaydı önemlidir, diyor. Daha canlı, üretken düşünmeye zorlanmalıdır. Eski klasik reptelere sığınarak tutumları belirlenemeyeceğini, özellikle dünya değerlendirmesi, böyle değerlendirilmesi, sosyalizm ve ulusal kurtuluşçuluk değerlendirmesi yapılamayacağını belirtmiştir. Bunlar aşılmıştır. Hiç şüphesiz birçok eski deyim yine kullanılacaktır, eski değerlendirmelerin yansımaları devam edecektir. Ama yeni olanları da iltifa etmesi şarttır. Eskiden kanlılarla, yeni gelişim özelliklerini görmek önem taşıyor. Bu, hem yaratıcı bir sosyalist düşünceye, bir politika ve mücadeleye girmek açısından gerekli; hem de birçok yanılgıdan, özellikle birçok yanlışlı sosyalizm anlayışından kurtulmak için çok gereklidir. Biz, buna yabancı değiliz. Baştan beri Partimizin gelişimi, bu mevcut gelişmeleri öncelikle teoride görebilmek, daha sonra pratikte doğrulandığında bu doğrulanmayı farketmekte zorlanmayan ve bu anlamda günümüzün en devrimci anlayışının, devrimci gelişmelerinin nabzını elinde tutan ve hatta bu konuda ileri düzeyde bir devrime öncülük etmek, Kürdistan devrimine öncülük etmek kadar, teorik açıyla da uluslararası gelişmelere en iyi cevap verebilen hareket konumundadır. O nedenle mevcut gelişmeleri doğruya en yakın değerlendirmek, teorik açıklamaları daha derinleştirme şansımız hayli yüksektir. Bugünkü gelişmelerden anlayız ki, bu yeni bir aşamada daha da yetkinleştirerek uluslararası alana taşımak mümkündür. Ve bu yerine gelirmesi gereken görev olmaktadır.

Bu gelişmelerin böyle üzerindeki etkileri zaten çok yakıcıdır ve Basra Körfezi'ndeki yıkın nedeniyle anbean duyulmaktadır. Bu nedenle Ortadoğu bölgesi, mevcut uluslararası politikayı sorgudand geçiren, nasıl anlamlı bir gerekliliği ortaya çıkaran ve bu anlamda da gelişmeleri birinci dereceden etkileyen konuma daha şimdiden ulaşmıştır. Sadece basit bir Irak'ın Kuveyt'i işgalinden mi geliyor bu ilgi? Sanmıyoruz. Daha önceki değerlendirmelerimizde de Ortadoğu'daki gelişmelerin, dünyanın gerekçeli sorunları ve bu sorunların doğuşunda rol oynayan faktörleri buna çok aydınlatıyor. Petrol üzerindeki savaşın bunun birleşimi nedeni değil, bir sonucu olmaktadır. Ve yine Kuveyt'i işgal basit bir işgal değil, bir sonuçtur. Dolayısıyla mevcut eski değerlendirmelerimizde fazla ve değişik şeyler alev etmeye, kısaca bir özlemle daha doğrudur.

Ortadoğu bölgesi üzerinde gerek Batı kapitalizm-emperyalist sisteminin yönemesi, tahakkümü ve gerekse yeni bir güç olarak yükselen Sovyetlerin ilgisini, gelişimi ve etki alanlarını, gelişmelerin aleyhine ya da lehine hareket etmesi, Ortadoğu'daki gelişmelerin yönünün olumlu ya da olumsuz. Bazı hakları için böyle olumlu bir yansımada söz edilebilir. Örneğin, başta M. Kemal önderliğindeki Türkiye için... Sovyetlerin Türk ulusçuluğu katkılarını büyükler ama, Kürt ulusuna yansımaları olumsuzdur. İran Şah'ının güçlendirmesi, İran halkının daha sonra bu mutakiyetten ne kadar zarar gördükleri gözönüne getirilirse, yine klasik komünist partilerin bu ülkelerdeki kernalizm ve Şah kuyrukçuluğu nasıl sindirildiğini düşünürsek, olumsuzdur. Arap

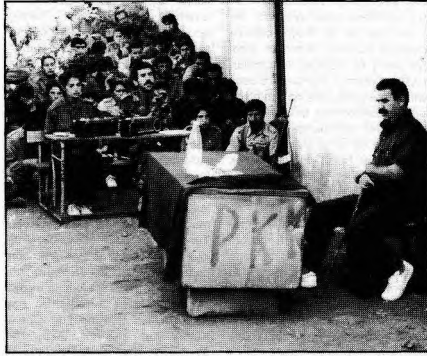
milliyetçiliğine büyük katkıları vardır. Her ne kadar ihanet de dense, günümüzde bu milliyetçiliği de denli güçlendiren Sovyetlerdir. Demokrasinin olmadığından söz edilebilir. Bu özellikle Irak'ta çok çarpıcıdır. Bu demokrasinin olmaması durumunda, Sovyetlerin sorumluluğu birinci derecededir. Tabii bu mevcut şahırlar, emirlikler, sultanlık ve krallıklar Amerika'nın esiridir.

Kısaca, gerek Sovyetlere dayalı olarak geliştirilen diktatörler, gerekse daha çok da ABD'ye dayalı olarak geliştirilen şahırlar, monarşiler bir bütün olarak dünya halklarının son derece aleyhindedir. Bırakalım demokrasiyi, sosyalizmi, ulusalı, normal bir siyasal gelişmeyi bile sağlayamamışlardır veya bunu engellemişlerdir. Ekonomik gelişmeyi değil, bütünüyle tahakkümü ve talanı bu konuda esas almışlardır. Bazı ilericiler tutumları var. Bugün bir Suriye, bir Kaddafi, bir İran ve iri-ülkü bir çok örgüt neye karşıdır? Bunlar tamamen bir yandan reel sosyalizmle mücadele ederken, bir yandan da emperyalizme karşı kendilerini savunmaya çalışıyorlar. İran'ın çizdiği çok netleşiyor. Sosyal temeli ne kadar dar olursa olsun ve ne kadar ortadoğdan kalkmış olursa olsun, son tahlilde dış tahakkümü karşı kendini savunmaktır. Ve bu anlamda olumlu yönü ağır basmaktadır. Küba'nın durumu, Suriye'nin konumu benzerdir. Bunlar, ister Sovyet ister ABD olsun çizgi gücüne dayandıkları ziyade, daha çok onlar arasındaki dengeli hesaplayarak ve biraz da kendilerini bu dengeye karşı savunarak korumaya çalışmaktadırlar. Diğerleri özellikle Batı, ABD'ye dayanarak tamamen kendi haklarını kişiliğizleştirmiş ve adeta silmişlerdir. Bu tahalliller bizim eski tahallillerimiz ve günümüzde de oldukça kendini kanıtlamıştır.

Bölge halklarının gelişmesinin yolunun ne olduğu iyi ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bölge halkları ister klasik sosyalist sisteme dayalı yaklaşımları, isterse Batı uygulamaları dayalı yaklaşımlar göstetsinler, her iki halde de yolumuz aydınlatılıyor, bir noktaya gelip dayanmışlardır. Bazı rejimler yayımlanacak mıdır? Hemen belirtmek gerekir ki, eğer başkaları dayalı kalarlarsa yayımlamazlar. ABD'nin gücü bir Kuveyt Emiri'ni de bu kadar yataşatılabildi? Bugün Suudi Krallığı'nı yataşatmak istiyorlar, bu amaçla bütün dünya oraya yığınak yapıyor. Acaba kurtarılabiliyor mı? Veya bu kadar işgalci güç dayalı bir ülke ne kadar kurtarılabiliyor sayılır? Yine bir İran, bağımsız tutumunu ne kadar sürdürebilir? Libya, Suriye Batı'ya yaslanmadı, özgüce dayalı olarak mevcut konumlarını ne kadar sürdürebilir? Hiç şüphesiz bütün günlik olarak tartışılan ve yoğunca çözümlü bulunmaya çalışılan sorunlardır.

Su nokta çok açıktır, ister reel sosyalizmin silahlı dayalı olsun, ister Batı'nın, bunlar halklara fazla bir şey vermedigi gibi ciddi bir savunmaya da götürmez, İran bunu gördü, onun için belki de derisini en iyi alan ülkeler. Diğerleri de bunu gördükten sonra, Dolayısıyla gelişmelerin yönü biraz da belirlenmiştir gibi kendi haklarını esas alma biçiminde olmaktadır. Çünkü kendi haklarını esas alan rejimler yayımlanabilir. Nitekim İran, Suriye daha çok bu temelde kendilerini yataşmaya çalışıyorlar. Diğerlerinin yaşama şansını da bununla erantılıyor. Diğerleri her ne kadar üstten halkı güçlendirmeleri istiyorlarsa da, bunun fazla kurtarıcı bir rol oynayacağı söylenemez. Halk çıkışının esas alınması da açık ki, tahakkümü gücüne karşı, kendi tarihsel gücü ve kişilikleri kadar güncel çıkarlarını

da görecce ayağa kalkmalarına bağlı olacaktır. Bu yaklaşımlar, bugün her zamankinden daha fazla doğrulanmaktadır. Eger gerçekten halk seçeneği esas alınıyorsa mümkün olan bir çok doğru yolu bulmuş, bunun dışındaki seçeneklerin ne ilericilik adına, ne ulusal kurtuluşçuluk adına, ne de sosyalizm ve demokrasi

adına mümkün olamayacağı ortaya çıkıyor. Reel sosyalizmin perspektifleri esas alan klasik komünist partileri, artık çürüyor da demeyeceğiz, taşıyıcı olup gitsinlerdir. Yine bu temele dayalı ilericilik ve ulusal kurtuluşçuluk, kernalizm ve ona kuyrukçuluk eden, onun iacet alan ve günümüzde Evren-Özal kiğiyle bütünleşen Türk örneğinde görüldüğü birer taşımından başka bir şey değildir. Böylelerinin demokrasile esas ilgililerin olamayacağı açıktır. Bunun yerine gerçek demokrasiyi halkların ayağa kalkışı temsil ediyor. O halde Ortadoğu'daki gelişmeleri doğru kavrayabilmek açısından, mevcut uluslararası gelişmeleri ve yine bu ülke halklarının tarihsel, özellikle de yakın tarihsel gelişmelerini esas almak gerekir diyorum.

Diğer bağlamak kurtuluş halkı dayanması esas alındığı oranda bir ilericilik doğrultulu ya açılabilir. Bağlılıkta ısrar edildiği halde ise, ortam daha da ıtkınamaya ve bu halkların nefes alamaz duruma gelmelerine yol açar.

İşte tam da bu noktada görüldüğü ki, ufak bir sorundan dolayı dünya bu bölgeyi temel ilgi noktası haline getirdi. Sadece petrole bağımlılık değil, mevcut işbirlikli rejimlerin yıkılması da dünya dengesi bozacaktır. Özellikle mevcut yumsama sürecine en büyük darbe Ortadoğu vuracaktır. Öyle anlaşılıyor ki, petrol daha önemli yün vermektedir. Kürdistan'daki olası gelişmeyi değerlendirenler, bu biraz daha kendini açmaya çalışıyorlar. Ortadoğu halkları dış tahakkümden çok zarar gören ve rejimleri en işbirlikli olan, ama aynı zamanda da en zengin tarihsel potansiyeli sahip halklar olmaktadır. Bir İran, hatta bir Irak neye kadar olacaktır ki göstetsinler. Bir Libya, bir Suriye böyle kolay yutulacak lokmalar olmaktadır İran'a koydular. Ama bir de tümüyle halka dayalı konumlarına ulaşarsa ve gerçekten doğru tutumları esas alsalar, işbirlikçi daha da derale ve yıkılır, Ortadoğu bu konuda dünyayı sürükler. Buna bir de madal zenginlikleri eklerlerse, mevcut yumsama istislat olur. Zaten tutumları da bu nedenledir. Öyle Kuveyt'i Emir'in sevdiğerlerinden ya da onun çember kasabına hayran oldukları için değil ebede.

Hepsinin eli eteği tutuşurken, en çok tutuşanlardan birisi de Türkiye'dir. Bunun son derece anlaşılır nedenleri vardır. Bu durumun parçalanması ve Kuveyt'in ardından Suudi yönetiminin gitmesi demek, ertesinde de Türk yönetiminin git-

mesi demektir. İşte birdenbire tutuşması bu nedenledir. Özellikle dünya çapında hepsinin birleşmesi, Birleşmiş Milletler, AT ve NATO kanalları iri devirleri çıkar birliklerini sağlamak içindir. Gelişmeler, dünya yeniden ve daha uygun yeni esaslarda, biraz da ortak sönürmeye dayalı olarak götürmeye karar ver-

miş olanların ve bunların mevcut politikalarının büyük darbe yemesi anlamına gelmektedir. Sözümuna dünyaya şekli veriyorlar, mevcut aşırılıkları yontuyorlar; 'Çavuşesku'yu biçti, Ortağı'yı indirirdi, yumsayanlar kazanır, teslim olanlara yaşam hakkı olabilir, olmayanların üstesinden yavaş yavaş geliniz' diyorlar. Bu politika büyük bir çıkmazla karşı karşıyadır. Zaten dünyanın bu politika fazla boyun eğmeyeceği açıktır; mevcut koşulları buna imkân vermez. Birkaç büyük ulusun hatırına bütün bir insanlığı baş hayaller ve safatsalara yatakmak olanaklı değildir. Nitekim işte buna daha şimdiden en büyük darbeyi bu gelişmeler vuruyor. Statükonun Ortadoğu'da iyi yamasının küçük bir örneği bu. Halkı ya da haksız, nedeni ne olursa olsun Kuveyt'in ortadan kaldırılmasıyla statüko parçalanıyor. Özellikle emperyalizme ve çiz gücüne dayalı rejimler çöküyor. İradesi ve amaçları dışında da olsa Saddam 'bir tek hayvırı iş yaptım' diyecek o da budur. Keşke sonunu getirebilsen, statükuyu daha da oynatabilsen!

Niyetleri ne olursa olsun, ortaya çıkacak olan, büyük bir devrimsel gelişmedir. Tıpkı Emin Devrim'i'nde, Çin ve Vietnam devrimlerinde olduğu gibi, ardi gelirse, sarılaşma önemlidir. Küçümsememekte gerekir. Gelişmeler daha da hızlanırsa bölge halklarının hareketi yükselcektir. Bu yükselme mevcut rejimleri parçamaya edebilir. Irak yönetimi ileri istemeyi olabilir, ama Irak halkı bunu değişik sonuçlandıracaktır. Tarihte bir kişinin keyfi yönetimi ve keyfi karakteri, asla sonuç belirlenilecektir. 1. Dünya Savaşının başında Austurya Vahallitinin bir Sırp milliyetçisi tarafından vurulması nasıl bir bahaneyse ki sonucunda Emin Devrim oldu... Saddam'ın da Kuveyt'i işgal böyle bir bahanedir. Fakat sonuçları çok farklı bir devrimsel gelişmeye iyi olabilir. Hayvalı olamamak ama, olası gelişmeyi de iyi kestiremeyebiliriz gerekir.

Ortadoğu bu temelde statükuyu tamamen zorlayabilir mi? Her şeyden önce, Ortadoğu'daki statüko parçalanabilir mi? Hemen belirtmek gerekir ki, gelişme için başka yolu bulunmamaktadır. Kendi tarihsel kaynaklarının ve zenginliklerinin gerisinde bir yükselişle mahkum edilmiştir. O nedenle Ortadoğu halkları mevcut ve yeni oluşturmamak istenen egemen dünyaya karşı da fazla direnerek hakları olacaktır. Bu, gerek İran ve Arap halkları için,

gerekse de Türkiye ve Kürdistan halkları için böyledir. Yasadıkları bütün tarihi ve somut konuları, bu eskiden kalma rejimleri aşmaya götürür. Buna en yakın bölgeler, ve gerekçen de sonuç olarak kadar stratejik bir konumu, yalnız coğrafi anlamda değil, toplumsal-tarihsel anlamda da, işgal etmektedir. Düşünelim; hakları tarihlerini bizzat burada tayin ediyor, buna ilericiler ve günümüzün tıkanıklığını her düzeyde aşan bir yaklaşımla cevap olabildiler. Burada büyük bir ihtifali açılım egemen olma bağlıdır. Bu, milli etkende de kendini oldukça açığa çıkartabilir; İslami etkilerde de bürünebilir, sosyalizmin rengine de. Bütün bunlara dünyaya kafa tutan bu bölge nerelere kadar uzanmaz ki? Çine kadar uzanır, Afrika'yı tümüyle etkisi altına alabilir. Gariye Latin Amerika kalır, o da zaten benzer bir konumdadır. Dolayısıyla Ortadoğu'daki devrim, en erkenden yeni dünyayı yaratmak isteyen güçlere en çok kafa tutan öncü bir güç durumuna yükselir. Rahatsızlıkları bundandır. Yoğun telefon diplomasisi ve diplomatik ziyaretler, Körfez'e yapılan büyük yığınak, Türkiye'yi pohpohlamaları ve işbirliklerine götürülmesi askeri destek sunmaları bundandır.

Ancak her şeye rağmen tehlike adımlarına atılmıyor. Çünkü bu haliyle bir patlamaya gidilirse ne olur? Irak kolay teslim olabilir mi? Bu biraz zor görünmektedir. O da elinde özellikle patlayıcı maddeyi bol bulundurmaktadır. Bu açıdan hem reel sosyalizmden hem de Batı kapitalizminden çok iyi yararlanır. Muazzam silah aldi ve bu konuda kendini oldukça da yetkinleştirdi. Şimdi bunu kullanmaya çalışıyor. Her iki taraf da bu konuda öfkeli. 'Bize nasıl böyle ihanet etti? Böyle yapmıyacak! Uysal bir alet olamamış bekliyorduk' diyorlar. Bu anlamda hayal kırıklığına uğramaları iyi olmuştur, diyorum. Ama Saddam bunu kullanabileceği mi, yoksa o da bir taktik mi yapıyor bölgede? Ne kadar taktik olduğu söylenir ama, yine de eğer bunu yerinde kullanırsa, Irak halkının, diğer Arap halkının milliyetçiliği de giderik etkilenecek ve gelişecektir. İradesi ve amaçları dışında da olsa, bu bir Arap ulusal kurtuluşçuluğuna iyi olabilir. Yeni dinamiti patlatırsa ama belki kendisi de bunun altında ezilir. Gelişmeler onu gösteriyor. Bu süreçten kaçılmaları da zor değildir. Ama sonuçta hepsi zarar görebilir; ki, kendileri de bu değerlendirmeyi yapıyorlar. 'Saddam güder ama, ona karşı gücünün de bölgede fazla yeri kalmaz' deniliyor. Bu, oldukça doğruya yakın bir değerlendirilmedir. Eger sonuçları getirirse, bir Türkiye'nin bile en büyük korkusu bu olmaktadır. 'Gitse de, gitmese de Türkiye açısından durum çok kötü olacak' deniliyor. Bu bizim de değerlendirmemizdir.

Milyonların savaşta çekilmesi, götürülmesi silahlara konuşturulması, bu bölgeyi en azından bir on yıllık '2000 yılına kadar' çatışma alanına sürükler. Statüko parçalanabilir, eski her bakımdan vardır. Özellikle 'Arap gerici' taşıyıcı olmaları, Araplar adam olmaz' görüşü ki görüşümüzde de kendini net olarak ortaya koyacaktır. Arap gerici'ni bugün ayakta tutmak isteyen kimdir? Hiç kuşkusuz İsrail'dir. ABD'dir. Biz eskiden bunu söylüyorduk. Bu kadar muazzam bir geneli blok yıkılmadan İsrail'e karşı gelişme olamaz. Bu bir kez daha doğrulanıyor. İşte bu gerici blok eğer darbelenirse, eski işlevini göremezse, Araplar için çok farklı bir denge doğar ve bu denge İsrail'e yansır. İsrail'e yaklaşımları daha gerçekçi olarak ortaya çıkar. Her

seyden önce işbirlikçi rejimler yıkıldı. Orada bu denge kurulabilir ve en büyük sonucu da daha çok Türkiye ve Kürdistan'a yansır. Her ne kadar Körfezi ilgilendirir, Araplar için bir meseledir deniyorsa da, aslında en çok Türkiye'yi ilgilendirecektir.

Şu hızlı gelişmeler neden? Çünkü, hemen aralayalım; en başta da bir Kürt sorununu Türkiye'ye canından vermek ve onu son derece korkutmak. Irak'ın çözülüşü, Kürt sorununu muazzam bir çözümlerine zemine kavuşması anlamına gelir. Kürdistan'daki çözümler daha şimdiden hızlanıyor. İrandan çekilen, biraz da Kürdistan'da konumu zayıflayan Irak Saddam'a yöneltilmiş, daha şimdiden himn gücünü belki de birkaç yıllığına güneye doğru mevziledirecek ve bu temelde savışı göze alacaktır. Bu ise, kuzeyde büyük bir boşluk demektir; Türkiye ile daha önce kadar olan ittifakının yıkılması demektir. Sadece ittifakın yıkılmasıyla da kalmayacaktır. Ekonomide ambargo yaşanıyor. Bonu hatları kesildi ve bir daha zor kurulur. Bunlar Türkiye için çok büyük darbelerdir. Belki sonuçları şimdiden gözüküyor ama, biraz daha devam ederse, ne kadar yakıcı olduğu görülecektir.

Bir kere son derece ucuz petrol alıyordu, şimdi onu alamıyor. Hem Irak hem de Kuveyt'ten muazzam ticaret kararı vardır, o da gitti. Hatta denilebilir ki, bütünüyle Kürdistan ekonomisine, İran-İrak savaşına ve Kuveyt'e aynı yıl Irak üzerinden Süudüye de gidiyordu- dayalıydı. Binlerce, onbinlerce işçisi o alanlardaydı. Şimdi bu onbinlerce hepsi Türkiye'ye döndü. Irak'taki maliyetleri yatırımları alanları vardı, hepsi durdu. Aynı durumlar bir anlamda İran için de geçerlidir. İran'da kurdugu dengesi ilişkileri, bu anlamda son vermek zorundadır. İran keskinlikle aktif Türkiye'yi ciddiye almayacaktır. Nitekim ayaklarına diyorlar ama sonuç alacakları hiç sanmıyoruz. Ayrıca Suriye'ye yumuşak davranmak zorundadır ve bunun da ne anlamı geldiği bilinir.

Dolayısıyla Türkiye Ortadoğu politikasında her ne kadar, rolümüz artmıştır, Batı'nın ne kadar iyi bir bekçisi olduğumuz kanıtlanmıştır, diyorsa da aslında çok şey yitirdiği açıktır. Batı'nın bekçi köpeği olduğu kadar devam edecektir? Gerçi para verelim, bekçiye yaramırsın dedim diyorlar ama, bu sözler pratikte ne kadar somutlaştı? Kuveyt emiri tekrar başa geçişe bilmen ne kadar petrol verecektir? Bunlar fazla bel bağlanacak politikalar değildir. Batı'nın nezdinde kiymet artmış, stratejik değeri bir daha doğrusu, NATO destekliyoruz; boş laf. NATO'nun kendisi işlevsiz kalmıştır, dedi. Ortadoğu'ya karşı işlev gören bir NATO ve onun Türkiye'ye jandarması demek, bütünüyle Ortadoğu halklarını Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yanında yer almaz demektir. Herhalde "astarı yüzünden pahalı" politika diye buna denir.

Görülüyor ki Türkiye, gelişmeler karşısında durumu en çok sıkışıklan başında gelecektir. İlk tavır gelişiren ülke olması can evinden vurulmuşcasına hareket geçmesi nedensiz değildir. Biraz da bu patlamasının gelişmesine bağlıdır.

Patlama olursa ne olur? Irak'taki çözümler gelişirse ne olur? Bunları biraz irdelemek gerekir. Saddam'ın aşılması olasılığı ancak savaşla mümkündür, savışı kesilince sahneyi terk etmeyecektir. Böyle yavaş bir savaş halinde ortaya çıkacak olan durum nedir? Belki Kuveyt'i tartışabilir. Çok da güzel olur o zaman kurultul'un O kurtuluş da hemen belirtelim ki, Arap dengisinin önemli

oranda altüst olması, yeni Arap dengisinin kurulması anlamına gelecektir. Bu durumun Türkiye için eskisinden daha iyi olmayacağı açıktır. Çünkü böyle bir durumda gelişecek olan güç, en başta Suriye olur. Suriye ile Türkiye'nin ilişkileri eskisinden daha çok Türkiye aleyhine döner. Türkiye eskiden Irak'a, Süudüye dayalı olarak bulduğu çıkarı aktif keskinlikle bulamayacaktır. Bir bu yanıyla, bir de Arap politikası açısından bulamaz. İsrafil'in yana tavrı almış bir Türkiye, Arapların fazla yüz bulamaz. Kendisini bu denli Batı'nın bekçisi durumuna getiren bir Türkiye, alevlenecek bir Arap milliyetçiliğinden veya dengesiye kurucak olan bir Arap ailemiden keskinlikle çıkartılamaz; belakis çok şey yitirir.

En önemlisi, olası bir Kürdistan gelişimine karşı politik belirtenlerin Türkiye'nin hızla tavrı almaya gitmesi. Bakanlar kurulunda çözüm toplantıları yapıpken, tartışılan Basra Körfezi krizi değil, Kürdistan problemi olduğuna burjuva basını belletmektedir. Kürdistan teorisini tartıştığı söyleniyor ki, biz de aynı düşüncüdeyiz. "Kürt sorununda olası gelişmeler ne olabilir, nasıl bir seyir izleyelim" tartışmaları yapıyorlar. "Saddam gitti. Bizim de, 'Misak-ı Milli' sınırları dahilinde gösterdiğimiz

"Sosyalizm daha çok insanın-insanların sorunu olmaktadır. Sait sinifla değil, daha çok insanın sorunları bir bütün olarak hem tarihte hem günümüzde kavrama durumuyla ele alınmak durumundadır. Kapitalizmin egemen gücünün günümüzde artık mutlak anlamda düşürüldüğü, her bakımdan düşürüldüğü insanı bütünüyle açığa çıkarmayı, bu insana bütünüyle sahip çıkmayı amaçlamalıdır; ki, sosyalizm baştan beri böyleydi. Ama dar sınıf anlayışına mahkum ediliyor."

geleneksel bir Musul-Kerkük meselemiz var. Şimdiden basını onun açıyor. Kürdistan kurtuluşuna, acaba biz hızla el atsak olur mu? Bunu düşünüyörler. Kendileri el atarsa ne olur? Batı'nın da çıkarının bulunmadığı böyle bir durumun, ne kadar tehlikeli olacağını belirtmeye bile gerek yok.

Şimdi Irak Kürt hareketinin klasik önderliği kendisi isteği konusunda oldukça fakir durumda. Anlaşıldığı kadarıyla ABD'ye, Süudüye kadar uzanıyor ve kendilerinin yeniden yatırımlarını yollarını arıyorlar. Şimdi, bu önderliğin gelececeği Kürt hareketini bir yana bırakalım. Geleceğimizi mi, geleceğimizi mi? Botan'ın çıkarması olur mu, olmaz mı? Bunlar ayrı mesele. En çok oluvsak olan, denetimden kurtuluş bir Kürdistan'ın muazzam bir devrim zemini haline gelecektir. Klasik önderliğin, bu Kürdistan'ın zaptedilebilmesi, kontrol altına alabilmesi çok zordur. Bir şey vermedikçi gibi, daha şimdiden bundaki etkisi yok demeye kararlı zayıftır. Bu anlamda Türkiye, Batı'ya aslında sonuç sunmaya geliyor: "PKK güdürün bu işi. Her ne kadar Batı'ya sizin başa işbirlikçi Kürtler geliyor, onlarla ilişkilerimiz diğer diyorsanız da, sonuç alacak olan PKK'dır. Dolayısıyla kıranız yoktur. PKK'da en radikal anti-Batıdır, ortodsok sosyalisttir vb." Bu yaklaşımları Batı'ya ırtkutmeye çalışıyorlar ama,

bu bir gerçeği de ifade ediyor. Bu açıdan kendisinin ısgalını ABD onaylayabilir, Batı onaylayabilir.

Türkiye'nin Güney Kürdistan'ı ısgal etmesi bir defa muazzam yeni gelişmelere yol açacaktır. Her şeyden önce İran'a karşı; bütün Araplar karşı olur. Bir avuç işbirlikçi dışında bütün Kürdistan halkı karşı olur. Sovyetler karşı olur; en azından desteklemez. Bu adımı Kürdistan'ın bir anlamda birliğini, kurtuluşunun en ciddi bir evresi olabilir. Türk ısgalı olmasa, Güney Kürdistan'ın kendisi Batı yanlılarının önderliğinde de olsa, zayıf bir ihtimal de olsa bazı gelişmeler kaydedebilir. Bu da Türkiye için çok ölümcül bir gelişmedir. Ve hatta Irak'la yeni koşullarda yüzleşecek bir Kürdistan, Saddam sonrası ve Saddam'ın şimdiki durumu ile daha yumuşak bağlarla, daha biraz nefes alır bir konumda ile kurulacak bir Kürdistan dahi Türkiye için çok tehlikelidir. Türkiye'nin bütünüyle askeri kuvvetlerini hudutlara yığması, Saddam'ı düşürmek için değildir elbet. O maske ise, asıl neden Kürdistan'da boy verecek olası gelişmelerdir. Çünkü Kürdistan'ın nefesi alışa doğru gidini sezi. Hem de bunu daha ilk günden sezdiler. Nitekim toplantılardaki tartışmalar da bunu ele veriyor. Bakılır ki, Kürdistan'ın yeni bir aşamada kendine gelmesi, ayağa kalkması söz konusu. O halde, tedbir alalım ve yüklenelim, denildi. Ordu bütünüyle hazır duruma geçti. Ayrıca son gelişmelerden öğreniyoruz ki, Kürdistan adeta yıkılıyor, boşaltılmaya çalışılıyor. Bu, şu demektir: Bütünüyle bir ulusal kurtuluş hareketi, ki daha şimdiden bizim bunu yapmız; savışı gözlemiş birer açtırmıdır; adeta bir Vietnam'laşmıştır; Kuzey ve Güney'nin birleşmesidir. Oduca geniş bir uluslararası destek alanı durumuna gelecektir.

Faşist rejimin, özellikle son günlerde daha çok bastırması ve en sinsi özel savışı yürütülmesi bu nedenledir. Batı uyurken Saddam'a karşı horlandığı ve en erken tavrı aldığı söyleniyor. Büyük bir yutturmaca. Maalesef Batı da yutuyor; veya çıkana geldiği için böyle anıyor. Fırsattan istifade bir prestij yaralmış, günlük telefon konuşmaları ve sürekli röportajlar yapıyor. En azından şu anda yürütmekte olduğu özel savışı işleri dışarıya tek bir haber yansıtmıyor. Ama çok altın da, 90 bin memur kadrosunu bu günlerde devreye sokuyor. Yine, omamların ve köylerin yakılması, kuşkusuz bunlar özel savışı yeni gelişmelerle bağlantılı olarak yoğunlaştırılmıştır. Ve de büyük bir korkunum ifadesidir.

O halde mevcut gelişmelerin Türkiye'yi, Türk rejimini çok ırtkutmeye anlaşıldır. Bunun için de, gerçekten Kürdistan'ın kuruluşuna kadar gidebilecek çok ciddi bir devrimsel gelişme, bu yönlü gizli bir adım bulunması söz konusudur. Biz çok daha önceleri, İran-İrak savaşının her bakımdan olumlu bir dış çerçeve yarattığı değerlendirilmesini yaptık. Ama İran bastırması daha da olumlu gelişmelerin hızlanabileceğini belirttik. Irak'ın bastırması durumunda ise, İran halkı gücünün daha fazla ayaklanacağı ve bütün bundan da bir sonuç alabileceğimizi; olası bir uzlaşma durumuna da zararlı çıkmayacağını söyledik. Görüldü ki, her iki durumda da sonuç çıkarmış bıldık. Başta İran bastırıldı, sonra değerlendirildi; Irak'ın bastırılması, çıkması, durumunu değerlendirildi; uzlaşma durumunu yine değerlendirildi ve gerçekten devrim bu süreçlerden güçlü çıkardık.

Her birisinden daha farklı sonuçlar

da çıkılabildi. Yıkılan bir Irak, çok daha devrimci bir Ortadoğu açabilir. Hatta o zaman, 1. Dünya Savaşı'ndan yıkılan Çarlık Rusya'sından Ekim Devrimi'nin doğuşuna benzer bir gelişmenin doğabileceği değerlendirilmesini yapmıştık. Aynı değerlendirilmeyi şimdi de yapmalıyız. Bu anlamda, son yaşanan bunalmış bir dünya savışı durumuna çıkacak olan, Kürdistan'a dayalı bir Ekim Devrimi'dir. Veya en azından onun zemininin oluşmasıdır. İşte Türkiye'nin korkusu ve Batı'nın da onu desteklemesi bu nedenledir.

Kürdistan'da gerçekten de büyük bir devrimci potansiyel gizlidir. Buna unarım zenginliği diyorlar; hiç sanmıyorum. Unarımulla kastettikleri Kürdistan halkının kendisidir. Devrim için Kürt halkı, unarım maddesi kadar zenginidir. Saddam'ın buraya ziyareti var, deniyor. Hayır, her şey oradaki halkın kendisidir. Rejim de diyor, dünya da izliyor bunu. Sık sık soruyorlar; ne kadar rol oynayabilir Kürdistan halkı ve devime ne kadar katabilir? Öçmek istedikleri budur. Bizden de gönmek, öğrenmek istedikleri ve sorularıyla sorgulamak istedikleri budur.

Evet, böylesine bir dünya savışından yeni bir Ekim Devrimi doğabilir. Hiç şüphesiz doğmasının şartları çok değişik faktörlerle bağlıdır. Bir kere işbirlikçi eğitim çalışıyor. Onlar Ekim Devrimi'nin doğuşuna değil, olsa olsa bir Kerenski'ye teke-

"Bölge halklarının gelişmelerinin yolunun ne olduğu iyi ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bölge halkları isterse Batı sosyalist sisteme dayalı yaklaşılsın, isterse Batı uygarlığına dayalı yaklaşımlar gösterebilir, her iki halde de bu alamaçakları bir noktaya gelip dayanmışlardır. Bazı rejimler yaşayabilecek midir? Hemen belirtmek gerekir ki, eğer başkalarına dayalı kalırlarsa yaşayamazlar. ABD'nin gücün bir Kuveyt Emiri'ni ne kadar yaşatabildi?"

bü edebilirler; onun kadar bile olamazlar. İşbirlikçi olurlar ve bunu geliştirmek isterler. Batı ile, Süudi ile geliştirmek istedikleri ittifak bir da böyledir. Bir KDP örneği vardır. Bu daha baştan Türkiye ve aynı zamanda ABD tezgahıdır; ve yıkılış sonrası için bir önlemdir. Ancak, tutulması zordur, bu denli altüst olacak bir bölgede, Kürdistan'da benliketilen eylem gelişmeleri denetleyebilecek kadar. Bunu İran kabul etmez; Irakı yurtsaver güçler ve Arap milliyetçileri de kabul etmez. Bu anlamda, bir avuç işbirlikçi fazla etkili olmaz. Türkiye istediği kadar bunları desteklesin. Zaten bir ısgal gerekçesi, bu, daha önce çıkarılan devletiyet temelinde olacaktır. Bunun da ne anlama geleceğini ve aleyhte ne kadar kuvvet toplayacağını yukarıda işaret ettiler. Bazıları, özellikle de Türkiye'nin sağ kesimi bu konuda ne kadar düşündür ve ne kadar umutlar beslese beslesin, Türkiye'nin ısgal edeceği bir Kürdistan çözümü çok zor, hatta olanaksızdır. Türkiye, Güney Kürdistan'ı ısgal etmekle kendisini ateşe cemberine atacaktır. Dolayısıyla böyle bir girişim bir çözüm değil, kendisi için dem bir çözümlüştür; Kürdistan için ise, daha derinden çözüme girmenin zeminini oluşturmaktadır.

Görülüyor ki, en uygunu bizim yürütmek istediğimiz çizgidir. Kür-

distan devriminin derinleştirilmesi ve genişletilmesi. Şimdiden etkili olan ve çok daha gelişmeye yol açabilecek tutum budur. Kürdistan için bugünkünden daha kötü bir durum düşünülemez. Irak'ın işi çözüldüğünden sonra bir devlet seviyesine yükselilebilir mi? Güney Kürdistan için zordur. Ama ister o doğrultuya girsin ister girmesin, sonuç, koşulların devrim için son derece olgunlaşmasıdır. Bir Ekim Devrimi gibi büyük bir devrimsel gelişme sürecine sokulması halinde, mevcut işbirlikçi önderlik, bunun içinde fazla bir engel teşkil edemeyecektir. Yine güçlerin kıması da zordur. O nedenle, burası için de en etkili olacak yol, bizim böyle katkımız da görülmektedir. Devrimsel gelişme bir da buna bağlı olacaktır.

İşte Türkiye'nin de aldığı tedbirler ortada; kendisi de bir ısgalın fazla gerçekçi olmayacağına, işbirlikçi çevrelere fazla güvenemeyeceğini söylüyor. Nitekim iyi de vermiyor. O zaman geriye PKK'nın yolu kalıyor; o yola da görülmüş bir yığınağı dayatıyor. Bu amaçla da Batı'yı, Ortadoğu'yu, kendi kamuoyunu biraz uyutmak için sözümünle Saddam'a karşı en aktif tavrı aldı. Uluslararası yasaları en iyi uygulayan ve işleten ülke ünvanına kavuştu. Bu temeldeki maskesini düşürmek ve gerçek yüzünün bu olduğuna ortaya koymak son derece basittir. Türkiye, cumhuriyet tarihinin en büyük zorlanmasına bu anlamda yaşayacaktır. Eğer bu duruma yol açılrsa, aslında her ne kadar Türkiye'nin birlik-bütünlüğünü koruyor, "Misak-ı Milli'yi" biraz daha genişletiyor denilese de, bunun, Kürdistan gerçekliğiyle bozulmasının ve parçalanmaya doğru cedit olarak girmesinin görüleceği açıktır. En azından Ortadoğu çapında bir federal gelişmeye kapının sonuna kadar açılmasını. Klasik "üniter devlet" politikasını sürdürmez. Bu politikayı ya gözden geçirecek, ya da paramparça olacaktır.

İşte burada, yoğunlaştırılmış Türk özel savışı, yoğunlaşacak Kürdistan ulusal kurtuluş savışına gelyoruz. Türk özel savışının nasıl geliştiği, daha önce konuldu. Şimdi yeni olan nedir? Biraz da gelişmelerin olu açacağı sonuçlara göre aldığımız tedbirler anlamına çalışıyor. Nedir bunları? Daha artan bir sayıda birlik yığma, tekniği hızla hane getirme, hudut boylarını geçme zorlama; özellikle de toplumsal önderleri dedikleri, her aileden iki kişiyi mezaa bağlama, böylelikle bir sosyal zemin oluşturma ve bu işbirlikçi zeminde gelişmeye yönlendiren amaçlanmaktadır. En önemlisi de son derece güçlü yürüttüğü bu denli yoğun savışı, savışı demiyor ve fazla açmadan "teröristler grubu" diye lanse etmeye çalışıyor. Eskiden tek-tük ve bir-iki kişiyi biçiminde de olsa açıldıkları kayıplar konusunda artık tek bir sözümüz sarfetmiyoruz. Gerçekten son derece güçlü ve yoğun bir özel savışı yürütüyor. Sansür yasasıyla, Türk sol basınındaki fazla gelişkin olmayan tahliiller de oldukça sınırlanmıştır. Bakanlar Kurulu, Milli Güvenlik Kurulu, tartışmalar kitleleri için yasaklandı, taburda kesti ve kendi içine aldı. Aslında bu durum, ne kadar zorlandıklarını ve çözümsüzlüğün ne denli had safhaya ulaştığını da gösteriyor. Bütün halkla tartışmaları kesiyor ve kendisi için en önemli konu haline getiriyor. Artık milli güvenlik kurulları ve eski klasik yaklaşımları yemiyor, deniyor. Muh-telemalar tartışmaları biraz da medice tasavvaktır.

Sahte bir çözüm olmaktadır mı? Bu yol biraz daha düşünülüp araştırılabilir. Biraz da bağlanan ve bağlanacak masraflara bina hizmet ettiklerini istenmektedir ki, bu çok önemlidir. Çünkü halkta ölenler ne-

bir yükseliş vardır. Bu yükselişi barajlarının sademce terörle alamayacağı ve asker yığılması önlemeyeceği açığa çıkmış durumdadır. O açıdan işbirlikçi model üzerinde daha fazla düşünülabilir. Bazı tavizler gündeme gelebilir, özellikle ilk yaşağının kalkması olabilir. Çünkü bu durum kendilerini çok daraltıyor. Generallerin tartışması medyası partilere bırakılmalı, artık sorumluluğu kaldırmaçlıklarını gösteriyor. Bu da şu anlama gelir ki; Türk halkı da artık meseleyi ciddiye alsın ve yeni çözüme hazır olsun. Bu yönlü gelişmeler, zorlandıklarının açık göstergeleri olmaktadır. Bilinen diğer politikaları da devam ettireceklerdir. Bölün yönleriyle ama politikaları, asimilasyonun tutulmı te-röre kadar sürdüceklerdir; ve bu konuda fazla bir yenilik beklenmemelidir. Son olarak kaç maktelerinde olduğu tasdik edilmiştir. Sanmıyoruz ki, Saddam'ın kulanacağı silahlar için olsun. Kendisinin olası bir kimyasal silah kullanımı için, yandaşlarını vermek isteyebilir. ve bu, onun hazırlığı olabilir. Çünkü patlamalar gelişebilir ve patlamalar gelişti mi, kimyasal silahlara daha fazla ağırlık verilebilir. Kaldı ki, Saddam vurmuş, vurulmuş; bu temelde silah kullanımı veya kullanılması; bunun, kendisi için o kadar önemsenmeyecek bir durum olmadığı biliyoruz. Kısaca, Kürdistan üzerinde hızlanan siyasal gelişmeler, yürürlükte özel savaşın Türk cephesinden yoğunlaşmasını da beraberinde getirecektir.

Buna karşın Irak cephesinde özel savaşta zayıflama durumu söz-konusu. Yani bu durumda Güney'de bir boşluk doğuyor. İran cephesinde ise fazla bir değişiklik olmaz.

Unutulmamalıdır ki, hızlanan ve yoğunlaşmış bulunan bir özel savaş da yıkılışın son aşamasına geçme anlamındadır. Bundan sonra özel savaş artık gelişmeye değil, aksine yıkılışı yaşayacaktır. Özel savaş daha şimdiden bütün halkı ulusal kurtuluşun kapsamına aldı. Derlendirmeler ve gözlemler Kürdistan halkının ulusal kurtuluşun kapsamına girdiğini ve devrimde hareketliliğinin çok boyutlandığını doğrulamaktadır. Bunlar, özel savaşın başarısızlığını da en önemli ipuçlarıdır. Özel savaşın Türkiye'de gündemleştirildiği, 'terorizm' en er-kenden bastırımı' dediği durum, ağır mücadelenin etkisi halka ulaşarak sağlanabilmiş olsaydı, kendisinin başarılı olduğunu iddia eder-bilir. Zira halkı kapsamına alamadın bir silahlı savaşımı bastırabilse, özel savaşın başarısız olduğunu söylebilir. Ama halkı kapsamına aldı mı, istediği kadar teknik yığınak yapmış, özel savaş amaçlarına ulaşmamıştır. Ve şimdi Kürdistan'da yaşanan durum da budur. Kitleyi kapsama-mıza almaya başlamamız, düşman kitleyi bütün dayatmalarını, boşa çıkarmıştır. Aslında bu son para dağıtımı olayı bile umutsuz bir çirpışınatı öyle geçmedir; kitleyi kazanmadı. Bu da kitlenin ve halkın, elinden kaydıgına dair diğer bir göstergedir.

Dolayısıyla görüyoruz ki, ulusal kurtuluş savaşımızın özel savaş karşısında, hem uluslararası gelişmelerden, öncelikle Irak'a yönelik yoğunlaşan asker-siyasal baskılardan ötürü ve hem de Türkiye'nin ol plana çıkan konumu yüzünden, önemli bir aşamaya gelişmiş bul-maktadırlar. Her ne kadar sorun ortbas ediliyor ve açığa vurulmuyorsa da, kesinlikle her dü-zeyde kendini en çok hissettiren ve bu anlamda çözüme doğru götüren bir konumu, her zamankinden daha fazla ısgal edici durumdadır. Bizim görüşe kadar yürüttüğümüz savaş, son dönemde bölgede yaşanan hızlı

gelişmelerle birlikte daha da ivme kazandı. Kürdistan'daki ulusal kurtuluş seferine temel bir çözüm gücü olarak ve kitleleri de kapsamına alarak daha büyük çok kapsanacaktır. Mevcut özel savaş karşı başarı şansının yükseldiği, tutturulmak istenen işbirlikçi eğilimin tutunma şansının çok az olduğu ve dolayısıyla bölge statükusunun dağılmasıyla birlikte, PKK'nin öncülük ettiği ulusal kurtuluş Kürdistan bağımsızlığının gelişmesinin hızlanacağı kesinlik kazanacaktır.

İçine girilen ve giderek de hızlanan süreç, ulusal sorunun temel sorun düzeyine geldiği süreçtir. Ulusal sorunda, işbirlikçi eğilimin başarı şansının çok zayıf olduğu anlaşılmıştır. Türk özel savaş sisteminin de fazla başarılı olamayacağı açığa çıkmıştır. Başarı şansı yüksek olan, PKK'nin öncülük ettiği ulusal kurtuluş hareketidir. Dolayısıyla bundan sonrasını belirlemesi, sonuçları bu biçimde ortaya konan kuvvetlerin, karşılıklı ilişkisi ve gelişikleri tarafından olacaktır.

Bugün yaşanan gelişmelerden ne kadar yararlanacak ve ulusal kurtuluş savaşını ne kadar hızlandıracağız? Özel savaşın zaafıları -ki çok önemli boyutlara ulaşmıştır- ne kadar kullanabiliriz? En başta, özellikle gelecekle alaklı düşüncelerimiz, karşılıklı ilişkisi ve gelişikleri tarafından olacaktır.

Sadece hudut boyları değil, çevrede yaşayan bütün Kürt halkı yığınları Partinin, Önderliğit etkisi altına girmiştir. Bu, büyük bir gelişme potansiyeline sahip olmak demektir. Güney Kürdistan'ın elverişli coğrafyasına ve çok savaşçı olan halkına dayanarak, başlı başına büyük bir güç kavuşmak demektir. Her m aseri taktikler açısından, hem de siyasi taktikler açısından büyük bir gelişme potansiyeline yakkalamak demektir ve bu yakalanmıştır. Doğru Kürdistan üzerindeki taktik tutum, daha da etkili olacak ve kendini kabul ettirecektir. Suriye hudut boylarındaki Kürt kitlelerine dayanma, var olan ortam ve bundan yararlanarak, her ne kadar devam edecektir. Türkiye ve Avrupa'ya taşıyan halk yığınlarımızın hareketleri etrafında yoğunlaşması, geçmişte olduğu gibi sürece, hatta şimdi daha da sürat kazanarak artık ayaklanma boyutlarına yükselmeye başlayacaktır.

Öyle anlaşıyor ki, 1990 baharında görülen halkın kalkışması, ayaklanma deneyimleri, bu son gelişmelerle birlikte hem genelleşecek ve hem de cesaaretleşen alanlar üzerinde etkinliği kesinleşecektir. Devlet denetimi tamamen silinmiş, askerî çıplak zordan başka bir etkiye

yoil bırakmadığı düzeye gelmiş ve daha da gelecektir. Bütün gelişmeler bunun göstergesidir.

Halkın çok yüksek bir kalkışması var. Bu ne demektir? Doğu'daki devletin siyasal etkinliğinin bitirilmesi. Son seçimlerde ortaya çıkan olgular var. Deniliyor ki, iktidarı ve muhalefeti ile düzen partileri bitti. Doğrudur. Bu bitiş bir sağladık. Biliyoruzsunuz, Kürdistan'da başlatıldı ve şimdiki Türkiye'de de yayıldı bu süreç. Gerçekten iyi icazetli parlamento partisi, ama muhalefet ve iktidar partileri düşüyor. Kürdistan'da özel savaş aygıtı altında bir güç vardır, onun dışında, güç tamamen Partimizin denetimine geçiyor. Burjuva partileri tamamen bitmiş durumdadır. Bu bir anlamda devletin siyasal dayanağının yıkılması demektir. Yeni olan, halkın devleti denetiminin, onun sahte partilerinin denetiminin çıkmasıdır. Bu durum, ilk kez bu yıl bu denli kapsamlı gelişti. Bu ne demektir? Hem gelişigine hem denilginin halkın katılımının çok yükseldiği, devletin oldukça çilediği, ulusal kurtuluş savaşına katılan kitlelerin büyük cesareti ve büyük yürek kazandığı anlamına gelmektedir. Ki son 15 Ağustos Atılımı'nın 7. yıla girişimisebetteyi yapılan kutlamada, burada bile halkın gerek ayaklanmaya, gerek gerillaya katılımda çok yüksek bir istek ve irade belirlediği ortaya çıktı. Bu, bütün Kürdistan için geçerlidir. Kür-

likle komuta kademesi mevcut gücü bütöylem ve gereğince savagırtmazsa, bunun büyük cabası içine olmaz da mevcut gücü yaşamayı yeğlerse çok açık ki, tutucu ve tasfiyeci bir konuma düşmüş olacaktır.

Gelişmelere yetkince karşılık verilebilmek için, öncü gücü veya gerilladaki öncü gücü, komuta kademesini düşünümde götürmek istedik ve bu buna yeniden düzenleme dedik. Yeniden inşa, oldukça açılmış çözümlere ve talimatlar temelinde görev olarak konmuş. Üzerine yürünmesi, fethedilmesi gereken bir yönüyle budur. Gerilla savaşımını en çok engelleyen tutumdan, bu tutumun aşılmasından söz ediyoruz. Gördük ki, her bölgede yüzlerce binlerce kişi gerillaya katılmış istiyor ve yine şunu da çok iyi görüyoruz ki, bunları eğitmek, örgütlemek ve yürütme sorumlulu alan komuta kademesi, bu gücü değerlendirmede ve bu anlamda görevini yerine getirmede yetersiz kalıyor. Hazır olan bile alamamak bir anlamda suçtur, ama bir gerçekçidir. Bir düşünün, bir bir savagı almak için geçmişte savagı nasıl yürütüyorduk. Ama şimdi hazır olan bile alamamak, eğitemek, yürütme-kem kabul edilemez bir durumdur. Ve bunun aşılmasının ne kadar büyük önem taşıdığı açıktır.

En önemli görevlerimizden birisi de, gerillanın derinliğine ve gelişigine büyümesine cevap olabilmektir. En çok üzerinde durduğumuz ve aşmakla mümkün olduğumuz, özel savaşın yitirilmesinden en çok rol oynayacak savagı bu gerilla savagı olduğu çok somut olarak ortaya konmuştur. Ama daha önemlisi, yeni devreye giren ve hareketle geçen bir devrim kuvveti olarak serhildani derinleştirildi. Bu yeni bir olguur dedik ve son gösterilerde gördük ki, halk muazzam bir kararlılığa ulaşmıştır. Ayaklanmacı güç gerillaya katılmı gücünden on kat daha fazladır. Olanakları ayaklanma için daha elverişlidir. Ama yine bir bakiyordur ki, bunu sağlamakla görevli öncü örgüt, burada da yetersiz kalıyor ve neydeyse bizi bile aç içinde bırakacak kadar sorun soruyorlar.

"Biz savagı katılmak istiyoruz, bize görev verin. Önemüdeki bazı partiler engeç oluyor" biçiminde halktan eleştiri ve kıyayetter geliyor. Bu doğrudur. Önemliere halk yığınlarının bulunduğu şehirler ayaklanma gücüdür ve içlerinde doğru dürüst bir öncü güç çalışıyor. Halk yığınlarının öncü sorunu, ayaklanma komiteleri bile yetkince yerleşmiş değildir. Fakat buna rağmen halk yine de Partinin genel etkisiyle Partye dayanarak, ona büyük bağlılıkla ve cesaaretle öne çıkıyor. Bu her yerde böyledir.

Öncünün daha iyi yetmezliklerine rağmen, halkın kalkışması çok ciddi ve bu inanmış bir halkın katılımıdır. Bu noktayı iyi öğrenmek gerekiyor. Kürt halkının bir yitlik yüzünden yandığı, bununla da yetinmediği, ölümüne bir ayaklanmaya varmış olduğu bir noktaya gelişmiş söz-konusudur. Bu gerçekten son derece önemli bir gelişmedir ve öyle kolay kolay gelinecek bir nokta değildir. Ulaşılmış halinde birçok durum değişikliği söz-konusudur. Yukarıda da belirtildiği gibi, özel savaşın temel başarısızlığı bu noktadadır. Sorun artık, öncü ne kadar ayaklanmaya hızlandırılacaktır, onun sorumluluğunu ne kadar alacaktır sorusuna gelip dayanmaktadır. Bizde Parti önderlerinin bir bölümünün kaçınırdığı bir çalışma da budur. Halkın kuyruğuna takılıyor yavaş başına despot kesiliyor. Bu gibi durumlara kendi zaman zaman ele vermektedir.

Oysa böylesine bir kitleye sahip olmak, gerçekten Ekim Devrimi'ne

bile nasip olmamıştır. Gördüğünüz bu kitle Ekim Devrimi'de bile yoktu ve gördük ki, yine kadroya rağmen geliyor. Halkın talepleri gerçekçi, haklı, fakat kadronun yaklaşımı çok tehlikeli ve sorumsuzca olup, çö-nemeyi hakkedecek kadar ezilecek bir durumu yaşıyor, farkında değil. Bu derin görkemi bir halk iradesi, ama bu kadar karmaşık, kendisine düşkün, sadece emirvan hareket eden bir kadro! Aşılması halinde Kürdistan, gerçekten daha şimdiden bir ayaklanma içindedir. Bir defa halkın, Partinin yerel siyasal hatına katılması ve ona sınırsız bağlanması, güç verme anlamındadır. Ve ayaklanma içinde de bu temelde kalmıştır. Fakat pratik ayaklanmadaki şehir şerh, köy köy grupları katmadı ve öncü gücünün pratik hazırlarına açısından ciddi bir eksiklik ve bu anlamda da sorumsuzluk ve görevlere sahip kamuda durumu söz-konusudur. Bu zaafın aşılmasıyla birlikte ve aşılması halinde, düşmanın karşımızda durabilmesi gerçekten zordur. Kimyasal silahın, mevcut tekniğini asla kullanamayacaktır. Yüzbinlik kentlerin hangisine kimyasal silahları atabilir? Atarsan öldürür diye. Hangi uçakla bombalayabilir? Bombaladı mı kendisi biter. Tankı, topu kullanması, aynı şekilde zordur ve kullanamaz.

Dolayısıyla, özel savagı gerçekten yıkıp yerle bir edecek ve zaferi getirecek bu ayaklanma süreci mutlaka örgütlemek gerekiyor. Örgütlenmesi halinde daha şimdiden devrimde zaferin ilan edilmesinin zor olmayacağı bir aşamada bulunuyoruz. İşte bundan sorumlu olan Parti önderlerinin ne kadar hazır olduğunu belirttik. Gerillada Parti öncülüğü, ayaklanmada Parti öncülüğü sorununun ne denli yakıcı olduğu ortadadır.

Görülüyor ki, ulusal kurtuluşun objektif zemin, özel savaşın da körüklemesiyle birlikte çok kızgın bir hal almıştır. Son Körtöz bunalmı her an olası bir patlamaya, Kürdistan'da bağımsızlığın hızlı gelişmesini sağlayabilecektir. Türk dış politikası son bir yıldır zaten çok zorlanıyor. Doğru Batı ilişkilerinde meydana gelen gelişmelerden ötürü öykündüğü Ortadoğu jandarmalığının boş kalması, onu tamamen tecritine ve Kürdistan'ı güçlü ittifaklarına kavuşmasına götürmektedir. Böylece Partinin çizenle hazırladığı halk yığınları, Parti politikasının içine çekilmeleri bilelebilir. En hızlı gelişmeler yaşanıyor. Gerillanın önemli aşamaları temel adımlar atılmıştır. Ayaklanmanın denemesine geçilmiştir. Öncü güç, bu anlamda en kritik evreye yakın ve can alıcı bir dönemi, temel atma dönemi aslında başlamıştır. Olmayan nedir? Olmayan, aktif pratik bir ayaklanma olgusunun gücü olabilmek ve gerillanın aktif bir büyümesine yol açılmasıdır. Buna cesaaret edilmeyi ya da buna geçiştirilmeyi yavaş yavaş tasfiyeci tutum kendini burada bir kez daha ele veriyor. İşte Partinin en son üzerinde taktik önderliği tutmakta ve giderek ulusal kurtuluşun stratejik açılımına bu taktik oturmayla birlikte ilerletik candaırmak açısından yüküldüğü görevler bunlar olmaktadır. Her zamankinden daha fazla strateji ve taktik için geçmesi, Kürdistan için gerçekten başarısız bir siyasal-askeri stratejiye taktikön olduğuna verilmiş ve dengeli tutulması, işler-je kavuşturulması ve tüm bunların olağanüstü boyutlarda yürütülmesi söz-konusu olmaktadır.

Olanakları artmış, mevzileri açmış, yentmeler birleştirilmiş, gerillaya yerine getirilmesi gereken görev, yürütmeyi bilmektir.

ONUNCU YILINI DOLDURURKEN 12 EYLÜL FAŞİST REJİMİNİN DURUMU VE OLASI GELİŞMELER

12 Eylül'ü protesto yürüyüşü-Köln

Başarılı 1. sayfada

Böyle gelişmeler nasıl ortaya çıkıyor? Her şeyden önce, doğru bir bilinc ve siyasal öngörüyle; daha sonra da isabetli siyasal kararlar, değişik bir örgütsel ve pratik çabıyla. PKK daha 1978 yılı sonunda Maraş katliamı üzerine yaptığı değerlendirmelerde, Türkiye'de yeni bir askeri darbeye doğru gidişini, rejimin faşist-askeri temellerde kendini yeniden biçimlendirmeye doğru yul aldığını açıkça belirtmişti. Bu nedenle, 12 Eylül faşist-askeri darbese karşısında görüşüz ve şaşkın olmadık. 12 Eylül darbesinin ikinci yılında şu belirlemeye çok açık bir tarzda yaptık: 12 Eylül faşist-askeri darbese, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin çarları ile emperyalizmin Ortadoğu'daki çarlarının bir ürünüdür. Ve bunlara şunu ekledik: 12 Eylül darbese, devrimci hareketin hata ve eksikliklerinden yararlanarak başarı kazanmıştır. Bunlar birer tesbittir, en temel tesbitlerdir. PKK, bu temel tesbitleri yaptıkları sonra, bunlara göre kendi devrimci politikalarını oluşturmuş ve bu politikalar doğrultusunda yoğun bir örgütsel-pratik çalışma, mücadele yürütmüştür. Her adımda, 12 Eylül rejiminde ortaya çıkan ya da çıkmaya belirsiz gösteren en küçük biçimsel değişiklikte bile durumu yeniden değerlendirmiş, ortaya çıkan gelişmeleri anlamaya, açıklamaya ve buna göre kendi politikalarını ve mücadelesini yöneltmeye çalışmıştır. İşte on yılın sonuçları ortadışıdır. Geçen on yıl, sadece PKK'nın tespitlerini doğrulamakla kalmıyor, onunla birlikte devrimci çabının sonuç aldığı olduğunu da açıkça gösteriyor. Buna karşılık, sonra neyle ilgili köklü ve doğru temellerde yaklaşmıyarak, 12 Eylül rejiminin döndürücü-behçisi yılında "demokrasiye dönüştür" hayallerine kendilerini avutup bun topla topluma yaymaya çalışırken, onuncu yılında "Türkiye'de demokrasi olmadıgını", "demokrasiye dönüştürme" söylemleri gerçek sızanmak zorunda kalıyorlar. Daha da vahim, rejimin anayasasını, yasalarını, kurumlarını savunmaya çalışıyorlar, fakat rejim bunlara aldırış bile etmiyor, kendi marşını istediği gibi sürdürüyor, işletmeye çalışıyor.

Demek ki 12 Eylül gerçeğini, onun temel olan kemalist rejim gerçeğini çok iyi kavramak büyük önem taşıyor, işin temelini oluşturmuyor. Bu rejimin her adımı ayrıntılı indermek ve gerçekleri anlamak, ortaya koymak gerekiyor. Onuncu yolda ya-

şanların anlamı nedir? Rejim ne tür değişikliğe uğramıştır ve bugünkü durumu nasıldır? Geleceğe ilişkin öngörüler ve muhtemel yönelimler nelerdir? Önemli olan bu dönemde ne tür teşahhüsler yapılabilecektir? Bunlara ve benzeri sorulara yanıt verilebilir işin rejimin bugünkü iç ve dış durumu da değerlendirilmek ve rejimin on yılını kısaca gözden geçirmek yararlıdır.

Rejimin askeri-faşist karakteri azalmamış, artmıştır

Bilindiği gibi, 12 Eylül faşist rejimin onuncu yılının ilk aylarında yaşadığı önemli değişiklik cumhurbaşkanlığı düzeyinde olmuştur. 12 Eylül darbesinin askeri şefi Evren ayrılmış, yerine 12 Eylül döneminin başbakanı Özal getirilmiştir. Özal'ın cumhurbaşkanlığına getirilmesi Türkiye basınında bir yıl aşkın bir süre eğlendirici bir tartışma yaratmıştı. Gerçekten de Özal, 1989 Mart'ında yapılan yerel seçimlerde istediği sonucu alamazsa istifa edip gideceğini söylemiş, fakat seçimde istediği sonucu alamamasına rağmen bırakıp gitmemişti, daha doğrusu gidememişti. Nisan ayında yerel seçim sonuçları üzerine yaptığı değerlendirmede Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN yoldaş; "...Aslında Özal'ın bırakıp gitmek istediğini, fakat kendisine savaş içindeki bir komutanın yolda bırakılabileceğini söyleyerek, daha doğrusu kaçmaya çalıştığını, Özal'ın cumhurbaşkanlığına getirilince işi açıkla belirtmiştir. Daha sonra yaşanan olaylar bu belirmeleri doğrulamıştır." (Serxwebûn, Haziran 1989)

Özal'ın cumhurbaşkanlığı yapısının önemi nedir? Bununla ilgili cumhurbaşkanlığı düzeyinde de rejimin sivilleştirildiği, artık 12 Eylül döneminin aşıldığı, demokratikleşmenin tamamlanmış olduğu özellikle üç çevreler verilmiş ismiyle tartışılır. İşte de sahte mahalefet çevrelerinde bir süre eleştiri konuları yapılmış da, eleştiri bile denemeyince bu talafı daha sonra nimsenmiştir. Faşist rejim yanlılar cumhurbaşkanlığına var, meclisimiz, partilerimiz var, sivil topluma ve demokrasiye geçtik" derlerken, gündeme 28 Mart 1990 darbese, yani

424 sayılı kararname gelmiş, daha sonra Kuveyt bunalımı nedeniyle yaşanan olaylar ve rejimin işleyiş tarzı bu sözleri sahiplerinin boğazına tıkanmıştır. "İstikrarlı ve demokratik bir düzene geçiyoruz" denirken, sadece Kürdistan'da yürütülen savaşla da değil, Ortadoğu çapında bir savaşla yüz yüze gelinmiştir. Rejimin her alandaki uygulamaları 12 Eylül darbese dönemi bile geride bırakacak düzeyde askeri ve faşist bir niteliğe sahiptir. 12 Eylül rejiminin niteliğinde herhangi bir değişikliğin olmadığı şimdi daha çok çevre tarafından kabul edilmekte, fazla açık olmasa da bu gerçek ifade edilmeye çalışılmaktadır. Pekli, bu duruma nasıl gelmiştir?

Çok iyi bilinir ki, 12 Eylül rejiminin bilinci ve örgütü bir faaliyetle dayalı uzun bir hazırlık dönemi vardır. Kemalist rejimin, birinci emperyalist paylaşım savaşında, Osmanlı ordusunun ayakta kalan kalıntılarını tarafından kurulumuş bir ordu rejimi olduğu, kemalist ordunun rejimi her dönemde yöneten temel güç durumunda bulunduğ, bu askeri karakteri yanında rejimin daha baştan beri birçok faşist özelliği bünyesinde taşıdığı, 12 Eylül döneminde ise rejimin bu iki karakterinin bütünüyle açığa çıkıp egemen duruma geldiği bugün büyük bir çoğunluk tarafından kabul edilmektedir. Bu faşist-askeri gelişme içinde 12 Mart 1971 darbese çok önemli bir durak olmuştur, bununla faşist mirasları büyük bir güç kazanmış, aynı zamanda 12 Eylül darbesinin de bir provası yapılmıştır. Daha sonra 1970'li yıllar boyunca bir yandan MHP eliyle faşist saldırılar sürekli ırmadılırken, öte yandan da bunun gerisinde ordu içinde ve Özel Harp Dairesi çevresinde faşist darbe örgütlenmiştir. 12 Eylül darbesine giden yolda Maraş katliamı da önemli bir adım ve yeni bir provadır. Darbeye bu olaya karar verilmiştir ve bu temelde planlanarak köşe taşlarının adım adım döşendiği bugün belgelerle açıkça çıkmış bir gerçek durumundadır. Bu hazırlık faaliyetleri içinde "24 Ocak Kararı" diye adlandırılan olay, darbenin ekonomik temellerini döşeyen yeni bir adım olduğu bugün sahipleri tarafından bile itiraf edilmektedir. Böylece 1960'ların ortalarından itibaren Özel Harp Dairesi tarafından yürütülen ve her alanda adım adım geliştirilen askeri-faşist rejim, toplum ırice güçten döşülürken ve devrimci hareket MHP-polis ortaklığının saldırıları ile etkisiz hale getirilerek, her temelde darbenin öndükleri engeller temizlenerek, 12 Eylül 1980 darbese ırtırlı olmuştur.

1980-83 dönemi, askeri-faşist rejimin egemen olma ve kendi düzenini şekillendirmeye dönemi. Bu dönemde Kürt ve Türk halkları üzerinde nasıl bir baskı, işkence ve katliam uygulandığı halklar tarafından çok iyi bilinmektedir. Yönetim bütünüyle el koyan faşistler, önce devrimci hareketleri ezmek ve halkları sindirmek için, büyük bir baskı, işkence ve katliam maksadıyla olan faşist orduyu bütünüyle harekete geçirdi. Faşist darbenin başı Evren, bugün, "biz olmasaydık onlar gelecekti, komünistler alacaktı" demektedir. "Onların gelecekti" tartışmalı olsa da, faşist cuntanın marşını ve politikalarını göstermesi bakımından bu sözler rejimin çok dem bir bunalımı yaşadığı, büyük bir çözümsüzlük, iktidarı ve yönüne (ine girdiği, burjuvazinin eski tarzda rahat yönlenecek hale geldiği bir gerçek. Bunun karşısında devrimci hareket de (bütün

örgüt ve gruplarıyla) takatken düşmüş durumdadır; fakat bunalım o kadar derin ve çalkışık o denli keskin ki, bu durum devrimci gelişmeyi zorlamaktadır. Bu ortamda bir devrimci toparlanmanın ve ıçıramanın yaşanması her an mümkündür. Bu açıdan faşist şef Evren'in sözleri önemli bir anlam ifade etmektedir. Ve bu sözlerden, böyle bir olası gelişmeden duyulan büyük korkuyla hareket edildiği, devrimci hareketler ve halklar üzerine bu temelde saldırıldığı anlaşılmaktadır.

Bu ilk dönemde faşist cuntanın uygulamaları kısaca özetleyelim: Faşist ordu ve onunla birlik içinde olan işbirlikçi-tekelci burjuvazinin kuruluşları (TUSİAD, Türk-İş, vb.) dışındaki toplumun ve rejimin bütün kurum ve kuruluşları lağvedildi; meclis, partiler, sendikalar, dernekler, devrimci basın vb. kapatıldı, diğer basın-yayın organları cuntaya bağlandı. Faşist cunta dışında siyasal nefes alan her gücün üzerine baskı ve işkenceyle gidildi. Yeni bir rejimin örgütlenmesi ya da rejimin faşist-askeri temellerde yeniden örgütlenmesi için bunları yapmasını gerektiriyor. Dünya örnekleri sayılı olan baskı, işkence ve katliam uygulamaları Türkiye devrimci hareketi (bütün örgüt ve gruplarıyla) tamamen ezildi, devrimciler ya katledildi ya da faşist zindanlara dolduruldu, bazıları da yurtdışına kapatıldı. Kürdistan devrimci hareketi üzerine zaten daha Maraş katliamı ve bu temelde Kürdistan'da ilan edilen siyasetimle yüz rüştü, burada yedim ve mücadelesi daha o dönemden itibaren almış, rejim için büyük tehlike olarak gördüğü ve darbenin en önemli hedefi yaptı. PKK'ye karşı geniş tutuklamalar ve katliamlar başlatıldı. Bu saldırılar 12 Eylül darbeseyle Kürdistan'ın köy köy, mahalle mahalle, mıntık mıntıkla yeniden işgal edilmesi hareketi düzeyine çıkartıldı. Köyde, heralde, dağda, evde, sokakta ve zindanda insanlara ve tüm topluma azal bulunan baskı ve işkence uygulandı. Faşist cunta, bu uygulamaları ile devrimci hareketleri tamamen ezdi ve halkları sindirdiğini yicine inandıktan sonra kendi rejimini örgütlemeye ve kurumlaştırmaya yöneldi. Hazırladığı anayasayı Kasım 1982'de topluma zorla onaylatı. Bu anayasa faşist-askeri rejimin çerçevesini çiziyor, oraları belirliyor ve bir spor kulübünün yönetmeliği düzeyinde toplumun nasıl yönetileceğini ortaya koyuyordu; askeri-faşist rejim bu temelde örgütlenerek, kurumsallaşarak ve şekillenecekti. (Bugün çok geniş bir çevre, demokrasi adına bu anayasayı ve onun kurumlarını korumaya ve savunmaya çalışıyor. Bu durum, askeri-faşist rejimin topluma nasıl hazzetmiş ve sindirilmiş olduğunu göstermesi bakımından ilginç ve aynı zamanda Türk toplumunu içine utandırıcıdır.) Bu temelde 1983 yılında partiler ve seçim kanunları hazırlandı, faşist cuntanın denetiminde iç parti kurdurtuldu bunların adayıları belirlenerek Kasım 1983'de seçim yapıldı. Böylece temel taşları döşenen faşist-askeri rejime bir sivil maske geçirilerek, bunun adına "demokrasi" denerek, rejimin ve toplumun tal planladığı kurumsallaşma bu maskeli yönetim eliyle sürdürülecek ve sağlanan başarı temeline, yani rejimin örgütlenmesinin ve kurumsallaşmasının sağlanmasına temeline 1988 ve 89 yıllarında daha rahat yönlenecek güçlükleri yapılarak askeri-faşist rejimin maskelemesi ve iç-içli ka-

muoyuna "demokratik bir rejim" olarak kabul edilmesi tamamen sağlanılabilecekti. Rejimin kurumsallaşma planı böyleydi: Görüldüğü gibi, kendi planına göre rejim döndürücü ve onuncu yılları önemiydi, rejimin şekillenmesini sonra erdirdiği ve herkeste itirazsız benimsenildiği bir dönem olarak öngörülmüştü. Oysa bugün Demirel'in bile "12 Eylül rejiminin devam ettiğini" söylemesi ve rejimin nasıl yenilgiye uğramış olduğu rahatlıkla görülebilir. 12 Eylül rejiminin bu ilk döneminde, rejime karşı, başta Diyarbakır olmak üzere zindanlarda gösterilen tarihi direniş, Kürdistan'da orduyla verilen kısmi çarpışmalar ve yurtdışındaki sınırlı-adilgen mahalefet dışında örgütlü ve radikal ciddi bir direniş olamamıştır.

1984-86 dönemi, 12 Eylül faşist-askeri rejiminin göstermelik sivil kurumları kendisini maskeleymeye çalıştığı, bu temelde bir yığın kurum ve kuruluşları ortaya çıkarıldığı, rejimin oluşturduğu yerlerde işlevsiz kalan siyasetimin adım adım kaldırıldığı, iç ve özellikle dış kamuoyuna "demokrasiye dönüldüğü" ve rejimin demokratik olduğunu" kabul ettirilebilmesi için yoğun çaba harcandığı bir dönemdir. Bilindiği gibi, bütün bu çalışmalar göstermelik ANAP iktidarı altında yürütüldü. Üzerine sivil maske geçirme planı 12 Eylül faşist-askeri rejimin kendisi açısından en önemli planıydı. Bu, halkı aldatmanın ve kitleleri rejime kanalizatör bağlamaları en etkin yoldu. Böyle yapmasa 12 Eylül döneminin topluma uzun süre kabul ettirilebilmesinin imkanı yoktu. Bu nedenle, halk aydınları ve tehlikeli durum buydu. Halkın bunları anlamaması ve kendisini aydınlatıcak öncü gücün yok olması tehlikeli olduğu büyüydü. Yine, sivil maske takmadan 12 Eylül rejiminin kendisi dış kamuoyuna kabul ettirilebilmesi mümkün değildi. Bu ilk alanda da ANAP'ın daha etkin bir rol oynamaya bilecek başka bir gücü Türkiye'de ortaya çıkarmak doğrudur olmaksızın. Bunu T. Özal'ın veya Türk ordusunun mahareti kabul etmek mümkün müdür? Kaldı ki cuntanın partisi değildi. NALP 12 Eylül darbesinin hazırlarından daha etkin bir tarzda rejimin bu kararları örgütlenirdi NATO ve CIA tarafından yürütüldü.

12 Eylül faşist-askeri rejiminin şekillendirilmesinin bu tarzda yürütüldüğü ve bunun başarısına artık tamamen inanıldığı bir sırada Kürdistan ulusal direniş savaşları patlak verdi. Tarih 15 Ağustos (1984) Atılımıyla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi yeni bir evreye giriyor, Türkiye için Kürdistan'dan gerçek devrimci-demokrasi cephesi, faşizme karşı direniş cephesi açılıyor. Bu, her açıdan, 12 Eylül faşist-askeri rejimin bütün yapısına karşı ve özellikle onun sivil maskelemesine karşı, bütün bunların önce açığı çıkararak, sonra bu onuları bozarak ve giderek yıkılışa götürerek bir olay. Bunun da öte, tümüyle kemalist rejim gerçeğini, Türk emekçilerin geçiğini ve bunun Kürdistan üzerindeki sömürgeci varlığını hedefleyen bir niteliğe sahiptir. 12 Eylül faşist-askeri rejimi, "külc atırmak" diyerek Kürdistan'daki devrimci çıkışı küçümseyen gibi görmeye çalışmış da, aslında baştan itibaren bu gerçeği olduğu gibi kabul ederek ve kavrayarak tutumunu bu temelde

çevreler Türkiye'nin bir Avrupa ülkesi olduğunu söyleyebilir ve bu temelde emperyalist devletlerin eteğine sarılmaya çalışabilir, Türkiye bir Ortadoğu ülkesidir, Türk toplumu haddinden fazla Asyalıdır Ortadoğu ise, tarih boyunca dünyanın en önde gelen merkezlerinden biridir. Bazıları, bugünkü durumla bakarak Ortadoğu'nun bu öneminin petrolden kaynaklandığını söylemektedir. Bu, yeterli ve doğru değildir. İnsanlığın petrole ilgilenmediği, petrolü tanımadığı dönemlerde de Ortadoğu benzer öneme sahip olmuştur. Ortadoğu, insanlığın oluşumunun ve köleliği uğurlarının bir merkezidir. Avrupa, Asya ve Afrika gibi üç temel kıtayı birleştiren bir odaydır; tarih boyunca çeşitli biçimler alan kıtalararası ticaret yollarına sahip olmuştur. İnsanlığın önemli bir kesimini kucaklayan ve feodal uygarlığa damgasını vuran temel birçok dinin doğuş alanıdır; bu dinlerin kutsal yerlerini kendi topraklarında bulundurmaktadır. 19. yüzyılın sonlarında bunlara bir de petrol eklenmiştir. Bütün bunlar nedeniyle Ortadoğu, tarih boyunca büyük güçlerin egemenlik mücadelesi verdiği bir alan olmuş, büyük savaşlar yaşanmıştır. Şimdi yaşanmakta olan bunların bir benzeridir.

Birinci emperyalist savaşta paylaşılacak istenen en önemli alanlardan biri Ortadoğu olmuştur. Alman emperyalizmi Osmanlı imparatorluğunu aracılığıyla böyle egemen olmak istersen, Rus Çarlığı, İngiliz ve Fransız emperyalistleri ise böyleki kendi aralarında paylaşmayı ve sömürgeleştirmeyi amaçlamışlardır. Savaş sonunda, savaşın galipleri olan İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin anlaşmaları doğrultusunda bölge toprakları parçalanmış, bölgedeki bugünkü statüko İngiliz ve Fransız emperyalistleri, kemalistler, İran mo-narşisi ve Arap güçlerinin çıkarları temelinde oluşturulmuştur. Bu statüko bölge halklarının ulusal ve toplumsal çıkarlarına tamamen karşıdır. Bölgedeki sorunların temelı budur ve bundan en çok Kürt ve Arap halkları zarar görmektedir.

İkinci Dünya Savaşında Almanya yenilip İngiltere ve Fransa da güçsüz düşüncü emperyalist sistemden jandarması ABD olmuş, diğer emperyalist devletleri kendi önderliğinde birleştirecek dünya çapında Sovyet blokuna ve halkların bağımsızlık ve özgürlük istemlerine karşı mücadele yürütmüştür. ABD'nin bu mecadelde temelı yemeli, değişik alanlarda "güvenlik" sistemi adıyla askeri paktlar kurmak olmuştur. Avrupa da NATO'nun oluşturulmasından sonra ABD, benzer bir askeri paktı da Ortadoğu'da oluşturabilmek için günümüzde kadar çaba harcamıştır. Bunun için çok çeşitli planlar hazırlamış ve bir yığın oyun tezgahlamıştır. Bunların hepsi Ortadoğu'da İngiliz ve Fransa emperyalistleri tarafından oluşturulan statükoyu korumak ve bölgeyi emperyalizmin egemenliğinde tutmak içindir. ABD'nin Ortadoğu politikası, geçmişteki Alman ve İngiliz yaklaşımların birleştirilmesidir. Dünya çapında Sovyet bloku karşı yürütülen mücadele ile bölge halklarının bağımsızlık, özgürlük ve birlik istemlerinin bastırılmasına dayanmaktadır.

Politika bölgeyi işbirlikçi güçler eliyle ve onları bir askeri paktla birleştirecek denetim altında tutmak, her şeyden önce buna uygun işbirlikçi hareketi almak gerekiyordu. Türkiye işte bu temelde et alırdı. Türk devleti, bunun için NATO'ya alındı ve ikili anlaşmalarla ABD'ye üye bağlandı. Baş müttefikli Almanya'nın savaşta yenilmesi sonucu ortada yavaş yavaş kalan TC, böyle bir gelişmeye dört elle sarıldı, hatta istenenden daha fazlasını kabul ederek ve yaparak kendisinin

güvenilir bir işbirlikçi olduğunu kanıtlaymaya çalıştı. Oluşan bu yapı içinde TC'nin görevi, NATO'ya ve ABD'ye Ortadoğu'da bekçi köpekliği yapmaktır. İşte Türk egemen çevrelerinin "bölgesel rol", "stratejik önem" dedikleri budur. Emperyalizmin çıkarlarını korumak için böyle halkları karşı bir NATO karakolu olarak hareket etmektedir.

ABD, Türkiye'yi kendine iyice bağladıktan sonra, TC önderliğinde bölgeye pakt oluşturmak için çaba-

12 Eylül'ü protesto yürüyüşü-Paris

larını yoğunlaştırdı. Bu doğrultuda Türkiye'nin bölge devletleriyle ilişkilerini geliştirebilmek için bütün emperyalist devletler çaba harcadı. Arap devletlerini zor duruma bırakıp böyle bir işbirlikçi mecbur etmek için, İsrail devletine saldırıldı. ABD ve NATO'nun tam kırk yıldır bu doğrultuda harcadığı çaba somut ve kalıcı sonuç vermedi, hep başarısızlığa uğradı. Bağdat Paktı'na girmiş Nasir önderliğindeki radikal Arap milliyetçiliği tarafından kısa sürede çözüldü. CENTO etkisiz bir oluşum olarak kaldı, Türkiye-İran-Pakistan ittifakı Sovyetlere karşı durmasına rağmen bölgeye yönelik etkili olmadı. TC'nin önderliği bölgede hiç kimseye kabul ettirilemedi. İran, tarihi geçmişine uygun olarak pek kendi önderliği öne çıkardı. Osmanlı geleneği ve NATO ile ilişkileri nedeniyle Arap dünyası TC den hep uzak durdu, bu durum halk ve Arap milliyetçileri tarafından Türkiye karşıtlığı biçiminde ortaya çıkarken, Arap emirleri bile sınırlı ve ihtiyatlı ilişkileri esas alırdı. Emperyalistlerin TC ile başarılı olabilmek için çok çaba harcadılar, fakat bunun olmaksızın olduğu nihayet anlaşıldı.

1970'lerin ikinci yarısında Ortadoğu'da emperyalistlerin hem umutlandırıan, hem de karamsarlaşa düşünen gelişmeler yaşıyordu. Bu dönemde İran-İrak anlaşması sağlandı, Irak gericiyi ve emperyalizme ilişkileri yendi, İsrail İsrail Araplar arasında Camp David anlaşması imzaladı. Bu gelişmeler temelinde ABD istediği bölgesel paktı yaratabileceğini umut ediyordu ki, karşıt gelişmeler bu umudu eritti. İslam Devrimi ile İran'da Şahlik yıkıldı, Afganistan'da devrimci gelişmeler oldu ve bu ülkelerde Sovyet askeri gönderildi, İsrail ile Arap Birliği Örgütü'nden atıldı, İsrail, Lübnan üzerinden sürekli dövizler hırsı geldi, Türkiye ve Kürdistan karşı devrimci gelişmeler TC'ye tehdit eden boyuttarı kazandı. Arap milliyetçiliği ABD karşıtlığı denilebilir. Bölgesel kamp yararmayı umut eden ABD, bu gelişmeler karşısında çıkarlarını ve işbirlikçilerinin yaşamalarını ciddi bir tehdit altında gördü. Özellikle Irak'tan yayılan devrimci gelişmeleri durdurmak ve Kürdistan'da denetim altına almak için, daha 1979 yılında, birçok gibi askeri sevkatiyatı planladı. Ancak Tahran ölümüne karşı vatanseverlik kuruttuğu amacıyla düzensizlik askeri hareket başarısız kalınca bu plandan vazgeçti ve dev-

rimci gelişmelere karşı işbirlikçileri mücadeleye etmeyi esas aldı. Bunun için Türkiye'de de 12 Eylül darbesini tezgahlamak gerekeli oldu. Bugün Suudi ve Körfez'e yönelik askeri sevkatiyatı bu denli hızlı olarak nasıl yürüttükleri sorulduğunda, ABD uzmanları, bu planın 1979'da hazırlanmış olduğunu ve askeri güçlerin o zamandan beri hazır tutulduğunu açıkça söylemektedirler.

1980 ile birlikte bölgede geliştirilen karışık devrimci saldırılar bir-

limmektedir. Türkiye'de 12 Eylül faşist-askeri darbesi, Irak'ta İran'a ve İsrail'in Lübnan'a saldırısı, Pakistan'ın Afganistan'a karşı saldırısı üssü yapılmış, ABD'nin Lübnan'a asker çıkarması, Libya ve İran'a yönelik tehdit ve saldırılar vb. hep bu planlı karşı-devrimci girişimin parçalarıdır. Bu temelde 12 Eylül rejimi Ortadoğu'ya yönelmiştir, Türkiye-Urdün-Mısır-Suudi Arabistan arasında bir bölgesel pakt oluşturabilmek için yoğun çaba harcamıştır. Körfez'deki emirlikler zaten bu paktın bir parçası durumundadır. Böyle bir pakt İsrail ve Irak'a yakın ilişki ve işbirlikçi içindir. Yoğun bir çalışma ile FKO de böyle bir çiziyeye önemli ölçüde çekilmiştir. Diktat edilirse bunun dışında ve karşısında sadece Libya, Suriye ve İran devletleri ile PKK vardır. Ve bu dört güç, o dönemde ABD'nin "terörist listesinin" başında yer almıştır. İşte ABD'nin "terörizm" tanımlı budur, ABD'nin işbirlikçisi ve uşağı olmayanlar bu tanımlı içine girmezler.

12 Eylül rejimi, ABD'nin yönlendirmesi ve desteği ile, böyle bir pakt oluşturabilmek için yoğun çaba harcamıştır. Darbenin şey Evren, bugün, "böyle bir çalışma içinde olmadıklarını ve Arapların uzak durduklarını" söylüyor, fakat bu doğru değildir. (Cumhuriyet, 14 Eylül 1980) Evren, pigmentlik yassının pilyonları gibi yalan söylemektedir. 1980'lerin gazetelerinde 12 Eylül devriminin masinilerinin temel alanları Arap alemi olduğu görülmektedir. Bizzat Evren'in Arap şeyhlerinin sarayları arasında nasıl koşturduğu, İslam Konferansı başkanı olabilmek için ne kadar çaba harcadığı belgelerden bulunabilir. Suudi ile geliştirilen sahte diyalog, hacı, hacı olma yarış vb. hep bu doğrultuda harcanan çabalardır. Ancak ABD'nin ve 12 Eylül rejiminin bütün çabalarına rağmen, böyle bir plan sonuc vermemiş. Arap devletleri Türkiye'ye kuşkuyla yaklaşıyor ve buna karşı gösterilen direniş sonucunda başarısız kalmıştır. 12 Eylül rejimi, yaltaklanmadan her türlü taviz vermemektedir. Bu doğrultuda her yönteme başvurmuş, bunlara sonuc alamayınca bölge devletlerine yönelik askeri tehditlerde bulunmuştur. Fakat, PKK önderliğindeki silahlı direniş karşısında, herkesi korkuttuk istediği orduunu da koltuğu açmış, bölgeye yönelik güç artık iyice tükenmiştir. Bu biçimde Ortadoğu'ya yönelik sonuç alamayacağını kesin

olarak anlatan ABD, Irak'ın Kuveyt ve Suudi ile ilişkilerinin gelişmesinden de iyice telaşa düşmüştü. Kuveyt olayını bir fırsat ve bahane bilecek, Sovyetler ve Doğu Avrupa'daki gelişmelerden de yararlanarak, emperyalist çıkarlarını kendi gücünü korumak üzere bölgeye yönelik yoğun bir askeri müdahaleye girişmiştir.

Şimdi bütün bunlardan hangi sonuçları çıkarılabilir? Bir kez, ABD'nin bölgeye yoğun bir askeri kuvvet olarak çıkması, onun kırk yıldır beri uyguladığı politikamın fiyaskoyu sonuçlandırmanın kanıtı olmaktadır. Bu durum, ABD'nin Ortadoğu'daki gücünün değil, tersine güçsüzlüğünü ve başarısızlığını ortaya koyar. Öyle ya, emgeniğin işbirlikçileri aracılığıyla sürdürmek, kendi gücünü doğrudan kullanmaktan daha çok kendi çıkarınıdır. Eğer işbirlikçileri aracılığıyla emperyalist egemenliğini sürdürebilseydi, kendi silahlı güçlerini kullanmaya hiç gerek duymayacaktı. Emperyalist egemenliğini geçmiştiki gibi sürdüremediği için, silahlı kuvvetlerini kullanmak zorunda kaldı. ABD'nin bölgeye askeri kuvvet olarak çıkması kendisi için açık bir servizdir. Bu durum, bölgede anti-emperyalizm hareketlerinin güçlenmesine yol açacaktır. ABD'nin bir silahlı şavaç olması ise, kendisi için tam macera olabilir. Irak ve Ortadoğu bir Panama değildir. Şimdi Ortadoğu, 1970'lerin, 20'lerin Ortadoğu'su da değildir. Günümüz Ortadoğu'suna, geçmişte olduğu gibi emperyalist askeri müdahale yapmak ve toplumsal kurtuluş hareketleri geliştirmek, Ortadoğu halkları toplumsal birlik nedeniyle 1980'larda yapamadıkları şimdi yapabilirler. ABD, bir askeri harekatta geçici başarılar kazansa da, bu durum uzun süreli olamayacak, sonunda halk direnişleri karşısında mutlaka yenilecektir. Eğer böyle bir iş girilirse ABD, Ortadoğu'dan "süper devletliğin" kaybetmiş olarak çıkacaktır. Nitekim bu durumu sezen birçok ABD'li çevre, daha şimdiden büyük bir korku ve telaş içine düşmüştür.

12 Eylül rejimi açısından durum nasıldır? Kuveyt krizi ve ABD'nin bölgeye askeri sevkatiyatı, ortaya çıkınca, Türkiye'de politikacı, gazeteci vb. birçok çevre, "bölgesel önemimiz arttı" diyerek zil çalıp oynamaya başlamıştır. Bu durum hatırlatır, sürmektedir. ABD'nin bekçi köpekliği yapma onursuzluğunu böyle sevinçle karşılamaları utanç verici olması bir yana, gerçek bu bayırları söylediği gibi hiç değildir, bunlar açıkça yalan söylemekte ve halkı aldatmaya çalışmaktadı. Mevcut gelişmeler emperyalist sistem çevresinde Türkiye'nin bölgesel rolünün arttığını değil, tersine bittirginin göstermektedir. TC, Ortadoğu bitirgin, 12 Eylül rejimi altında Türkiye Ortadoğu'dan tamamen tecrit olmuştur. Kiri yıldır affedilen rolü başarısızlığa sonuçlanmıştır. Olgulara bakalım. ABD ve NATO, Türkiye'ye içinin iltihaz duyuyordur? Sovyetler kuşakları ve bölgede emperyalist çıkarları korumak için. Sovyetler aktif kardinaller anlaşmışlardır, bu nedenle TC'ye iltihazları yoktur. Bölgeye TC'den daha fazla savaş çıkıyor, bu kadar emperyalist egemenlikleri bizzat kendi güçleriyle sağlanıyor, Türkiye için sonuç vermemiştir, bu açıdan da TC'nin sıradan bir pilyon olmanın öte bir fonksiyonu kalmamıştır. TC orduyu Kürdistan ulusal direnişine şava çıkamaz halde, bu durum bölgedeki emperyalist kuvvetlere faydasızın alamayacağı açıktır. Faydadan da öte, TC kurt-

rilması gereken bir güç durumunda düşmüştü, emperyalist devletlere iyice yük olmaya başlamıştır. Peki, bunun neresinde "bölgesel önemin artması"? Çok açık ki bu tür çirkinlikleri dünyada herkes gülüp geçmektedir.

TC'nin bölgesel ilişkilerinin durumu bakalım. Bölgede herkesle ulusal çıkar ilişkileri ve bölge güçlerinin tahşisi güvensizliği vardır. Hemen herkesin bölgede liderlik iddiası vardır ve bu nedenle TC'ye karşıdır. Yıllardır ABD'ye uşaklık yapması, ABD karşıtlığına hakim düşmanlığını kazanmıştır. Kriz öncesi sadece Irak ve Kuveyt'te iyi ilişkiler vardı ve bölgeye yönelik ticaretinin ana kaynağı burasıydı. Şimdi bunu da tamamen kaybetmiştir ve kısa sürede yeniden kazanması mümkün değildir. Sadece İsrail, Mısır ve Suudi ile sınırlı ilişkileri kalmıştır ve bunlar da geçmişten gelen ve daha fazla önem taşıyan ilişkilerdir. En önemlisi, kendisinin can derdi olan Kürdistan üzerindeki kontrolü kaybetmiştir. Bunu Irak'ta olan ilişkileri sağlıyor ve şimdi bu durum parçalanmıştır. Bu nedenle TC'nin diplomatları Tahran'da Şa'a koşturup durmakta, Kürtlere karşı işbirlikçi yapılabilmek için herkeşe yalvarmaktadır. Bu nedenle şava işbirlikçiliği yapmak, ABD'nin hemen saldırıya geçmesini istemektedirler. Öyle ki, ABD uzmanları bile "Türkiye'nin bu gayretinin nedenini anlamadıkları"nı söylemektedirler. Peki şava bir kurtuluş mudur? Hayır, kendileri için nihai sonuç başlangıcı olabilir. Ancak, en azından şava boyunca yaşayabilecekleri umut etmekteydiler. Çünkü şava mevcut durum sürmesi onları daha çok hızlı ölüme götürmektedir. Ekonomik kayıpların hesabını bile yapamamaktadırlar. Yardım elyionları fazla ciddiye alan yok, mal satmak istiyorlar alan bulunuyorlar. Öte yandan, Kürdistan'da zaten savaş içindeler ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine mevcut koşullardan muazzam yararlanıyor. Kendileri ise her dönemde Kürdistan üzerinde sağladıkları somut gelirler arası ilişkileri şimdi şavaslamıyorlar. Bu durum uzun sürmesiyle çöküşünün hızlandığını görüyorlar. Saddam'ı düşürmek adıyla gelişen durum daha erken ve daha hızlı TC'yi çökertiyor. Eğer bölgede şava başlarsa, en önce Mısır ve Suudi'nin çökeceğini düşünmek duyulmuştur. ABD'nin giriştiği macera bölgedeki işbirlikçileri kurtarmak için yürüyor.

İşte bu nedenle Özal ABD'ye gidiyor. Peki, oltara yapacak? Herhalde "biz oyunda getirelim" diyemeyecek, "zor durumdur" diyecekler. Irak'taki yönetim sonunun çözümleri için acele edinmesini isteyebilirler. Fakat, bu noktada ABD de çözümsüzdür, Özal'a verebileceği fazla bir güvence yoktur. O zaman daha fazla maddi yardım, silah, cephane dilerince, PKK'ya karşı yürütülen şava daha etkin kılınabilir. İsteyebilirler. Bekli de Kürdistan'da şavasması için ABD'nin özel askeri timleri göndermesini isteyebilirler. Zaten mediaciler çirkinlikleri kararlama esas amaca da buydı; Kürdistan'da başarısız kalan Tur ordusunun başka yere gönderilmesi diye bir olay almayacağına göre, esas amaç emperyalist devletlerin. Kürdistan'a şavasamak üzere asker göndermelerini sağlamak, bunun kapısını açmaktır. Fakat böyle bir şey Kürdistan'da geliştirilmek istenen işbirlikçilikle darbeyleceği için, Türk halkının anti-emperyalist birliğini ve direnişini güçleştireceği için, ABD bu noktada da çözümsüzdür. Böyle bir şeyin arada yozlaşmış padişah olacaktır. Bu nedenle, Özal'ın biraz yardım vaadleriyle çiri dönmesi en güçlü olasılıktır. Bu durumu

PKK 2. ULUSAL KONFERANSI BELGELERİNDEN ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİLER...

Dr. B. arkadaşın eleştirisi

Parti Önderliği: Dr. B. arkadaşız uzun bir tecrübeyle yaşayan bir arkadaş. Sanırım dar cabalardan en çok geride sayılan bir arkadaş da bu oluyordur. Hele hele politikayı üstlaktığı uygulamada yetersizlikleri, kendini oldukça açığa çıkardı. Son Beytüşşebap, daha önce Uludere pratiklerinde Zeynel alpağının tahrikatlarında, dürüst olduğu halde sessiz kalması, öncelikli rol oynamaması, Jirki, Kaşuri aşiretlerine yönelik çatışmalarda iğne girilen yetersizlik, bu son derece apolitik yaklaşımı şakıncaları ile birlikte tamamen açığa çıkardı. İyi niyetli ve dürüst olmasına rağmen, politika dışı olmaması, çok dar olanı, güncel olanla yetinmesi, oldukça tecrübe ve pratiği bulunmasına rağmen bekleneni veremeyiye sonlanıyordu. Bir bütün olarak Parti çizgisinde edinen bir konumu taşıyor. Birçok olumsuzluğu görülebiliyor ama, sanıyorum biraz da eğitim noksanlığı ile birlikte, onun bir pratik sürecin verdiği darlık, onu Parti çizgisini yönetici düzeyde uygulamaya konusunda iddiasız, zayıf ve güçsüz bırakıyor. Hatta edinen, sıradan bir savacı konumunda bir rakabilliyor. Kendini konuşturamıyor; tedbirli değil, öngörülmesi ile, gelişeceği örgütlenme ile bunu hayata geçiremiyor. Partinin beklediği kapsamlı devrimcilik ileni düzeyde tutunamıyor. Fazla eleştirici de olamıyor. Ne söyleşene biraz da onunla yetiniyor. Dar bir pratik içinde kendini boğduruyor. Halbuki bu kadar tecrübe, bu kadar cabala, böyle arkadaşın, örneğin Botan alması gibi bir yerde en doğru tutumun ısrarlı dayatılmasında ve sonuç alınmasında bir nokta söz sahibi kılmalıydı. İşte bu tutumu göstermemesi çok ciddi bir noksanlıktır. Sanıyorum biraz ağırır, çokzümlüyeleğidir. Politika dışı görme ve ısrarlı tutulup olma da zayıftır. Bunlar da az ciddi sorunlar değildir. İddialı olmak için mutlak ulaşılmaması gereken bir seviyeye bile getiriyor. Dedim gibi, gereklerini yerine getirmemesi, ağır kayıplarına yol açabiliyor. Belki şimdi bunları farkediyor ama, önceden görülebilir ve gereklerini yerine getirebilirdi.

Dürüstlüğü ve sonuna kadar direngen davranması, cabadan uzak kalmaması, olumlu özellikler olarak gelişmesine temel teşkil edebilir. Fakat politika ayrı bir sanattır. Parti çizgisinde seyretme, onun yönetime kendini rol sahibi görme, bunu doğru yerine getirme çok önemlidir. İnce eleiy şii dokuması; Parti içinde olusun, Parti dışına yönelik gülere ve ilişkilere yaklaşımda olusun, Parti dışılarına kendini adapte etmesi gerekiyor. Ve mevcut edinen, pasif, sorunlara müdahaleli yaklaşma durumu bununla kesinlikle aşması gerekiyor.

B.: Arkadaşın en belirgin yanı, bağımsız düşünce üretilebilme alanında yaşadığı zayıflıktır. Bu anlamda, çabuk etki altına girebilmesi ve daha çok etki altına girmiş olduğu insanları yönlendirmesi doğrultusunda kendini bir pratik edine katması vardır. Bu anlamda olumuydu ya da olumsuzluğu yapmada, yani pratikte hem olumuydu hem de olumsuzu yapmada, esas itibarıyla kendisine yönelen rol sahibidir. Kimi yanında kalırsanız, hangi anlayış kendisine yön veriyorsa ona göre kendini biçimlendiren tarzında çarpık yaklaşımların vardır. Mesela daha çok birlikte kaldığı arkadaşın etkisi altına girerek, onu yönlendirmesi ortaya çıkıyor. Arkadaşın en belirgin özelliği budur, yani düşünce üretilebilme, bu temelde meseleleri kavrama, olguları kavrama, bu biçimiyile

tavir belirlemede büyük bir zaafı taşıyor. Onun pratikine bir bütün olarak yön veren budur. Onun düşünce belirlenim özellikleridir. Dürüstlük, fedakarlık, var olan enerjisinin pratik katmanını konusundaki çabası vardır. Fakat meseleleri kavramada, bu temelde bağımsız düşünce üretilebilme ve o düşünceyi pratik edine katma alanında yaşanan bir zaaf söz konusudur.

Ş.: Belirlenim düşüncelere katılıyor. Özellikle bağımsız düşünce üretme, sorunlara ilkel yaklaşma ve yaklaşım gösterirken de sonra gitme konusunda ısrar yoktur. Daha çok üstten bulaşarak, hep kendisine bir üst arama ve bu anlamda önderlik olayına edinen bir yaklaşımı söz konusudur. Ağırlıklı olan yan, liberal yaklaşımdır. Bu zaman zaman kendisini tepki biçiminde de ortaya koyabiliyor. Bu da yapıcı değildir, belirlenim edimsizlik ve daralma durumundan dolayı yanlış sonuçlara götürebilir. Siyasalaskmadaki zayıflık ve darlık, bir de kişilik özelliği olarak bu liberal yaklaşım, bağımsız düşünce üretme ve o konuda katılım sağlamayla birleşince belirlenen zaafı ortaya çıkarıyor.

M.: Üste karşı son derece boyanmış, altı karşı da sektek davranma durumu vardır.

V.: Arkadaşın belli bir çabası vardır. Yine yapıtı iğne kar ve zararını iyi hisslayabilmektedir. Benim bildiğim kadarıyla, altı karşı bastırma vardır. Yani arkadaşlarla bir tür kaynaşmada, arkadaşları kendisinin uzlaşımına konumunu yansıtmaktadır. Bir de bağtan günümüze kadar, Bedran ve Ağıt arkadaşları kalıp yaşadığından, onların tecrübeleden yararlanılan, bunu değerdendirilen arkadaşlardan birisidir. Yapılan eleştiriler doğrultusunda kendisini aşsı ve yenileşse, görevleri yerine getirebilecek bir arkadaşdır. Ki bu konuda çabası vardır. İleriki süreç içinde de yararlı olabilecek bir arkadaşdır.

Ş.: Liberalizm de diyebileceğimiz, ulaşan, ulaşan bir özelliği vardır. Bu arkadaşta görülen bir özellik de üst görülecek kendisini layık görmedir. Teorik açıdan kapsamlı değildir, dardır. Dolayısıyla politik alanda öngörülü olamamaktadır. Yaşadığı politik tecrübeleri özümseyerek ilerli bir atılım gerçekleştirilmesi bu tarzda çokzümlüyeleli olmayı gerçekleştiririyor. Tecrübelerin pratikte bir tekrarı taşıyor.

Parti Önderliği: Şu çıkıyor ortaya: Vasat bir militanlık durumunu aşamamıştır. Düşünce belirlemek, merkezleşmek isteyenini vazgeçilmez bir vasfı olmalıdır. Düşünce üretmeyen bir kişi, ancak sıradan bir savacı olabilir. Merkezi bir konumda politika yapamaz, taktik belirleyemez. Bu zaafı ortaya çıkarıyor. Uzun süre dar pratik içinde kalması, kendini böyle bir militanlık, hatta dar bir savasçılık içinde tutuştur. Kendini edimlemesi, biraz da kendisinin kaynaklanıyor. Biraz da sanırım farklı iğne verildi. Dolayısıyla, dar pratik içinde tutuldu. Kendisine önemli önderlik ihtiyacının dayatılması, kendisinin de buna ithyailik duyuması, sınırlı bir çabayı yeterli görme ve onun hammallığını yapmaya götürdü. Birken birken kendisini merkezli bir konum içinde görmek istediğinden buna layık olmalı. Böyle bir geçmişi vardır. Bağımsız düşünme imkanı her militan katı zannmalıdır. Bu arkadaş da kazanmalıdır. Çizginin üzerine düştürme, uygulama esaslarını yaratıcı olma alma ve zaman zaman öneri geliştirmek, çokzümlüyeleli gitme, bunu savunma, hem de atılanlıkta

yerine getirilmesi, beklenmektedir. Arkadaşın kâr-zarar hesabını yapmadan ortaya çıkan yetersizlikleri daha çok politik davranmamasından ileri geliyor. Politik kendini oldukça ortaya çıkarmıştır ve üstü boyun eğmesi de bununla ilgilidir. Çünkü; kolektif katilim olmadı mı üstü boyun eğme, uzlaşma kendiliğinden doğar. Yine, güçlü bir yöneltici olduğu olmadı mı, altı karşı ya liberal davranır, ya da sektek davranır. Dolayısıyla bunlar çok doğaldır. Sağlam bir yöneltici pozisyonunu ve önder pozisyonunu tutunmayan her devrimcinin içinde düğedeği durum da bu olur. Çünkü; Partiyi yönetmiş bir kişilik, kolektivizme gелеmez, bulunduğuy görev topluluğunda altı doğru ya liberal ya da sektekdir. Kendi durumunu biraz da böyle kavramak zorundadır. Kendi cabalarıyla bu yetersizliklerini asma imkanı olduğu söyleniyor. Gerçekten dönüğüme ihtiyacı hem de acilen var. Kendisinin cabaları temelinde, nitelik asması yapması gerekir. Aksi halde, Beytüşşebap gibi yerlerde ortaya çıkan durumlar da, onun fazla politik olmama ve davranmamasının ne kadar zararlı olabileceğini ortaya çıkarıyor. Dolayısıyla eleştirilerin ruhuna uygun bir dönüşüm, zamanında yapması ve pratikinde bu temelde oldukça usta bir politikacılıkla uygulamaları gerekir. Yine bağımsız düşünmesi, komple ve kolektif tarzda faaliyet yürütmesi gerekiyor.

H. arkadaşın eleştirisi

Parti Önderliği: H. arkadaşız belirlen bir kişiliği henüz kavuşmuş olmaktan uzak, böyle tahmin ediyorum ki olumamış bir kişilik söz konusudur. Yine çabıyla birlikte, ortaya çıkan yetersizlikler durumunu çok açık feda ediyor. Özgün, yaratıcı bir rol sergileme yeme yanındakilerle yarış içinde olması durumu var; bu anlamda hem olumlanırla rahatlıkla yansa girebilir hem de olumsuz örneklerle benzer bir yarış içinde olma görüldü. Pratikte biraz bunu ortaya çıkardı. Gelişme potansiyeli ve çabası var. Çyle fazla bu bir konumda da yoktur. Fakat ham ve zayıflama ulaştığından yoksun kalıyor. Parti çizgisini daha çok ham ele alması, çizgi devrimcilik olduğu amator yaklaşması söz konusudur. Dolayısıyla, tüp tipleiden birisi oluyor. Bu biraz da tecrübe noksanlığı ile izan edilebilir, çünkü, tecrübeye yendir. Eğer olumlu yönlerine yarımcı olumursa ve biraz da denemelerine yetersizliklerini giderecek konumdadır. Bu temelde bir şans verilmeye düşmektedir. Özellikle kabala ve kayrayışta da acemiliği aşma düşmektedir. Son çokzümlüyeleli iğne, özellikle öngörülen doğru parti ve onun biçimlenmesi siddetle özümsemesi halinde merkezi düzeydeki konumunu sürdürebilir; özellikle eleştirilerin yönleri hızla giremeyecek rol içre edilebilir. Onun sorunu hamlık ve toyluktan hızla sıyrılma, Partinin doğru, hassas biçimlenmesini ve ordundan taktik biçimlenmesini yaratıcı bir tarzda görülebilmesi ve bununla bitirilebilir. Yine biraz da tecrübeyeleli durumunun kesinleştilmesi gerekiyor. Çok kısa olarak bunları belirtiyorum.

B.: Belirlenim düşünceler doğrudur. Arkadaşın en önemli yanı, olumamış kişiliğidir. İşte bundan dolayı, olumamış kişilikten kaynaklanan olumsuzluğun yanında, olumlu yanları da vardır. Bu durum onun ulaşma içine sokabilir, zaman zaman olumsuz yanlarını daha da derinleştirilmesine yol açıyor. Arkadaşın bu durum üzerinde yoğunlaşması gerekiyor. Bir de alışık

gönüllülüğü olayı üzerinde durması gerekiyor. Bu konularda yaşananlar bir zayıflıktır. En belirgin yanları bunlardır.

Ş.: Belirlenim düşüncelere katılıyor. Pratikte beraber kaldığından arkadaşlardan birisidir. Arkadaşın belirlenim özellikleri yanında, önderlik olayına, pratik önderliği yaklaşım hususunda ve yoldaşlık ilişkilerinden tutulmuş diğer hususlar daha yarınlığı yaklaşım içerisinde olması durumu vardır. Yine o bahsedilen olumamış kişilik özellikleri yanında, olumlu yönde istenilen ölçüde ulaşma çabasına girme yerine kendisine göre bir tarz tutumunu durumu vardır. Kendisini fazla yaratı vermemeye ve yetkiyi yanlış ele alarak kullandığını durum söz konusudur. Bu şekildeki yarınlığı yaklaşımlar; pratik çokzümlüyeleli ve ilerletici olmasına engel oluyor. Dolayısıyla kendisini pratiken uzak tutması; mevcut sorunlara olumsuz tarzda yaklaşımları da, olumlu tarzda yaklaşımları da ulaşma içersine girmesine yol açıyor. Çünkü; kendisini özerk bir konumda tutuyor. Bu özerk konumda tutması, yetkiyi yanlış ele almasından kaynaklanıyor. Yine, savas gerekliliği karşısındaki ve pratik önderlik anlamındaki yarınlığı durumu bunu açıyor. Bu da pratikte verimsizliği neden olan bir husus oluyor. Bu anlamda; komutan ölçülerini tutturamaması ve komuta olayına yanlış yaklaşımı, kendisinin bekleneni verilebilecekken bunu pratikte verememesine neden oluyor. Arkadaşın çabası vardır. Kendisinde bulunan potansiyelle doğru bir tarzda yaklaşırsa yararlı olabilecek bir arkadaşdır.

Parti Önderliği: Sanıyorum Ş. arkadaşımız biraz daha somut kodaşım. Bu tür belirlenim vardır. Yetkiyi doğru kavrayamama, durumunu biraz da özerkleşme aracı olarak kullanırla zaten alanda herkesin adeta yarış haline getirdiği bir tutum oluyor. Yetkiyi olgun kavrayıp büyük özen gösterme yerine, onun böylesine kaçık durumları için yarınlama ve kendini biraz pratikte dışlamaya biçiminde ele alma vardır. Özellikle bu ortak girilen bir tutum oluyor. Yetkiyi daha fazla özerk kılmadık bu, daha fazla kendisini pratiken uzak tutmaktır. İşte bu, en tehlikeli bir yaklaşımdır. Esasta yetki, daha fazla pratik katilim gösterme, kendisi daha fazla düzenleme gücü haline getirmedir. Ve daha fazla kolektivizme gitmelidir. Özerkleşme gitme değil! Tabii ki, bağımsız ve oturmış bir çizgi kişiliğince de ulaşamayınca, kim öne çıkarsa -olumlu da olumsuz da olsa- onunla uzlaşıp. Çünkü bağımsız ölçüler ve Parti dışılarına tutturamamıştır. Bu konuda eleştiriler yarınlamıştır. Bunları dikkate ele alması gerekir, hem de kesin uygulamada temelinde dikkate alması gerekir. Rolünü oynama umutları vardır. Gücü de yetebilir.

Ama kesinlikle belirlenimlerin ruhuna uygun bir biçimlenmeye etememesi ve bu da konuda küçük hesapları kaçmaktan, dikkate, olgunlukla yerine getirmesi kayıplı buna belirtiriz. Aksi halde; görevlerde dalralma bu arkadaşımız için de düşünlü. Fakat kendisinde belli bir tecrübeyi yaşatılması, kendisi daha iyi teşhis etmek için ve bir da denetimle kolaylık sağlanarak yardımcı olumamış, onu olumlu yönde de yetkinleştirmeye götürebilir. Kendisi açısından süreç biraz da bu temeldir.

Me. arkadaşın eleştirisi

Parti Önderliği: Me. arkadaş da benzer bir pratik içinde bulunmaktadırlar. Akademik ortamında biraz kişilik verdirilmeye çalışılan bir

arkadaşımızdır. Onun da aktif çaba sarfeden tutumu ve hızla kavrayışa ulaşma özellikleri vardır. Ve bu onu etkilemiş, böylece biraz da boğuk oldurmuş, kaygısızlık merkezi bir görev içinde tutmaya götürdü. Bazı olumlu özelliklerini almakla birlikte, o da politika yoluyla yaşadığı, eğitimde, düzenlenmede ve konularda olgunluk sağlayamamış. Kendisinin birçok yetersizliği ortaya çıktı. Halen emekleme safhasında olan birisidir. Amatörliğin halen doğru bir biçimlenme aşamasını taşıyor. Hakkında nihai bir belirlemeye, eleştiriyi bile yapamaz fazla gerçekçi olmayabilir. Ama bu durumyla yile görevlere layık birisidir de diyemeyiz. Tipik bir amatör ve emekleme sürecinde, aynı zamanda toyluğu da taşıyan bir arkadaşımız oluyor. Daha fazla tecrübe içinde tutmak, doğru Parti dışılarına ısrarlı olmak, bu temelde bir gelişime böylesi bir görevle layık olabileceğini belirtmek önem taşıyor. Bu temelde, şartlarımızın bu olduğuna bilerek, kendisini yüklenmesi gerekiyor. Aşama kaydetmesi gerektirir, aksi halde bu arkadaşın da görevde daraltılması kendisine dayatılacağına vurguylararak, özellikle yarınlı çevrenin yarımlıdır, bu biçimde üzerinde durarak, olumlu özelliklerini çizgi esaslarına göre yetkinleştirerek beklenen konuma ulaşmasını istemek en doğrusu oluyor. Şu anda bu konumun biraz daha gözütenecek ve gereken yarınlı sağlanarak sürdürelişime uygun olabilir. Önemli dönemde pratikine daha yakinen bakarak gerçek konumunda den gelen bir görevlendirme içinde bulundukları, bu tarzda hakkında sonuçla varmak uygun doğur. Kısaca bunları söyleyebiliriz.

Ş.: Me. arkadaş 1988 yılında ülke pratikine girmiştir. Akademik hususunu Parti Önderliği ızah etti. Arkadaşın önemli özelliği, girişken ve canlı olmasıdır. Ancak bunun yanında örgüt olayında yetenince yoğunlaşması, yine olgunlaşmama durumu vardır. Kısa surette bu şekildeki bir yükselisin yaratılmasına olumlu bir yan olarak kendisine sevdamla oluy vardır. Pratikte özellikle bazı tutumlarının da yarattığı sonuçları bu şekilde bir tutum oluy açıyor. Bu da yarınlığı yaklaşım şeklinde kendisini ortaya koyuyor. Çünkü, kapasite olarak ve de tecrübeye olarak yetersizlikleri söz konusudur ve bunun verdiği hamlikla taktik yaklaşımlardan tutulmuş, politik yaklaşımlara ve partili yaşama kadırı yarınlığı bazı durumlarda içine girmesine ve bunlar üzerinde yoğunlaşmasına neden oluyor. Eğer bu hususları üzerinde durar ve belli bir tecrübeyi olgunlaşmaya yarınlama yetersizliklerini aşabilecek konumdadır. Birçok olumlu özellikleri söz konusudur. Onun için kesin bir şey belirleme durumu erken görüyoruz.

C.: Arkadaşın belirgin yönü, düşümanın üstüne cesur girmesidir. Fakat düşümanın üzerine cesur gidenler, eylemler, örgütlemeler, eğitimde Parti dışılarına gitmesi gerektirir, daha çok kendi ulaşıluyula girmektedir. En büyük eksikliği bu oluyor. En olumsuz özelliği ise; popüler olmak ve sivilime eğilimi göstermesidir. Sorunlara bakış açısında, diğer güçlerle ilişkide sınıf bakış açısını daima bırakarak, daha çok döneme denk düşen dar politikalarla hareket eden bir konumu arz etmektedir. Pratikte tecrübeleri olabilir, fakat o sivilime yönü, popüler olma yönü en tehlikeli yönüdür.

M.: Arkadaşların belirlenliği gibi, çok olumlu yanları vardır. Hem düşümanın üzerinde gitmede, hem yoldaşlık ilişkileri.

çinleştirilmiştir. Kürdistan siyasal ve askeri yönünden zaten sömürgeleştirilmiştir. İlgali, ilhakçı perçinleştirilmesinden sonra ekonomik anlamda sömürgeleştirilme de gerçekleştirilmiştir.

"Düğüman ılgaldın kurtardık" deniyor... Şurası çok açık: Kürdistan eğer gerçekten başka bir düşmanın, emelğin ılgaldır. İlgali altına girseydi şimdiye kadar çoktan kurtulurdu. Hiçbir emperyalist güç muhakkak ki Türk yönetiminin, Türk sömürgeçliğinin Kürdistan'da yaptığı yıkımları gerçekleştirmezdi. Zira, Türk sömürgeçliği Türk insanlarının en yüce değerlerine saldırıdır. Onları aşağılamıştır, onlara hakaret etmiştir. Türk insanlarını düğümüşür. Böylesini hiçbir emperyalist ve sömürge güç hiçbir yerde yapmazdı. Buna rağmen bayramlara, "kurtuluş günleri"yle, ikizlül devlet politikası sömürgeçliği gizlemeye çalışmaktadır. Türk ulusunun zihni açıktıkça, bu süreç geyik açık bir şekilde bütün ayrıntılarıyla öğrenilecektir. Türk sömürgeçliğinin çirkinliği gerçek olgusal zenginlikle ortaya konacaktır.

"Bölücüler" deniyor. "Vatan hainleri" deniyor. Ne kadar yanlış algılama... Kürtler için kullanılan bölücü sözü, son derece yanlış. Çünkü, Kürtler Türkiye ülkesini, Türkiye'yi bölmüyorlar ki Kendi ülkelerini, Kürdistan'a sahip çıkıyorlar. Bölünmüş, parçalanmış, paylaşmış devletlerarası sömürge sistemi altında sokulmuş ülkelerin kurtarmaya çalışıyorlar. Bu süreç de gösteryor ki, burada esas bölücüler, İngiliz emperyalizmi, Fransız emperyalizmi, kemalistler, Arap monarşileri ve Fars monarşisidir. Esas bölücüler bunlardır. Bunlar birbirleriyle işbirliği ve güçbirliği yaparak Kürdistan'ı ve Kürt ulusunu bölmüşler, parçalamışlar ve paylaşmışlardır. Türk sömürge yönetimi, kendi bölücü olduğunu, emperyalizmle yaptığı işbirliğini gizlemek için hep Kürtleri bölücü olarak suçlamaya çalışmaktadır. Böylece, esas tarihsel gerçek, can alıcı gerçek konusunda herhangi bir bilincin oluşmasına engel olmaya gayret etmektedir. Artık, bu ikizlül devlet politikasını sürdürmek için günden güne daha da zorlaşmaktadır.

"Vatan hainliği" kavramını yine bu çerçevede içinde değerlendirmek gerekir. Kürtler kendi vatanlarını, Kürdistan'ı savunuyorlar. Kürdistan'ı sömürgeci boyunduruğundan kurtarmak için çaba harcıyorlar. Bu bakımdan onları elbette yurtdışerler. Fakat Kürdistan'da da vatan hainleri vardır. Onlar kendi ülkesine, kendi ulusuna karşı Türk sömürge yönetimine işbirliği yapıyorlar. Türk sömürgeçliği, Türk basını, Türk siyasal partileri, Türk üniversitesi vs. bu kavramların içerikliğini çarpıtabilmek için çok büyük bir çaba gösteriyorlar. Fakat günümüzde, artık her şey daha sağlıklı bir şekilde algılanmaya ve kavranılmaya başlanıyor. Düşman gücünün ve bu düşmana karşı mücadele eden yurtdışer gücünün "vatan haini" kavramına yitkiledikleri değeri elbette farklı olacaktır.

İ) Burada, üzerinde durulması gereken önemli bir konu da Kürt sorununu niteliğiyle ılgaldır. Kürt sorununu uluslararası bir sorunur. Bu, en azından, Kürdistan'ın bölünmüş, parçalanmış ve paylaşmış yapısını ortaya çıkardığı bir durumdur. Bunun ötesinde ABD, SB, İngiltere, Fransa, F. Almanya, gibi devletler Kürt sorununa yakından ilgilanmaktadır. Kürt sorunu uluslararası bir sorundur. Fakat şimdiye kadar Kürt sorununu özünü için yapılan görüşmeler, hep ikili görüşmeler olmuştur ve gizli görüşmeler olmuştur. Türkiye ile Irak, Türkiye ile İran, Türkiye ile Suriye, İran ile Irak arasında yapılan ikili ve gizli görüşmeler olmuştur. Böyle toplantılarla

larda Kürtlerin temsil edilemeyeceği çok açıktır. Kürtlerin temsil edilemeyeceği şöyle dursun, başlarına yeni yeni çoraplar örüldüğü de açıktır. O halde, sorunumuz mümkün olduğu kadar uluslararasılaştırmak, uluslararası kurullara götürmekte yara vardır. Bu, Kürt sorununu ideolojik ve politik bakımdan hızla değiştirir. Bu tür kurumlarda, Kürtlerin temsilcileri de yer alacak ve görüşlerini açıklayacaklardır. En azından Kürtlerin dostları yer alacaklardır.

Bir konunun altının çizilmesinde yarar görüyoruz: Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi, Helsinki Nihai Senedi, Uluslararası Af Örgütü gibi kurullar Kürt sorununu çeşitli düzeylerde konuşmaktadır. Zaman zaman bu ulusal parlamentolarda da konuşulmaktadır. Amerikan Kongresi, Fransız Meclisi, İngiliz Parlamentosuna benzer konularla ilgili karar tasarıları sunulduğu zaman, bu konuyla ilgili görüşmeler yapıldığı zaman, "emperyalizm Kürdistan'la ilgili olarak yine ne hiyasetler düşünüyor" diye endişeler ifade edilmektedir. Bu devletlerin Kürt sorununa boşuna kuralcama-dıkları, kendi çıkarlarını, fakat Kürtlerin keskinlikle aleyhine birtakım çabalar için girdikleri bilinmektedir. Bu konunun biraz derinlenmesi gerektiği kanısındayız.

Kürdistan konusunda emperyalizm etkeni elbette vardır. Fakat bu, kendini 20. yüzyılın ilk çeyreğinde 1915-1925 yılları arasında göstermektedir. Kürdistan ve Kürt ulusu, bu yıllarda İngiliz ve Fransız emperyalizminin, kemalistlerin, Arap ve Fars monarşileriyle yaptığı işbirliği sonucu bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Bu tarihin görüldüğü en büyük, en etkili böl-yönet politikasıdır. Dünyada ortaya çıkardığı sonuçlar bakımından bunun kadar ağır olanı, azaltmış, daha hiçe indirmiş, fakat düşmanlarını çoğaltmıştır. Düğümanları saldırgan, dostlarını pasif yapmıştır. İşte, Kürdistan konusunda emperyalizm etkeni bu tarih kesitinde durur. Kürdistan'ın parçalanması, bölünmesi ve paylaşılması süreci tüm fevriyatıyla, zengin olgusal dayanaklarla incelenmelidir.

Günümüzde, ulusal parlamentoların Kürdistan sorununa ele alıp incelemelerinin, bu konularda karar tasarıları hazırlanmalarının Kürtlerin çıkarlarına zıt bir süreç olduğunu düşünmüyoruz. Böyle bir süreç, bilakis Kürdistan'ın ortakağı bir şekilde denetim altında tutan, Kürdistan'ı devletlerarası sömürge haline getiren devletleri rahatsız ediyor. Deniyor ki, "ABD, Fransa, İngiltere, Almanya gibi devletler Kürdistan sorununa bunların sokarak Kürdistan pastasının daha önemli bir pay alınması mücadelesini yapıyorlar." Bu ifade insanı şöyle düşündürüyor: Kürdistan pastasını Kürtlerin elinden kappı kendi aralarında paylaşacaklar... Halbuki durum hiç de böyle değildir. Kürdistan pastasının Kürtleri kırıcı olarak bile yararlanamamaktadırlar. Bu pasta, zaten Türkiye, İran, Irak gibi sömürgeci devletlerin denetimi altında. Örneğin Saddam Hüseyin bu pastanın çok küçük kısmına kimyasal silahlar üretir, MiG'ler, Su-26'ları satın alır Kürdistan'ın gündermektedir. Türkiye DiCİs, Fırat sulusunu nasıl kullanacakları konusunda Kürte danışmış ihtiyacını hiç duymamaktadır. Kırsal Kürdistan pastası zaten Kürtlerin denetimindedir. Fakat sorununu uluslararası kurullara götürülmesinin, oralarda tartışılmasının Kürtlerin lehine bir gelişmeye yaratacağı düşünüyorum. Bu tür çabaların güdük bir özerklik planının hayata geçirilmesini hizmet edeceği, sağlıklı ve güçlü ba-

ğımsızlık ve özgürlük mücadelesine darbe vuracağı ve onu gerileteceği anlayış var. Benzer çabaların, uluslararası girişimlerin, elbette silahlı mücadeleyle, özgürlük ve bağımsızlık mücadelesiyle kördüneli bir şekilde yürütülmesi gerekir.

Kürdistan'ın bölünmesinin, parçalanmasının ve paylaşılmasının ortaya çıkardığı bir durum vardır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin, devrimi mücadelesinin son derece bağımsız bir çizide gelişebilmesi pek olanaklı değildir. Çünkü Kürdistan'ın her tarafı işgal ve istila altındadır, ilhak edilmiştir. Kürdistan'ın etrafı düşman güçlerle çevrilmiştir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini yürüten örgütler bölünmenin, parçalanmanın, paylaşılmanın bilincine, toplum bilincine ve tarih bilincine ulaştıkları ölçüde, bağımsız bir çizgi tutarabilme ve bu çizgiyi sürdürülebile yeteneğine sahip olabilmeleri. Uluslararası ilişkilerde çıkar esasına dikkat etmek önemli bir özellikler. Çıkar uluslararası ilişkilerde en temel boyuttur. Hiçbir örgüt veya devlet sırf iyilik olsun diye, adalet gereği diye ulusal kurtuluş gücüne yardım etmiyor. Burada muhakkak kendi çıkarını da gözetiyor. Ulusal kurtuluş gücüne yardımın sunarken, yardımları verirken muhakkak onlardan, kendi çıkarlarını gözetir bir şeyler istiyor. İşte, ulusal kurtuluş devrimi örgütleri ne alacakları, ne verecekleri bir hesap kitabı sonundur. Bu hesap kitabı sonucunda eğer bir denge varsa, ilişkili girmekten hiç kaçınılmamalıdır.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini Avrupa merkezlerinde yürütmek olası değildir. Ulusal kurtuluş örgütleri için Avrupa mer-

politikayı sürdüren kişi ve kurumlar arasında önemli bir farklılık olmalıdır. Hala hele politik faaliyetleri sürdüren kişi ve kurumlar, bilimsel çaba içerisinden olanları yitlendirmeye çalışmaktan özenle uzak durmalıdır. Bilimsel çaba içinde olanlar özgürlüklerini bütün politik kurullara karşı korumaya çalışmalıydır. Bu tavir ve davranışın, Kürtlere herkesten daha çok gerekli olduğu kanısındayız.

f) "Kürt milletiyetçiliği" kavramı üzerinde de ciddi bir şekilde durmanın gereği vardır. Türk milletiyetçiliği, Arap milletiyetçiliği, Fars milletiyetçiliği gibi kategorilere Kürt milletiyetçiliği arasında çok büyük farklar vardır. Bu farklar birbirleriyle uzlaşmaz derecede büyük olan farklardır. Bugün Avrupa'da, Batı dünyasında milletiyetçilik eskimiş bir akım olarak kabul edilmektedir. Milletiyetçiliği çağdaş bir akım olmadığı belirtilmektedir. Milletiyetçilik, Ortadoğu'da, Asya'da, Afrika'da ve benzer yerlerde ise çok güçlü bir akımdır. Örneğin Türkiye'de, Araplarda, Faslılarda çok güçlü milli duygular ve milletiyet hareketleri vardır. Bu hareketlerin, bu ideolojilerin içerdiği Kürtlerdeki milletiyet hareketi içerdiği arasında çok büyük bir fark vardır.

Kürtlerin milli duygularını açıklamaları yasağımların baskı altındadır. Kürtlerdeki milli hareketi içerdiği tam anlamıyla demokratiktir. Çünkü Türk, Arap ve Fars sömürgeçliğinin baskılarına karşı direniş içerir. Bu baskılara karşı direnmekten demokratik olamaz, devrimi olamaz. Bu bakımdan Kürtlerde, milli duygulara sahip olmak, milli özellikleri savunmak, devrimi ve demokratik olmak için vazgeçilmez bir koşulur. Kürt milletiyetçiliğinin saldırgan hiçbir yönü ve özü olamaz. Fakat Türk,

kavramını, milli duygular kavramını yanlış ve eksik kavramlarında, Türk toplumun etkisi çok büyüktür. Türk Türk hareketlerini hep milletiyetçilik olarak eleştirmiştir. Yani, Kürt hareketini milletiyetçilik suçlamıştır. Bu eleştiriler aslında her resmi ideolojik doğrultusunda yapılmıştır. Örneğin 1925 Şeyh Said hareketi "milli devletçilik, dinsel bir ayaklanmadır" diye eleştirilmiştir. Bundan milli bir ayaklanma olsaydı kabul edilebilir anlamı çıkmaktadı. Habukı eleştiriyi yitpratmak sözkonusudur. Zira kemalizm Kürt hareketlerinin hiçbir çeşidini istememektedir. Hangi doğrultuda olursa olsun, Türk solu 1960'lı ve 1970'li yıllardaki Kürt hareketlerini de milletiyetçilik, devrimi ve enternasyonalist olmamakla suçlamıştır. Aslında milletiyetçilik sloganları hakaret eden Türk solu bizzat kendisidir. 1960'lı, 1970'li yılları düşünün. En devrimci slogan mitinglerde, gösteri yürüyüşlerinde haykılanan en önemli slogan "Bağımsız Türkiye" idi. "Bağımsız Türkiye" nasıl oluşmuştur? Kürdistan ve Türk solu İngiliz emperyalizminin, Fransız emperyalizminin kemalistleri, Arap ve Fars monarşileri ile yaptığı işbirliği ve güçbirliği sonucu bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun çok önemli bir kesimi de yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin sınırları içinde bırakılmıştır, temelinde emperyalizmin ve sömürgeçliğin bölme ve yönetme politikası: olan, emperyalizmle bu yönde işbirliği ve güçbirliği girişim bir Türkiye nasıl bölünebilir? Kürt sorununu bu bağlamı dinden düşünürmüseniz rağmen, Kürtlerin her türlü işteğini, hareketini milletiyetçilikle suçlaması bir ironidir. 1960'lı, 1970'li yıllarda Kürtler bu durumu deşifre edememişlerdir. Kürtlerin bu durumu deşifre edememeleri toplum bilincinin ve tarih bilincinin gelişmemiş olmasıyla ılgalıdır. "Emperyalizmle işbirliği ve güçbirliği yaparak Kürdistan'ı bölüp parçalayan, önemli bir parçasını da denetim altına alan sizsiniz... Bu bakımdan siz de bir Kürdistan'ınız var" denemeyişti. Bilindiği gibi kemalizm Türk solu üzerinde çok etkili olan bir ideolojik akımdır.

Öte yandan Türk solu, o yıllarda Vietnam'da Flistin'e, Nikaragua'dan Angola'ya kadar her halkın, her ulusun bağımsız devlet kurma hakkını savunuyorlar. Kürtlerin ise bağımsız devlet kurma hakkı şöyle dursun. Kürtlerden sözmeleri, Kürte konuşmaları bile yadigarıydı. Kürt devrimcileri de Türk solumdan gelebilecek suçlamalara muhalap olamazlar. Kürt dil, Kürt edebiyatı gibi konularla hiç ilgilenmiyorlar, enternasyonalist olduklarını, marksist-leninist olduklarını söylüyorlar.

Kuzey Kürdistan'da yapıldığı gibi aşamada, Kur'an'ın Kürte okunması bile devrimcileri, Kürt sömürgeci ve ırkçı olan devlet Kürt olan her şeyi çok etmeye çalışmaktadır. Kürt dilini, Kürt folklorunu, Kürt müziğini çok etmek için her türlü önlemleri düşünmekte ve yürürlüğe koymaktadır. "Bir devrimci düşünmez saymak, düşünmez sayılan" bu kategorilerde özenle sayılan etmek ırkçı ve sömürgeci Türk yönetiminin emeklerine yazılmaktadır. Kürte, Kürte olan her şeyi sahip çıkmak, Türk ırkçılığına ve sömürgeçliğine karşı çıkmak anlamına gelir.

Kürtler milletiyetçiliği Türkler gibi, Araplar gibi, Faslılar gibi düşünmezler. Onlar gibi algılamazlar. Kürtler milletiyetçiliği, Arap milletiyetçiliği, Fars milletiyetçiliği saldırganlar. Emperyalist ve sömürgeci özlere sa-

Sağmalçılar da Kürdistan'ın ılgalı yapılan parçanın konuşmacılar, İ. Başçık ve Seyfettin Rüzgar

kezlerinde olmak, oralarda büröler kurmak kuşkusuz çok önemlidir... Fakat bu örgütlerin Kürdistan'da da bir tabanları varsa Avrupa'da olmak pek daha işlevsel bir hale gelmektedir. Önemli olan ise Kürdistan'da olmaları. Veya Kürdistan'la mümkün olduğu kadar en yakın yerde olmaları. Bu da yukarıda kısaca belirtmeye çalışıldığı gibi bir hesap kitabı yapmayı gerektirir ki. İhtikarlar belirli bir denge durumu varsa bu ilişkili sürdürmekte herhangi bir sakınca yoktur.

g) Bilimsel faaliyet sürdürmek ve politik faaliyet sürdürmek farklı süreçlerdir. Politik bir faaliyet sürdürmede taviz olabilir. Bazen hissimizden kaçırırız. Politik faaliyetlerinizi bu şekilde geliştirmeye çalışınız. Bilimde ise taviz olmaz. Bilimde kavramlar yerli yerinde kullanılır. Olguların arasındaki ilişkiler sağlam bir şekilde kurulmaya çalışılır. Olguları gözlemlemek, ölçmek, çok saymak, mümkün olan ufak bir taviz sözkonusu olamaz. Bu bakımdan bilimsel bir çaba içinde olan kişi ve kurumlara

Arap ve Fars milletiyetçilikleri saldırganlardır. Türkerlerde, Araplarda ve Faslılarda milletiyetçilik hareketleri emperyalist ve sömürgeci bir içerige sahiptir. Habukı Kürtlerin milli hareketi sömürgeçliğin kurtulma, Türkiye, Araplarda ve Faslılarda eşit yaşama anlamına taşımaktadır. Kürt toplumuna yönelik yürütülen saldırganlığı karşı özgürlüğün amaçlaştırmaktır.

Kürt devrimcilerinde yanlış bir anlayış var. Milletiyetçilik deyince, milli duygular deyince feodal sınıfların, asiretlerin, şeyhlerin, toprak ağalarının değerlerini anlıyorlar. Bu değerlerin geliştirilmesine çalışıldığına düşünüyorlar. Bu çok yanlış bir kavrayış. Çok büyük bir baskı ve zulüm altında tutulan bir halkın milletiyetçiliği her zaman emekçi sınıfların özektir. Bu milletiyetçilik her zaman emekçi sınıfların çıkarları doğrultusunda gelişir. Çünkü, Kürdistan'da feodal sınıflar burjuvazisamıştır. Burjuvazisamadan, burjuvazisamadan ajanlaştırmıştır. Böylece, ulusalki ideolojik, ulusal istekler itir sürülecek sınıf çölütölürdür. Böyle olunca bu ulusal özelliklerin de elbette devrimciler ve demokrat unsurlar tarafından geliştirilmesi ve savunulması gereği ortaya çıkmaktadır. Kürt devrimcilerinin milletiyetçilik

hiptir. Kürt milliyetçiliği ise bu saldırıların milliyetçiliklere karşı, ırkçı ve sömürgeci uygulamalara karşı Kürt ulusunun savunma, onu etnik halklarla eşit kılma amacı taşımadır. Zülme karşı emperyalist, sömürgeci ve ırkçı uygulamaları karşı duruşu için son derece demokratik bir içine girer. Avrupa'daki gelişmelere, özellikle Avrupa Ortak Pazarı ile ilgili gelişmelere baktığımız zaman, aralarda da milliyetçilik hareketlerinin artık çok gerilemiş kaldığını görüyoruz. Bütünleşen bir Avrupa'da bu doğal bir süreçtir. Bu süreç Kürtistan'da bu şekilde kavranılmaz. Çünkü Kürtistan'da çok ağır baskı ve zulüm vardır. O halde Kürtler milliyetçilik kavramını yeniden değerlendirilmek durumundadır. Burada farklı Kürtler söz olmalıdır. Türk toplumun kendileri hakkında nereden düşündüğünü olmalıdır. Kürtlerin kendine özgü olmasını, kendine özgü kavrayış olmalıdır...

Kürtlerde eski olanın, marksist-leninist düşünce, tavır ve davranış olmadığını bir kere daha belirtmekte yarar vardır. Kürtlerde eski olan milli duygudur. Milli duygu eksikliği bir örnekte açıklanmak yarar görürüm: Bir arkadaşımın dinlediğini olay şöyle: Bir Fransız arkeolog Kara Afrika'da incelemeler yapıyomuş, yerlilerin ürettiği kap-kacağa, ağaçlara çizdikleri resimlere çok ilgi duymuş. Çevrede bazı yerlerde kazılar yapmak istemiş. Fakat yerliler arkeoloğun düşüncelerine, eylemlerine şiddetle karşı çıkmışlar: "Buradan bir tek taş parçası, bir avuç toprak bile, bir küçüçük ağaç dalı bile götürmezsin, buralar bizimdir. Atalarımızdan kalmadır" demişler. Fransız arkeoloğu, kendi bölgelerinden taşlarla, sopolarla, oklarla, bağlarla, öfkelenerek kovmuşlar. Aynı Fransız arkeolog bir süre sonra Dicle ve Fırat vadilerinde de incelemeler yapmaya başlamış. Bu sırada çevredeki Kürtler kendisine olağanüstü derecede yardım etmişler. Kucak kucak taş, toprak, çömek parçaları getirmişler. "A! bunu da götür. A! bunu da götür" demişler. Üstelik hizmetleri karşılığında çok az bir ücret almışlar. Taş, toprak, çömek parçalarından ise hiçbir ücret almamışlar. Fransız arkeolog Kara Afrika'daki incelemelerini de dikkate alarak şöyle söylüyor: "Kürtlerde milli duygu, vatanı bağlılık duygusu çok az, çok cılız. Neleri var, neleri yok hepsini bana vermeye çalışıyorlar. Bunların yurtlarından çıkılmasından hiç endişe duymuyorlar. Halbuki bu parçaları onların tarihleriyle, geçmişleriyle ilgili önemli belgelerdir."

Milli duygu deyince, Yahudiler ve Ermenilerin hatıralarına mümkün değildir. Bu uluslar da, tarihte çok büyük zulümlere, haksızlıklara, soykırımlara karşılaştılar, yurtlarından kovuldular. Fakat, bu halklar gelişmelerini, kendilerini yapılıp haksızlıklarını, soykırımları unutmadılar. Nesilden nesile aktardılar. Milli duyguların onların çok önemli olduğunu. Kürtlerin ise kendilerini yapılıp haksızlıklarını, zulümleri, soykırımları kolayca unuttuğunu görüyoruz. Milli duygu eksikliği buda da kendini göstermektedir.

g) Bir konu üzerinde daha durmanın gerekli olduğunu düşünüyorum. Türkiye'de devrimcilik hala Kürdistan'ın sömürge olup olmadığını, ayrı örgütlenmenin gerekli olup olmadığını tartışmaktadır. Hala bu tartışmalar, bu konuşmalar... Bu konuşmalar karşısında insanın yöreği burkuluyor... Fakat bunlara da ciddiye alıp bazı açıklamalar yapma gereği duyuluyor.

Kürdistan'ın sömürge olup olmadığı konusunda, Halbuki, Kürdistan sömürge bile değil. Kürt toplumu namussu gasp edilmiş bir toplumdur.

Buradaki namus sözcüğü bilimin bir kavramı değildir. Ahlakın bir kavramıdır. Fakat Kürt toplumunun bu perşan halini bilimin kavramlarıyla açıklamak çok zordur. Bilimin kavramları bu şekilde kavranamaz. Açıklamak yetersiz kalmaktadır. Fakat son yıllarda bu süreci açıklayıcı kavramlar üretilmiştir de görüyoruz. PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ın, Serzewben'in şu söz vurguladığı "düşürülme" kavramı bunlardan biridir.

Kürdistan elbette Türkiye'nin sömürsüdir. Deniyor ki, "Türkiye'nin kendisi zaten emperyalizmin yanısırmürsüdir. Yan-sömürge'nin sömürsü değil olmaz." Pek, Türkiye'nin sömürgeçlik yapması için neyi eksik? Ordu, polis, jandarma, karakol, mahkeme, gizli servis vs. gibi zorlayıcı baskı araçları mı yoktur? Kamu yönetimine, memur kadrosuna mı sahip değildir? Gazete, radyo, televizyon, sinema gibi kitle haberleşme araçları mı eksiktir? Türk yönetiminde, Türk burjuvazisinde, Kürdistan'da sömürgeçlik yapacak kadar ticaret ve sanayi bilinci mi gelişmemiştir? Kapitalist birikim mi eksiktir?

Türkiye'nin sayısı 800 binin üzerinde ordusu var. NATO içinde ABD ordusundan sonra en kalabalık ikinci ordu. Ayrica, polis, jandarma, özel timi, gizli servisi, konucisi, muhbirleri var. Bine yakını cezaevi var. Polis karakolları, jandarma karakolları var. Özet tim merkezleri, gizli servis mer-

kurlarının hiçbirine sahip olmayan Kürtlere ne demek gerekir? Kürdistan'daki önemli ekonomik işletmelerin devlet işletmeleri olduğuna da unutmamak gerekir.

Kürdistan elbette Türkiye'nin sömürsüdir. Düşünelim ki, Kürdistan'da en yoğun, en kapsamlı zulümler, işkenceler, sömürgeci uygulamalar, soykırımlar Mustafa Kemal Atatürk döneminde, yani, Türkiye'nin emperyalizme karşı en çok bağımsız olduğu bir dönemde gerçekleştirilmiştir.

Sömürge tezi Kürtlerin örgütlenmesiyle, devrimci ve ulusal kurtuluş muharebelerinin yönetilmesi konularıyla çok yakından ilgilidir. Sömürge tezi Türk soluna mensup siyasetlerle Kürt soluna mensup siyasetler arasında esaslı bir ayrım meydana gelmesine neden olmuştur. Kürt soluna mensup siyasetlerin hemen hepsi de sömürge tezini kabul etmektedir. Türk soluna mensup siyasetlerin çok büyük bir kısmı ise sömürge tezini reddetmektedir. Gerilla muharebesinin yükselen gelişmesi, gerillanın örgütlenmesinde de gelişmesine, benimsenmesine olanak hazırlamaktadır. Sömürge tezi günümüzde daha geniş gruplar tarafından benimsenmiş durumdadır.

Kanımcı sömürge tezi toplumsal yapıyı, tarihsel gelişmeyi açıklamakta çok yarıları olan bir kavramdır. Fakat Türk solu bu kavramı kullanarak kendini mahrum etmiştir.

"PKK örgütlenmesi düşünüldüğünden çok daha derindir, yaygındır. PKK arka, tek adamla yürüyen, bir adam tarafından çekilip çevrilen bir örgüt değildir. Hepsinden önemli PKK ve Başkan APO bunun bilincindedir. Gerekli önlemlerin alındığı anlaşılmaktadır. Bütün bunlara rağmen Apoları çoğaltmak gerekir. Onlarca, yüzlerce Apo olmalıdır. PKK'de 'yeri doldurulması' insanları olmalıdır... Dikkate almak gerekir. Düşman güçlerin PKK'ye karşı, Başkan APO'ya karşı yapmayacakları hiçbir şey yoktur. Bu konuda devlet bir yıllık bütçesi bile, daha fazlası bile ortaya konabilir. Böyle düşmanca bir süreç karşı verilebilecek en güzel cevap ise, herkesin Apo olmaya çalışmasıdır."

kezleri var. Hem de çeşit çeşit... Bunlar emperyalist bir güçten, ABD benzeri benzerlerinden icazet alınarak kurulmuyor, yönetilmiyor. Türk devletin bu kurumları kurma ve yönetme kabiliyeti var. Türk devletin, 20-30 yıllık, 50-60 yıllık, 100 yıllık maziileri olan Afrika ülkeleriyle, Orta Amerika ve Güney Amerika ülkeleriyle karşıtarmamak gerekir. Türkiye Osmanlı İmparatorluğu'nun devamıdır. Sadece Anadolu'da, Ortadoğu'da da bir yitlik devlet geleceği vardır. Machiavelli'nin "Hükümdar" isimli eserinde neler yazdıklarını biliyoruz. Fakat benzer şeyler daha 11. yüzyılda Selçuklu veziri Nizamü'l-Mülk tarafından yazılmıştır. Siyasetname... Türkiye'nin sömürgeçlik yapmak için ABD'nin veya İngiltere'nin icazet alması gerekmiyor, bilgi alması da... Türkiye'de cezaevleri siyasi mahkumlarla dolu. Siyasal tutuklulara nasil muamele edileceğini Türk yönetimi zaten biliyor. Bunun için İngiltere'den, Amerika'dan bazı şeyleri öğrenmesi gerekli değildir... Bütün bunlar Türkiye tarafından bililmektedir. Türkiye bu konularda hem yoğun bir bilgi birikimine, tecrübeye sahiptir, hem de bunları etkin bir şekilde kullanmaktadır. Kamu yönetiminin defektifleride doğrultusunda hizmet veren bir üniversiteye duyulan pek az yemide rastlanır.

"Sömürge'nin sömürsü değil olmaz, yan-sömürge'nin sömürsü değil olmaz" mantığı elbette anlamsızdır. Yan-sömürge Türkiye'nin neleri olduğunu yukarıda kısaca ifade etmeye çalıştık. Ordu, polis, cezaevleri, mahkemeler, kitle haberleşme araçları, üniversiteler, eğitim kurumları, gizli servisler vs. Pek, Kürtlerin nesi var? Türkiye bütün bunlara sahip olmasına rağmen, yan-sömürge oluyorsa

çok doğal karşılanmaktadır. Fakat Türk solu Kürtlere devamlı ortak örgütlenmeyi dayatmaktadır. "Enternasyonalizm ve devrimcilğin gereği budur" demektir.

Halbuki Türk solu enternasyonalizmi, devrimciliği, 1969-1970 yıllarında Filistin'e karşı göstermiştir. O yıllarda Dev-Genç üyeleri Filistin'i girdiyolar. Filistin kurtuluş örgütleri İsrail'e karşı yürüttüğü mücadeleye katkıda bulunmaya çalışıyorlardı. Orada isteyen istediği kadar kalıyordu. Bazıları orada sadece eğitim görüyorlardı. Bazıları ise, aktif mücadeleye katılıyorlardı. Fakat Filistin Kurtuluş Örgütü'ne program dayatma, şu şu koşullarda sizinle birlikte olunuz gibi şeyler söylemek kuşkusuz sözkonusu değildi. Bugün, Türk toplumun Kürdistan'daki devrimci ve demokratik mücadeleye, ulusal kurtuluş mücadelesine böyle bir yaklaşımla yoktur. Türk toplumun örgütsel olarak Kürdistan'daki bu mücadeleye yapacağı önemli katkıları da yoktur. Fakat üyeleri serbest bırakarak bu mücadeleye önemli destek sağlayabilirler.

Sömürge, ortak örgütlenme vs. derken, Kürdistan'ın sömürge bile olmayan bir ülke olduğunu unutmamak gerekir. Kürdistan'ın bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmış bir bölgediğinden, Kürdistan'da devletlerarası sömürge sisteminin uygulandığını unutmamak gerekir. "Türkiye'deki Kürtler Türk devrimcileri ile bütünleşsin", "İran'daki Kürtler İran

devrimci ile bütünleşsin", "Irak'taki Kürtler Irak devrimcileri ile bütünleşsin"... şeklindeki öneriler devrimci öneriler değillerdir. Emperyalizmin ve sömürgeçliğin bu konudaki dayatmalarını benimsenmesi önerileridir. Kürdistan sorununun odak noktasında şu konu vardır: Kürt sorunu azınlık sorunu falan değildir. Kürt sorunu Kürdistan'ın ve Fransız emperyalizmi ile bölgedeki işbirlikçileri kernalistleri, Arap ve Fars marnarşilerini işbirliği ve gücünbirliği sayesinde bölünmesi, parçalanması ve paylaşılmasıdır. Kürt ulusunun bağımsız devlet kurma hakkının gaspedilmesi ile ilgili bir olaydır. Kürt sorununun odak noktası budur. Bu, Birinci Dünya Savaşı sürecinde ve otan sonrası, 1919-1922 yılları arasında Türk-Yunan ve Türk-Ermeni savaşları sürecinde pışırılmış ve otanlarım bir olaydır. Bu süreçte Kürtler, Ermeniler, Araplar, Çarlık Rusyası, Bolşevik Devrimi, İngiliz emperyalizmi, Fransız emperyalizmi, Alman emperyalizmi, hilafet, padişah, Enver Paşa, Mustafa Kemal, İttihat ve Terakki, Kuveyt-i Milli gibi pek çok kategorilerin yarattığı dikkati çekmektedir. Bütün bu kategorilerin birbirleriyle ilişkilerini incelemenin ve Kürt sorununun böyle bir ilişkiler ağı içinde nerede durduğunu saptamasında büyük yarar vardır.

Gerek dünyada, gerek Türkiye'de devrimci-demokratik kamuoyu Kürdistan'ın nasıl yönetildiği konusunda daha sağlıklı ve daha geçerli bilgiler sahibi olmalıdır. Bugün, Kürt toplumu çok büyük tehlikelere karşı karşıyadır. Türkler, Araplar ve Farslar Kürtleri iyi yönetememektedirler. Kürdistan'da sürgünler yaygınlaşmıştır. Kürt devlet politikaları, Türkler, Araplar ve Farslar Kürtleri kıymasız silahlar kullanarak yönetmektedirler. Kürtler çok yedirelirler yönetilmekte. İnsanlara çok yedirelirler devlete itaatları ve sadakaları sağlanmaktadır. Masum insanlar sorgusuz sualsiz öldürülmekte, sonra da suç delillerini ortadan kaldırarak amacıyla cesetler yakılmaktadır. Kürdistan böyle baskı ve zulüm yöntemleriyle yönetilmektedir. Bu koşullar altında insan ister istemez Kürt halkının kendi kaderini belirlemesi gerektiğini düşünmektedir. Kürtleri neden ille Türkler yönetecek, ille de Araplar yönetecek, ille de Farslar yönetecek, ille de Kürt halkı kendi kendini yönetmeye edilebilir. Buna layıktır. Kürt halkı kendi kendini en kötü yönetimi bile sömürgeci, ırkçı ve faşist güçlerin en iyi yönetiminden daha iyidir.

Kürdistan'da insan haklarının kırıntısı bile yoktur. Kürdistan karamameler, emirlerle, yasaklarla, sansürlerle, sürgünlerle yönetilmektedir. Kürt sömürge yönetiminin Kürdistan'daki organları, Kürt halkını katli suretiyle temsil etmemektedir. Kürt devleti Kürdistan'da sömürgeci bir devlettir, hatta Kürdistan sömürge bile olmayan bir devlettir. Kürt ulusu sömürge muamelesi bile görmemektedir. Türk devleti Kürdistan'daki zulmünü, baskısını emperyalist güçlerle işbirliği yaparak sürdürmektedir. Emperyalist güçler Türkiye'yi en modern silahlarla donatmakta, o silahlar da hep mazlum ve mağdur Kürt halkına karşı kullanılmaktadır. Fakat dünya sadece devletlerden ibaret değildir. Demokratik kamuoyu Kürt halkının gelişen devrimci ve demokratik eylemlerini, özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini daha iyi anlamaktadır. Bu konuda daha duyarlı olmalıdır. Çeşitli biçimlerde Kürtlerin destek vermeye çalışmaktadır. Bu ilgi, bu yardımı elbette Kürtlerin devrimci ve demokratik mücadelesini, ulusal mücadelesini daha önemli aşamalara ulaştırmaktadır.

Günümüzde artık insan hakları sorunu, ezilen uluslar, baskı altında olan uluslar, sömürge olan uluslar sorunu insanlığın bir sorunu olarak kabul edilmektedir. Eğer insanlara, devlete sadakat görevlerinin sağlanması için çok yedirelirler ya insanlığın bir sorundur. Kıymasız silahlar, benzeri uygulamalar yine çağdaş insanlığın sorundur. Bunlar bir devletin işi olarak kabul edile-

Serzewben: Türkiye ve dünya ilerici insanlığın ilişkin bir mesele mi?

Başıki: Daha önceki bir soruya cevap verilen ifade etmeye çalıştık. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Kürdistan'da uygulanan baskı, parçalamaya ve paylaşım politikası Kürt ulusuna çok büyük bir derbe indirmiş. Bu politika ulusa çok büyük bir yıkım ge-

mez.

Bugün Kürtler, Kürdistan'da uygulanan eşit bulunmaz sömürge sisteminin karşı canla başla bir mücadele yürütmektedirler. Kürtler çağdaş dünyada bütün halklara ve uluslara eşit ve onurlu bir şekilde yer almak istemektedirler. Bu mücadele elbette çağdaştır. Çağdaş baskı ve zulüm politikalarına karşıdır. O halde gerek dünyaya, gerek Türkiye'de devrimci ve demokratik kamuyu Kürtlerin canla başla, çok büyük yoksulluklara, çok büyük zorluklara rağmen yürüttükleri çağdaşlık mücadelesine, insanlık mücadelesine yardımcı olmak durumundadırlar.

Öte yandan Türkiye, Balkanlar'da ve Ortadoğu'da bir ulusun varlığını yitirip sayarak onun ulusal ve demokratik haklarını inkar eden yegane devlettir. Eşer Bulgaristan ülkesindeki Türklerin kimliğini inkar ediyorsa, bu uygulamanın hocası Türkiye'dir. Bulgaristan bu uygulamayı Türkiye'den öğrenmiştir. Yunanistan Batı Trakya Türklerinin Kürt toplumu olma haklarına kısıtlamalar getirebillyorsa bunu yine Türkiye'den öğrenmiştir. Bu eşit bir ırkçılığın hocası Türkiye'dir. Dünyada Türkiye'nin sahip olduğu bu ırkçılığa benzer bir ırkçılık daha yoktur? Böyle bir ırkçılık Güney Afrika'daki ırkçılıktan çok daha geridirdi, barbarıdır, yıkıcıdır. Uzun yıllardan beri sürdürüldü için iyice kurumuşmuştur. Bulgaristan'da, Batı Trakya'da, Güney Afrika'da bu konularda rahat bir şekilde iliyse doğru değişiklikler yapılabilir. Türkiye'de ise böyle değişiklikler, iyileştirmeler yapmak güçtür. Türk ulusu ırkçılık böyle oluyor... Kürtlerin ulusal varlığını inkar etmek, Kürt dilini, Kürt kültürünü küçümseme, horlamak, aşağılamak. Kürtlere Türk dilini ve Kürt kültürünü dayatmak; ancak Türkleşiren yaşayabilsin, demek...

Dünyada bu kötü ödemden ortadan kaldırılabilmesi bakımından da Kürt ulusunun özgürlük mücadelesine katkıda bulunmak gerekir.

Serxwebûn: Kürdistan kökenli bireylerin, Türkiye devrimci-demokratik hareketi etrafında yer almaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bekçi: Kürt kökenli olan devrimci insanların Türk soluna mensup çeşitli siyasetlerde yer almaları, bu siyasetler içinde faaliyet göstermeleri 1960'lı ve 1970'li yıllarda yaygın bir hareketti. Günümüzde böyle bir süreç daha az rastlanıyor. Kürtlerin Türk soluna mensup çeşitli siyasetler içinde yer almaları biraz yavaşladığını belirtiriz. Bu yadırgama daha çok enternasyonalizm kavramıyla ilgili olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü, bu tür kişileri kendilerini "enternasyonalist" diye sunmaktadırlar. Bu tür insanlara örneğin, "Kürt dili üzerinde çok büyük baskı yapıyor. Bu baskıları gidermek için bir şeyler yapmamız gerekir. Ne yapmamız gerekir? Senin bu konuda bir düşüncen, bir önerin var mı?" gibi şeyler söylendiği zaman, "ben devrimciyim, ben enternasyonalistim, benim için önemli olan devrimi olmaksın, marksist-leninist olmaksın Kürt, Türk, Arap olmak benim için önemli değildir. Ben enternasyonalistim!" Bu sözler yukarıdaki ifadelerin bir cevabı bile değildir. Kaldı ki, enternasyonalist olduklarını söyleyen bu insanlar, hep Kürtlere konuşuyor. Türk müzdü derlerler, Türk sazi çalarlar. Türk şiiri, Türk edebiyatı okurlar. Türk kültürünü yaşıyorlar. Ortalarına bir Türk gibi yaşıyorlar, çocuklarına Türk adları koyuyorlar, Cengiz, Alpaslan vs. gibi. Hiç Kürtçe konuşmazlar, çoğunlukla da hiç Kürtçe bilmezler. Kürt tarihini çok az bilirler. Kürt tarihini öğrenme konusunda herhangi bir heyecanları da yoktur... Asimile olmuşlardır. Zu-

lüm, baskı, soykırımdan söz etmeleri gerektiğinde başka halkların tarihine basıyorlar. Halbuki, Kürdistan'ın yakın tarihinde çeşitli devrimler, çeşitli zamanlarda zulüm, katliam, soykırım yaşanmıştır. Zilan Deresi (1930), Qutu Deresi, Laç Deresi (1937-1938), Tiyeler Deresi, Sefo Deresi (1943) soykırımlarını yansıdığını önemli derimlerdir. Enternasyonalist(!) olmuş bu Kürtler bunların hiçbirini bilmezler. Dediklerini neden soykırıma uğratıldıklarını merak etmezler. Bu konuda heyecanları da yoktur.

Bu konuda bunları düşündürürüm: Bu Kürtler, Kürt olduklarını vurgulamadıkları, Kürt olmanın büyük bir bedeli olduğunu bildikleri için "enternasyonalist" demektedirler. Çünkü, "enternasyonalist" diyenlere polisler, savcılar tutura uzatmamaktadırlar. Bu insanlar, hem herkesten daha çok devrimi olmaksın, hem de hiçbir faturayla karşılaşmamaktadırlar. "Kürdüm" diyenlere, Kürt ulusal ve demokratik haklarını savunulara ne kadar büyük baskılar yapıldığı, şiddet uygulandığı bilinen bir gerçektir. Öte yandan Türkçe konuşmak, Türk müziği dinlemek, Türk sazi çalmak, Türk kültürünü yaşamak, Kürt gibi yaşamak, yeni doğan bebeklere Türk isimleri koymak, insanları enternasyonalist yapar mı? O zaman bütün Türklerin enternasyonalist olmaları gerekir. 1971'de Diyarbakır'da sıkıyönetimde bir Kürt arkadaşım vardı. Avukatlık yapıyordu. "Ben enternasyonalistim, çocuklarım Cengiz, Alpaslan isimleri vereceğim" diyordu. Halbuki, Türk sömürge yönetimi ona zaten böyle davranmasını emrediyordu. Kürtçe isimlerin verilmesi yönetmeliklerle yasaklanmıştır.

Kendi kimliğini, halkının, ulusunun aşağılanmı, horlanmı, düşürülümü, onuru kırılmı, durumunu sorgulayamamış Kürtlerin enternasyonalist olmaları şöyle düşün, doğru dürüst demokrat, devrimci olmaları bile olası değildir. Çünkü, bir kişi halkının temel çekilgen ve bu çekilgeni çözmelemede kendi durumunu sorgulama sürecinde devrimci olur. Halkının sorunlarına yabancılara karşı devrimi olmak, sağlıklı bir devrimci değildir. Kendi halkının temel çekilgenini kavrayamayan, o çekilgeni çözümü ulaştıracak kuvvetleri ortaya çıkarılamayan, bu sürece kendi fonksiyonlarını kavrayamayan bir kişinin sağlıklı bir devrimci olması pek olası değildir. Kendi halkı için devrimci olamayanları, başka halkların devrimci ve demokratik mücadelesine, ulusal kurtuluş mücadelesine katkısı da sınırlıdır. Kürtler büyük değildir.

Enternasyonalizm, ancak ulusun eşitliği temelinde kullanılabilir. Sosyalist bir ülkeden, bu ülkenin vatandaşları, sosyalistlerin ezilen halklara, sömürge halklara enternasyonalist bir dayanışmaya girmeleri gerekir. Ve bu anlaşılır bir şeydir. Çünkü bu ülkenin, bu ülkenin vatandaşları pek çok sorunları çözemediği. Ezilen halklara, sorunları olan halklara yardım etmeleri, onlara dayanışmaya girmeleri bir görev olarak ortaya çıkmaktadır. Ama, ezilen halkların, sömürge halkların, köle düzeyindeki halkların, gelişmiş ülkelerin işçi sınıfıyla vs. dayanışmaya girmelerinin, o işçi sınıfının sorunlarının çözümlemesine katkıda bulunmalarının bir anlamı olur mu? Kendi ağır, acı sorunlarını bırakıp gelişmiş ülkelerdeki işçi sınıfının sorunlarına uğraması kalkışmak, kendi sorunlarından kaçış değil midir? Böyle bir enternasyonalist dayanışma olabilir mi? Bugünkü koşullarda Kürtlerin, örneğin Sovyetler Birliği'nde, Almanya'daki, İngiltere'deki, Hindistan'daki, Mısır'daki işçi sınıflarının sınıfsal mücadelelerine bir katkısı olamaz... Çünkü,

Kürtler ezilmiş, bütün maddi ve manevi değerleri gaspedilmiş bir ulustur. Fakat bu ülkelerin, bu ülkelerin işçi sınıflarının Kürtlerin ulusal ve demokratik mücadelesine yardımcı olabilir, olmalıdır. Enternasyonalizm kavramını bu ilişkiler çerçevesinde değerlendirmek gerekir.

Kürtlerin ulusal kurtuluş mücadelesine ve devrimci mücadelesine karşı böyle bir enternasyonalist dayanışmanın gösterilmediğini düşünüyorum. Bu durum da ayrıca sorgulanması gerekir. Kürtlere zaman zaman enternasyonalist olmadıkları hatırlatılıyor. Enternasyonalist olmak sadece Kürtlerin görevi midir? Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nin, Çin Halk Cumhuriyeti'nin, Amavutluk Halk Cum-

Newsow kutlamasında İ. Bekçi ve eş

huriyetinin, Bulgaristan, Çekoslovakya gibi devletlerin, Türkiye işçi sınıfının, Fransız ve Japon işçi sınıflarının vs. enternasyonalist görevleri yok mudur? Bütün bu kategoriler içinde kadar neden Kürt sorununu, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini her gözmezdene gelmişlerdir? Kürtlerin bu konuları da incelemeleri, tartışmaları gerekir. Enternasyonalist olduklarını vurgulayan Kürtlerin, çeşitli sosyalist devletlerin, çeşitli ülkelerdeki işçi sınıflarının Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini neden gömmediklerini, gömmeden geldiklerini fakat, neden hep Kürtleri ezen sömürgeci, ırkçı, faşist devletlerin yanında yer aldıklarını da sorgulamaları gerekir... Bütün bunlara rağmen, ezilen halkların elbette birbirleriyle dayanışma içinde olmaları gerekir. Bu konuda da örneğin Filistin Kurtuluş Örgütü'nün, Kürtlerin neden herhangi bir dayanışmaya girmedikleri, hep Kürtleri ezen devletlerin yanında yer aldığı sorgulanmalıdır.

Serxwebûn: Bu bütün röportaj için teşekkür ederek, markizantizme başanlar dilerken, halkımızdan size acak dostluk mesajını iletmek istiyoruz...

Bekçi: Ben de Kürt ulusunun özgürlüğü ve bağımsızlığı için savaşan bütün Kürtlere, Partiyeye, Cepheye ve Ördüya selamlarını, başarı ve başarı dileklerini yolluyorum. Kürdistan'daki toplumsal ve siyasal döngüde, PKK'nın, ERNK'nin ve ARGK'nın çok büyük rolü olduğu açıktır. Bu hızla dönüşümü sağlayınlar, bu sürece yer alınızlar. Kürt ulusuna, insanlık ailesi içindeki yerini aldırması için, bu onurlu mücadeleleri yaratınlar ve sürdürünler, bütün gerillalara. Başkan APO'ya selamlarını, sevgilerini, saygılarını gönderiyorum. Başarıları dileyorum. Sağdıgı dileyorum. Bu uğurda şehit düşmüş, Kürdistan'ın bir vatan, bir yurt, bir ülke olarak algılanması sağlamsı birlerce Kürt devrimciyi derin saygıları yanına.

Bu açılmaları yanına fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Son olarak başı dileklerini iletmek

istiyorum:

Son yıllarda, şu süreçleri de izliyoruz: Artık Kürdistan dostları da çoğalıyor. Dünyadaki devrimci ve demokratik kamuyu nezdinde, Kürtlerin özgürlüğü ve bağımsızlık mücadelesine arka çıkarılan da günün güne artıyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin haklılığı her gün daha iyi anlaşılıyor. Kürtlerin düşmanları da elbette çok duruyorlar. Yeni yeni teknolojilerle donatılıyorlar. PKK'ya dağlar, eliksiz hale getirmek için, her türlü entrikayı mubah sayıyorlar. PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ı öldürmek için binbir türlü plan yapıyorlar. Mahsum Korkmaz Akademisine casuslar gönderiyorlar.

Bu koşullar altında PKK'ya, ge-

nilalara, Cepheye, Ördüya çok önemli görevler düşmektedir. PKK'nın bu görevin bilincinde olduğu da açık bir gerçektir. PKK'de hiçbir makam "yeri doldurulamaz" kişiler tarafından temsil edilmemelidir. Bu özellikle Genel Sekreterlik makamı için, Başkan APO için böyledir. Kürt geneliken güçlerinde, sömürgeci basında, Türk kamuyunda yerleşik bir anlayış var: Eşer Abdullah Öcalan öldürülürse PKK biter, dağılır. Abdullah Öcalan'ın bir PKK'nın kabul edilebileceği bile ifade ediliyor. Önceleri, "Kürt sorununa evet, PKK'ya hayır" biçiminde formüle edilen bu süreç, daha sonraları, "PKK'ya evet, APOya hayır" biçiminde ifade edmeye başlamıştır.

Durum kuşkusuz Türk sömürge yönetiminin, sömürgeci Türk basınının düşündüğü gibi değildir. PKK örgütlenmesinin düşündüğünden çok daha derindir, yaygındır. PKK, Kürt hareketlerinin önderliğini ve Kürt hareketinin sınıfsal yapısını değiştirmişti. PKK artık, tek adamla yürüyor, bir adam tarafından çekilip çevrilip bir örgüt değildir. Hepsinden önemlisi PKK ve Başkan APO bunun bilincindedir. Gerekli önlemleri alındığı anlaşılmaktadır. Bütün bunlara rağmen Aparları çoğaltmak gerekir. Onlara, yüzlerce Apo olmalıdır. PKK'de "yeri doldurulamayan" insanlar olmalıdır.

Şurası da bir gerçektir: Aparları çoğaltmak sandığı kadar kolay değildir. Toplumlar sık sık Aparı yetiştiremiyorlar. Ama, toplumlarda zaman zaman bu tür önderler de ortaya çıkıyor. Üstelik Aparı okullarda da yetiştiriyor, bir resmi eğitim sonucunda ortaya çıkmıyorlar. Toplumların ne zamanlar ve hangi koşullar altında Aparı yetiştirdikleri, Aparı ortaya çıkardıkları, aslında, irdelenmesi gereken çok önemli bir konudur. Ve bu tarih felsefesinin bir konusudur. Bütün bunları bilmeye rağmen şuunu ifade etmeye çalışıyorum: Aparları çoğaltmak gerekir.

Çaba bu yönde olmalıdır. Herkes, yüzlerce Apo olmalıdır. Herkes Apo olmalıydır.

BBC'nin, 19 Mayıs 1990 tarihinde

23.00 haberlerinde "20 Mayıs 1990 tarihli Türkiye gazetelerinden özeler-bölümde" söylendikten bu bakından önemlidir. BBC 20 Mayıs 1990 tarihli Milliyet gazetesinin ilk sayfasında manşette "PKK'da iş sağa" başlıklı bir haber olduğunu öğreniyoruz. Örgütün Bekas'daki kampanya silahı, çalgıma" biçiminde devam eden habere "Apo var mıdır?", "Kampta karışıklık", "İdamlar sürüyor", "Türkiye 'izliyor' gibi ara başlıklar var. Böyle bir haberin, sadece Kürt gerillalara değil, milyonlarca Kürt insanında endişeler, kaygılar, üzüntüler, sıkıntılar yaratması doğaldır. Nitekim, BBC 20 Mayıs tarihinde yine aynı saatte yaptığı yayınında, sözü edilen haberi yalanlamış ve iddialarının doğru olmadığını söylemiştir. Aynı haber, Milliyet'ten atfen istulan Cumhuriyet de 21 Mayıs 1990'da haberi yalanlamak zorunda kalmıştır. Okuyucularından doğru olduğunu, 22 Mayıs 1990 tarihli Hürriyet ise BBC'yi, sözü edilen haberi kısa zamanda yalanladığı için eleştirmiştir. "BBC günc çıkardı" demistir.

Aslında, haberin kaynağı aylık Serxwebûn gazetesinin Mart 1990 tarihli 99. sayısındır. Fakat sömürgeci basın haberleri bilimsel olarak çarpıttı. Olayları abartmış, ilişkilerin yönünü değiştirmiş, düşman basınına en önemli amacını, Kürt halkı için bir korku, bir paniğe yaratılacağı umulmaktadır.

26 Mayıs 1990 tarihli Güneş gazetesinde, Milliyet gazetesinin sözünü eden haberi nasıl yayınladığını anlatmaktadır. "Manşete çikan şaka" başlıklı habere sözü edilen haberin bir şaka sonucu verildiği söylenmektedir. Bu şaka ise, tam anlamıyla yudurma haberler içermektedir. Fakat, Türk sömürge yönetiminin, devletin has gazetesinde böyle bir şaka yayınladığı, bu şakaya o kadar yer verildiği, doğru olduğunu iddia bulamaz, doğru olduğunu iddia bulamaz, yeni yeni mi zensarilemeye başlamıştın manşetten verilmektedir. Buna rağmen, yine 26 Mayıs 1990 tarihli Tercüman gazetesinde aynı yalan haberin yayınladığını görmekteyiz. "Millitarlar APOya başkardır: 20 ölü" biçimindeki haber manşetten verilmektedir. Sömürgeci basın gerekleri olduğu, olmasını arzu ettiklerini yamaktadır. Yine 26 Mayıs tarihli Hürriyet gazetesinde ise PKK adının Türk yönetiminde ne derin ve yaygın korkuların oluşmasına neden olduğunu gösteren bir haber var: "PKK alarmı" başlıklı haber kısaca şöyle: Edirne'de bir sokak bekçisi sokakta Hürriyet gazetesinin bir haber bülteni buluyor. Bülterde PKK ile ilgili haberler var. Bekçi, bunun PKK bilirdişi olduğunu sanıyor ve karakola götürüyor. Birinci şube, polis gücünü almaya geçiyor. Yoğun bir faaliyet başlatıyor. PKK'nın Edirne'de bildiriyi yayınlaması polis gücünün dehşete düşürüyor. Fakat inceleme sonucunda bu yazıların bir PKK bilirdisi olmadığı, Hürriyet gazetesinin bülteni olduğu anlaşılıyor. Polis rahattıyor, 'herkes derin bir nefes alıyor'.

Bütün bunlar düşmanın PKK'ya, Başkan Apoy'a karşı yettini, aralarını açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Oyleyse her türlü classliğı dikkate almak gerekir. Düşman gücünün PKK'ya karşı, Başkan Apoy'a karşı yapmayacakları hiçbir şey yoktur. Bu konuda devletin bir yillik bütçesi bile, daha fazlası bile ortaya konabilir. Böyle düşmanca bir süreç karşı verilebilecek en güzel cevap ise, herkesin Apo olmaya çalışmasıdır.

Bütün Ördüya selamlar olsun!..

□ □ □

ARGK'nin değerli komutanları...

Baştafı 28. sayfa

çevirme gibi faaliyetler yürütmüşür.

Üniversitenin inşaat mühendisliği bölümünü bitiren İsmail yoldaş, marksizm-leninizm bilimsel olarak özümsemiş ve onun pratik temsilcisi olarak gördüğü Partizim safhalarında daha aktif yer alma talebini her zaman dile getirmiş, bireysel yaşamı heveslerine asla iltibar etmemişti. Yoğun talebi üzerine 1985 yılında Parti eğitim okuluna gönderilmiş, burada iki yıl boyunca Parti eğitiminin geçmiştir. Gelişkin bir ideolojik formasyon ve önderlik özelliklerine sahip olan İsmail yoldaş, Parti okulundaki eğitimiyle ideolojik yetkinliğini daha da geliştirmiş, ideolojik, politik ve ilgisiz düzeyinde Parti ile tam bir bütünleşmeye ulaşarak Parti militan öğrencileri şahsında somutlaştırmıştır.

1987 baharında Özgürlük Yürüyüşü hamlesinin başlamasıyla birlikte Abdurrahman MOTOR yoldaşın da içinde bulunduğu bir grupla Kuzey-Batı Kürdistan'a yönelen İsmail yoldaş, Martın alınandaki eşitlikçiliği kısa bir süre katıldıkları sonra Botan alanına yönelmiştir. Botan alanında başta Anariblik olmak üzere çeşitli birlikler içinde yer alan ve çeşitli alanlarda mücadelelere katılan İsmail yoldaş, siyasi komiserlik de dahil birçok önder rol üstlenmiş, ülke zemininde üç yıl yitilmiş mücadelede başarıya sürükli komuta kademesi içinde yer almıştır (On Botan Eylemi 5. Bölge (Van, Başkale, Yüksekova vd.) ile birinci dercedeki sorumlu ve askeri komutan olarak ve yine PKK-MK yedek üyesi faaliyetleri yürütmüştür. İsmail yoldaş bu görevlerini layıkıyla yerine getiren cabası günümüzde 26 Haziran 1990'da gerçekleştirilen Başkale merkezli baskından sonra geri çekilerek Emin (Hasan ÖREK), Mazlum (Tacidin GÜRBUZ), Ruhat (Başkale) ve Rüstem (Uludere) yoldaşlarıyla birlikte şehit düşmüştür. Yaz Altınının göçü bir eylem olan Başkale baskını planlayarak ve eyleme öncülük eden İsmail yoldaş, böylece son anda da mücadelede büyük değerler katmış bir militardır.

PKK II. Ulusal Konferansı'nda eleştiriler...

Baştafı 20. sayfa

kişinde çok olumlu yanıtları vardır. Mesela, son derece kolektif yaşama sahip bir arkadaş. Arkadaşın yaşama tarzı gördüğümüz eşiklik, biraz dengesez durumlara düşmüştür. Mesela, fazla sorunlar üzerinde düşünmeden aniden bir taraftan diğer tarafa kayma durumu vardır. Olumsuz yönü budur.

B. Ben arkadaşlar fazla olmuyor.

Görebildiğimiz kadariyle, o belirtilen özellikler vardır. Yaklaşım, günlük politikalar temelinde sorunlara yaklaşılıyor. Arkadaşın diğer olumlu özellikleri; canlıdır, aktardır, girişken özellikleri vardır. Belli bir enerjisi sahiptir.

Parti Önderliği: Amatör ve yeteneklerine biraz sızdıralı olduğu ortaya çıkıyor. Sınıf başlığı açısını hızla yitirebiliyor ve güncel ihtiyaçlara göre bunlara girmek, en tehlikeli de olsa, bazen kaçınılmaz. Beklemekte bir dönemde böyle ileri bir göreve gerekirse, bunda rol oynamış olabilir. Fakat bu temel bir bahane olarak ileri sürülemez. Biraz da boş-

Ulusal kurtuluş mücadelemizin değerli önderlerinden İsmail İBRAHİM yoldaş, sadece yetkin bir militan, ideolojik ve askeri olarak gelişkin bir önder değil, her şeyden önemlisi, parçalanmış Kürdistan'ın birliği yolunda ilk birinci adımı atan ve kendisi şahsında ulusal birliği yetkin bir şekilde temsil eden değerli bir yoldaş. Marksizm-leninizm kavrayışı ve yurtseverliği Onun daha ilk dönemlerde PKK şahsında Kürdistan ve Ortadoğu halklarının öncüsünü göstermiş, safılarına, saflarına katılışına ulusal birliğin en yetkin önderlerinden ve ilk kadrolarından biri olarak yüceltine eşmiştir. Bu konumunda O, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde ayırdıcılığı bir yer kazandırmıştır.

İsmail yoldaş, mücadele yaşamı boyunca tüm yönleriyle olumlu bir pratik sergilemiştir. Reformist ve oportünist anlayışlara, lafazanlığa rest çekmiş, onun yerine pratikliği, derin teorik kapasitesinin yanısıra devrimci mücadelede pratikliği esas alan, pratikte direten, yetkin halkçı özellikleri özümseyip bir halk önderi olarak başaerlik değeri bir yoldaş. Parti içi sorunlarda daima çizgisi savunur ve her zaman bilimsel çizgiyi esas alır. Doğruluğu ve Parti çizgisinin yetkin bir savunucusu olarak tanınır. Halk önderliğini ve askeri komutanlığı arasında güçlü bir şekilde bütünleştirmiştir. Partimizin kapsamlı militanlık özelliklerini kendisinde somutlaştıran, yaşamıyla bütün pratikliği geçiren, güçlü bir öz ve yeteneğe sahip olan seçkin bir yoldaş. Derin bir öngörü zekasına sahiptir, gelişen ve olayları objektif değerlendirmeye ustalığına eminim. Açıkçılığını, halka ve yoldaşlarına derin sevgi ve saygıyla yaklaşan, bu özellikleri nedeniyle kitleler arasında sevilmiş, sempati duyulan ve önderliği kabul gören, Partimizin gerçek halk önderliğini yaratma mücadelesinin ürünü olarak şekillenirken bir yoldaş. Halk arasında olduğu gibi, savaşçı yapımız içinde de sevilip sayılır güven duyulurdu. Savaşçıların eğitimi ve geliştirilmesini en önemli görevlerinden biri olarak görür, yoldaşlık bağlarını

luğun ortaya çıkardığı bir görevlendirmeye oldu. Fakat olumlu özellikleri üzerinde ısrarı ve doğru bir biçimde duruşu ve Partinin birliğini esas alarak Partinin her düzeydeki politikalarına sıkı sıkıya bağlı kalsaydı, oldukça yoğun baskının olumlu varlığıyla da gelebilecek bir konumdaydı. Halkın yaklaşımımız bu temeldir. Onun kendine has diye biraz kişiliğinden sızdıran gibi gözüken yanlarını kesinlikle aşması gerekliydi. Güncel ihtiyaçlara göre bir anda taktik bir tarafa bırakarak, ister göç getirmeye biçiminde olsun, ister bir anlamda bireysel bir yaklaşım olsun, kendisi çabuk tutan bir konumda tutması kabul edilemez. Bu biçimde pratik olarak hareket etmesinin ciddi bir sakınca olduğuna bile, ortaya çıkan olumsuzlukları giderecek kendi eğitimi ve Parti terbiyesini alması bilimeldir. Olgun devrimciliği kesin ulaşmayı sağlayabilmelidir. O canlı, hareketli konumunu olgun bir devrimci biçiminde kesinlikle somutlaştırılmalıdır.

güçlü yaşardı.

İsmail yoldaş, Kuzey-Batı Kürdistan mücadelesinde dil sorunu bu zorluklara yüzölçü gelmesinde rağmen bölünse yetkin bir pratik sergileyebilmiş ve bu konumunda Partimizin önder kadroları arasında yer almaya hak kazanmıştır. Son derece zeki ve yetenekli bir yoldaş, bu nedenle de komple devrimcilik özelliklerini kazanabilmiş, tüm zorlukları bir bir aşma gücünü göstermiştir. Mücadele safhalarında yer aldığı sürece tüm yeteneklerini komutanlık hizmetine sunmuş, yoğun bir eylemlik yaşamıştır. Özellikleri ve mücadelesiyle safhalarında yetmiş saygın bir değer olan İsmail yoldaş ulusal birliğin içinde harici olarak mücadelelemeye yatacağı, anısını Bağımız, Birleşik ve Demokratik Kürdistanı yaratma kavgamızın gereksizi yatacağıdır.

Harun ve İsmail yoldaşlar; Sizler mücadele yaşamınız boyunca Kürdistan, Kürdistan halkına ve Partimize PKK'ye layık olmayı bildiniz, bizler de bu değerlere ve yüce anınıza layık olmayı bilecek, bizlere devrettiğiniz mücadele bayrağını mutlaka, kanımız ve canımız pahasına da olsa, zafere taşıyacağız!

-Anıları mücadelelemize önderdir!

Savaş ve ordu sorunları...

Baştafı 19. sayfa

muhafaza ettik. Bizimle yoldaş olanlar da bu özellikleri esas alırdı. Büyük değerler ve şeytiller bu temelde ortaya çıkmıştır. Hepsinin mektupları vardır, son sözleri ve bizim yaşam ortaklıkları vardır. Yüzbin defa kanlanmamız, bu kadar kanlanmamızdan sonra kimler halka "biz özerk, daha partileşmedik, savaş halen doğru yaklaşmıyor, çizgiyle şöyle oynuyoruz" derlerse, tek kelimeyle, "kem-kum etmeyin ve antlatıklarınızı bırakın" deriz. Böyle izahlarla, böyle durumlara girmek tek kelimeyle edilebiliriz. Amaçlarımız çok değerli, yolumuz aydınlatılmıştır, o halde alimlarımızı sağlam atalım ve devrim sanatının incelikleri üzerinde tartışalım. Bunun için en kapsamlı eğitimi gerçekleştiriyoruz. Deneme, sinamaya evet, ama, amaçlar doğrultusunda, bizi amacımıza götürcek yol konusunda, adimların niteliği önemlidir. Kargaşa yaratarak, "başka türlü de olabilir" türünden hikayeleri çok çok dinledik. Bu anlayış sahipleri, PKK'ye en çok zarar veren kişiler olabilir. Sonuna kadar ayrıntılamıncı, ölçmemeğin için yolu daha da aydınlatmalı, diyoruz. Bazi tuzaklar varsa ve dizeniz için tutumuyorsa, tek adimlar almamış için pekiştirilmez. Bunun aceliye de yoktur. Dikkat edelim. Aydınlatma ve kavrayış düzeyinde, yani, pratik veya fiziki anlamda en dayanıklı güneye kavuşalım. Bunun için, yaygınlaştırmaya çalışalım, getirelim, buraları büyük bir sabırla, onbir yıldır açık tutuyoruz. Bazi yetmezlikler içinde boğumlaşıyor. Bu da tecrübelerimiz aktarıyor ve güvenciler içinde tutuyoruz. Artık bundan sonra, kişinin yıllığından diğer Şunu hemen söyleyelim, kimse şimdi büyük zaferler de istemiyor, ama hiç olmazsa, bu işleri yoldaşlığa yarışır bir tarzda yürütülmeli. Hiçbir şey yapamıyorsanız, bir kışkırtma namuslu olurun. Yürüdüğünize pek tutun, şerefli yaşayın, o da bize yetir.

Biz bu kadar kapsamlı yaklaşma-

PKK II. Ulusal Konferansı kararları...

Baştafı 21. sayfa

dürülmesi, bundan sonraki süreç açısından da büyük önem taşımaktadır.

Parti ve halk olarak, kadremizi diğer bölgeler halklarından hiçbir zaman ayırmadık. Kürdistan'da yürüttüğümüz savaşın, salt Kürdistan'ın ilgilendiren bir sorun olmadığın, bunun bölgeler halklarının üzerinde emperyalist dayatmaların ve yaptırımların karşısında bir tutum olduğuna ve bu tutumun bölgeye yayılması oranında, bölge halklarıyla, ilerici anti-emperyalist güçleriyle dayanışma ve dostluğun, birliğin yükselmesini esas aldık. Bölgedeki ilişkilerimiz yeni veren budur.

Dünya ve bölgedeki yeni süreçte bu tutumu sürdürmek doğrudur. Hem belirlenim ki, İran-İrak savaşının sona ermesi ve dünyada; NATO ve Varşova paktları arasındaki soğuk savaşın bitmekte oluşunun bölgeye yeni yönelimleri yaşanması ve tüm bunların içinde TC'nin bölgeye düşük politikaları, bölgede yeni bazı gelişmelerin boy vermesi birlikte getirmektedir. Bu gelişlere, doğru yaklaşım, gelişmeler karşısında, bu-

güne kadar olduğu gibi, bundan sonraki süreçte de bölgeler halklarının ortak çıkarına hizmet edecek tutumu sürdürmek önem taşımaktadır. Buna göre;

1- Ortadoğu'da bölgeler halklarının anti-emperyalist, anti-siyonist, anti-faşist, anti-sömürgeç mücadelesini yükseltmek, bu mücadelede birlik, dayanışma ve dostluğu güçlendirmek;

2- İlişkilerde halkların eşitliği ve kardeşliği ve politik güçlerin bağımsızlığı haklarına saygılı olmak; buna oturan ilişkilerde sonuna kadar sadık olmak;

3- Yeni süreçte belirlenebilecek gelişlere, bölge politikamızı doğrultusunda yaklaşmak ve halklarımızın çıkarına bir çözümün gelmesi yönünde katkı sunmak;

4- Belirlenebilecek yeni taktik olanakları ve ilişkileri, bugüne kadar bölge politikamızın buna uygun bir tarzda ele almak ve değerlendirmek;

5- Tüm bu görevlerin yerine getirilmesini teminatı olarak ideolojik-politik çizgimizin bağımsızlığı ruhunu ilköğrencilerin, öğrencilerin ve emelinde olurtmak gerekmektedir.

zümle, bu temelde eğitimi ve daha geliştirilmiş olanaklarla bir kez daha pratikte sonuç almaya yönelik.

Amma buna rağmen ısrarla "kendim düzeltmem, baki, işleri çözümlen de çıkarım; taktik de oynarım, Parti yaşamıyla da oynarım. Parti yaşamı hiç de sayarım ve oldukça özerk yaşamak isterim" dediler. İste, biz, burada basitlikte ve serensile bir rol düşüyoruz. Böyle olmaz! Sen üç denemeden de sonuç çıkarırmıyorsan, dört Dördüncü deneme şansını sana verdiğimizize, seni alaşağı ederiz. Bunun yapılması daha doğrudur. İşte, Parti tarihimize taktik gelişmeye ilişkin -bu üç denemede- çıkarmamız gereken esas sonuç budur. Bu kadar derinleymen sonra sonuç çıkarmamız, partileşmeyi, yaşamayı öğrenememiz, işleyememiz; ardından silahlı savaşımı uygulamayamamız. Buna rağmen bildiğini okuması iyorsa; bu onun bizzat kabul istemesi, Parti davasına sonumsuzluğu kabul etmek anlamına gelir. Eğer böyle değilse; bunların bütün sonuçlarıyla birlikte Parti içineki etkilerini taşıyarak etkilenen başka çaremsiz de olmaz. Bu temel sonucu çıkarıyoruz.

Öyle inanıyoruz ki, gerçekten en değerli varlıkların Partiyen ver partitiller ve siz değerli partili adayları; yine oldukça sızdırılır. Parti militanları, savaş sorunlarında özellikle, görevlerini üstleniyor, hiç olmazsa bundan sonraki dönem için, sosyalizm için öncülük rolünü oynamakta her şeyimiz ortaya koyacak.

Bu konuda en ufak bir tereddüt, bize pahaıyla mal olur ve bağışlarına yarar. Onun için, temel Parti doğrultusunda, onun savaşına yanlımsızdan kırkılık olmasın. Bunun, acele yapılması gerektiği sonucu çıkarılmamalıdır. Derin, büyük sabır, aynı zamanda büyük bir inatla ve çabıyla görev adamı olma sonucu çıkarılmamalıdır. Bunun kendinize yakıştırmaya ve mutlaka başarm. Hepinize başarılar diliyoruz.

6 Mayıs 1990

İmprimasyon :

V.I.E.P :

A. Englek

Yayınlanma: 205

8000 Köln 30

Yayınma adres :

Serzwebün

Postfach 10 16 83

8000 Köln 1

Hesap numarası :

Stadtparkasse - Köln

A. Englek

Konto Nr. : 27 60 28 52

BLZ : 370 501 98

Avusturya 22.50 s.

Belçika 75.00 br.

Danimarka 10.00 dir.

Fransa 7.80 fl.

Hollanda 3.75 fl.

İngiltere 0.90 £.

Levçe 7.50 skr.

Levçe 3.00 skr.

Norveç 10.00 nkr.

ARGK'nin değerli komutanları, halkımızın önderleri Harun ve İsmail yoldaşlar ordulaşan halk gerçekliğimizde bayraklaşarak ölümsüzleştiler

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde, ortaya çıkardığı yetkin gelişmelerle zaferi giden yoldaş Harun dönüm noktası teşkil eden 1990 yılı mücadelemizin köşe taşlarından biri değeri yoldaş; PKK-MK üyesi ve ARGK komutanlarından Harun (Şehmus YIGİT) yoldaş ile PKK MK yedek üyesi ve ARGK komutanlarından İsmail İBRAHİM yoldaş şehit verdik. Harun ve İsmail yoldaşlar, 4 Ocak'ta Xirabekvir'de kanlarıyla isyana çağrı olan, 13 Mart'ta Savur'da direnişleriyle işgalini ateşleyen ve Kürdistan'ın dört bir yanından şahadetleriyle bagimsizlik ve özgürlüğe giden yolu sonuna kadar açan 1990 yılı şehitlerimiz ölümsüz bir halkası olarak kurtuluş savaşımızdaki en büyük mertebeye eriştiler. Onlar şahadetleriyle, ERNK'de ordulaşan halkımız ARGK safılarında bir direniş çağrısı oldular, Xirabekvir'de dalgaların Savur'da daha da yükselttiğin kurtuluş bayrağını yeni bir zirveye, Botan'ın enin dağlarına taşıdılar; seslerini şehitler ordumuzun sesine katıp halk zaferi yolunda aydın kaldıran birer haykırış oldular; ARGK'nin namulardan düşmanın beyhine ve yüreğine saplandılar, ona ölümlü darbeler verdular. Onlar, ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni bir tarihsel döneminin simgeleri olarak Kürdistan halkının tarihinde özün bir yer aldılar, tarihe altın harflerle yazıldılar.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin zirvesi yaşadığı 1990'nın 24 Temmuzunda Botan alanında Defta Hayat'de ölümsüzleşen, Halk Kurtuluş Ordumuzun yetkin komutan ve kumaylarındın, Botan Eyaleti I. Bölge (Çukurca) sorumlusu ve askeri komutanı, şahadetli yigiti önderlerinden Şehmus YIGİT (Harun) yoldaş, silahlı mücadelemizin başından bu yana içinde yer alan ve günümüzde kadar getirilecek yüksek boyutlara ulaştırılmasında büyük bir emek ve yetkin bir pratikçe sahip olan Harun yoldaş, Hareketimizin partileşme aşamasında mücadeledeyi taşıyıcı katkısı, 77-78'lere tekabül eden bu süreç, Hareketimizin maddi bir güç olmasına başladığı, ideolojik grup döneminden politik bir hareket olmaya doğru geçiş yaptığı bir süreç. Bu özelliklerinden dolayı özgün özellikler taşıyan ve yetkin özellikler isteyen bu süreçte şahısa yeni katılmasına karşılık, Harun yoldaş kısa zamanda dönemin gereklerine uygun, yetkin bir formasyon tutturabilmiş, daha o dönemden başlayarak Hareketin yetkin bir militanı ve yılmaz bir savaşçıya çıkmıştır.

78-79 yıllarında çeşitli güçlerin saldırılarını ortamdaki Hareketimizi yoğun bir eylemlik içinde girmişti. Partinin yaşatılması açısından canıca bir nitelik taşıyan bu süreçte Harun yoldaş tüm gücüyle eylemsel faaliyetler içinde yer almış; bu eylemlilik içinde yetkinleşen askeri özellikleri ile ön plana çıkmıştı. Daha o dönemde, sinasız bir saldırı ruhu sapha, korkusuz ve düşmana etkin darbeler vuran bir yoldaş Harun yoldaş, 1980 yılının yılın pratikinde önemli yararlılıklar göstermiş, Diyarbakır ve çevre alanlarda yürüttüğü faaliyetlerde düşmanın azzın saldırılarında karşı Parti değerlerini korunup geliştirilmesinde etkin rol oynamıştı.

12 Eylül faşist darbesi ile birlikte, Partimizin güçlerini yurtdışına çekme kararı gereğince Harun yoldaş da 1980 sonlarında Ortadoğu alanına çıkmış, bu alanda askeri ve siyasi eğitimden geçerek geleceğin yıldı

görevlerine hazırlanmaya başlamıştı. 1981-82 hazırlık sürecinde sarsılmaz kararlılığı, halka ve yoldaşlarına bağlılığı ile tanınan ve bu kararlılık yıllarda hiçbir salıyanı girmeden görev ve sorumlulukların üzerine yürüyün sekin yoldaşlardan biri olmayı bilmiştir. 1982-83'te ülkeye yönelen ilk gruplar içinde yer almış ve Botan alanına gerek buradaki mücadelelerin temellerini atma savaşımını yürütmüş. Büyük fedakarlık ve direngenlik isteyen o zor yıllarda Harun yoldaş, hiçbir kırıklığa uğramadan tarihsel sorumluluğuna vakıf bir pratik sergilemiştir. Kürdistan tarihinin yönünü olumlu temelde değiştirme hareketi olan 15 Ağustos Atılımı'nın hazırlanması ve gerçekleştirilmesinde yer almış, militan ruhu, atılıma zemin yaratan pratiği ile bu dönemin emektarlarından biri olmuştur.

Harun yoldaş PKK III. Kongresi öncesinde ülke zemininde yaşanan sağ tasfiye pratiği karşı kararlılıkla durmuş, sağ anlayışları ve salınlı pratikleri, sürekli eylemlilik içindeki direngen pratiğiyle mahkum etmiş, daima doğrulara ayak diremiştir. Bu konumuyla O. siyasal anlamda sağlığı karşı sonu alıcı etkin bir caba geliştirmede ve askeri eylemlilikle sürelileştirmekte, dirençsizliği beslemiş, yönetimin kaynaklarına sağlığı kendi militan dirençsizliğiyle darbelemiştir.

III. Kongre sonrasında Parti çizgisi ve taktiklerinin hayata geçirilmesinde daha kapsamlı görevler üstlenen Harun yoldaş, güçlü bir pratik sergileyerek önemli yararlılıklar göstermiş, mücadelemizin atılımı yapmasında etkin roller oynamıştır.

1988'in Aralık ayında Mahsum Korkmaz Akademisinde giden Harun yoldaş, burada hem kendini yenilemiş, hem de tecrübelerinin diğer yoldaşlarına aktararak onların eğitimine katkıda bulunmuştur. Uzun yıllar silahlı pratik içinde yer almasından dolayı siyasi eğitimi aksayan Harun yoldaş, Akademide bu yetersizliğini önemli oranda aşarak güçlü bir siyasi saformasyon kazanmış ve daha yetkin bir şekilde yeniden silahlı mücadele pratiğine yönelmiştir. 89 Mayıs'ında kendi komutasındaki 89 kişilik bir gruba Botan alanına yönelen Harun yoldaş, ülkeye başanlı bir giriş ardından yol boyunca grubunu yeni savaşçılara takviye etmiş, getirilini yürütmüş eylemlerin yetkin bir örneğini sergilemiştir. 60 kişilik yola çıkan grup faaliyetin başına sayısını kat katına çıkarmış olarak varmış, daha da güçlenmiştir.

Harun yoldaş, 1989 yılında müca-

delemizde yaşanan ırmışının öncüsü ve yürütücüsü olmuş, mücadelemizin taktik önderliği rolünü güçlü bir şekilde yerine getirmiştir. Silahlı mücadelemizin en hareketli dönemi olan 89 Eylül eylemliliğinde genelde Botan'da, özellikle Çukurca alanında öncülük rolü oynamış, özellikle Çukurca alanındaki dürgünlüğe aşırma ve sömürgeci ortofeyi kırarak yerli devrimci ortofeyi tesis etmede temel rol oynamıştır. Bu süreçte kısa bir zaman kestinde 100'ü aşkın savaşçıya safılara katarak, güç büyümeye ve ordulaşmaya yetkin bir pratik sergilemiştir. Çukurca somutunda, halkın mücadelesi ile bütünleşerek direnen ve savaşan halk gerçekliğini ulaştırmasında önder olmuştur. Sürekli eylemlilikle yaşatarak sömürgeci düşmanı her alanda darbelemiş, direngen bir ruhun yaratılmasında önemli bir emeğin sahibi olmuştur.

Harun yoldaş esas olarak halkımızın çağla bütünleşme sürecinde Partimiz önderliğindeki görkemli dirençlerin yoğunlaşması bir ifadesi, simgesi ve askeri komutanıdır. Halkımızın Partimiz şahsında ayaklandırdığı yeteneklerini ortaya çıkardığı bir komutan ve askeri sanatın yetkinleşmiş bir uygulayıcısıdır. Safılarda yer aldığı dönemde şehit düştüğü anda kadar silahlı mücadelemizin bütün aşamalarında yer almış, devrimci yaşamı yoğun eylemlilik içinde geçirmiştir. O, eylemlilikle bütünleşmiş bir militandır. Harun yoldaş denince aklı eylem gelir. O, savaşın bütün yönleriyle katılmış; becerebilen ve bu temelde savaşçı doğu ele alan, onun tüm gereklerini pratiğinde yaşatan, cesaret ve kahramanlığıyla ve yine gerçekliğiyle eylemler ve öncülük ettiği atılımlara çağdaş ordumuzun komutanı'nı vasfını hakketmiş bir yoldaştır. O, devrimci yaşamı tümüyle bir mücadele ve savaş olarak ele alan ve yaşamını bu temelde organize eden profesyonel bir mücadele adamıdır.

Harun yoldaş, zayıf olduğu yerde en önde yer alırdı, bu özelliklerinden dolayı, Devrimciyi laftan çok pratikle yürüten, yaşamla yücelten, düşmana karşı yenilmez bir irade ve ruhun sahibi olmayla ortaya koyan bir pratik sahibidir. Bu yönüyle zayıflığı karşı eylemlilikle öne çıkarır, eylemlere en önde katılır ve böylece zayıf pratiğiyle mahkum ederdi. Bu anlamda Kürdistan somutunda devrimci mücadele içinde geçen 12 yılın devrimci yaşamına damgasını vuran temel özelliği, savaşmayı göze almayı reddedenler düşman olma, asla taviz vermemek. Savaşmayı göze almadan nefret eden biriydi.

Bundan ötürü, bulunduğu her ortamda mutlaka eylem yapıp, tüm zor koşullara rağmen düşmana mutlaka darbe vurur ve başkalarını görevlendirmeden çok mutlaka kendisi eylemlere katılırdı. Bu biçimde, savaşın ırmışını, gelişimini esas alan bir yönetim ve pratik sahibi olabilmiştir.

Harun yoldaşın en temel özelliği: bir askeri yetenek olmasıdır. Son dönemde siyasal olarak da önemli bir gelişmeye başlayan ve geri olmayan bir formasyon tutturan bir yoldaş olsa da askeri yetenek olma özelliği ön plandadır. Çünkü devrimci yaşamı sürekli direniş ve devrimci savaşımın içiçe geçmiş ve adeta silahlı savaşla bütünleşmiştir. Bu anlamda, Kürdistan'da silahlı mücadelemizin temel taktik olan uzun süreli halk savaş ve silahlı mücadelelerin oturtulmasında ve devrimci direniş savaşımını geliştirilmesinde büyük bir uğraşın ve çabının sahibidir. Silahlı mücadelemizin tüm aşamalarında yer aldığı gibi, her aşamaya uygun bir taktikğin gerçekleştirilmesinde de önemli pay sahibi olan, büyük yararlılıklar göstermiş bir yoldaştır. Sağlığı ve her türlü oportünist anlayışlara taviz vermeyen, Partimizin devrimci saldırı ruhunu sözü, pratiği ve yaşamıyla temsil etme uğraşını gösteren önder kadrolar arasında yer almıştır. Silahlı mücadelemizin bugünkü düzeyine ulaştırılması ve bu kapsamda geliştirilmesi birçok yoldaş gibi Harun

kirdekten yetişme bir savaşçısı ve komutanıdır.

Harun yoldaş, senderece alpak-gönüllü, sade, halkçı ve eğitici özellikleriyle yoldaşları arasında saygı ve sevgi uyandıran bir yoldaştır. Sürüklüyece özelliği ve mutlaka sonuç alma azmi olumlu özelliklerindedir. Yine, düşman pratiğini delici, boş çıkarcı direngen yasını sefaştı korkusuzluğunun, atılanlığına bir ifadesiydi. Bu özellikleri ile O, düşmanda büyük korku yaratmış, adeta korkulu rüyalarından biri olmuştur. Bu nedenle ki, sömürgeci basın-yayın organlarında sürekli spekülasyon yapıp, sık sık Harun yoldaş çatışmada öldürüldüğü iddia ederlerdi.

Evet, Harun yoldaş, 12 yıl süren onurlu bir mücadeleden ardından 24 Temmuz 1990'da şehitler kervanına katıldı. Ancak, O'nu şahadete götürün, düşmanın güçlüğüne değil, gözükaraca öne atılması, sürekli savaş içinde kalmanın da verdiği asırı cesaretle gereğince ihtiyatı olmamasıydı. Harun yoldaş son nefesinde yoldaşlarına, "Yetenece savaşım, gölüm arkada kalmadı" diyordu. Bu sözler, savaşla bütünleşmiş, sürekli eylemlilik içinde yaşamış dopdolu bir yaşamın ifadesi gibiydi. Onurlu bir mücadele yaşamının onurlu bir şahadete taşınan Harun yoldaş mücadeleye yolunuzu aydınlatan bir meşale olarak sürekli yaşatacak, anısına zaferle karşılığı vereceği.

yoldaşın da önemli yeri vardır.

Harun yoldaş, başta sıradan bir savaşçı olarak katıldığı silahlı mücadelemizin gelişmesine atbası bir gelişme yapıp, yani silahlı mücadelemizin gelişim pratiğiyle bütünleşik arzeden bir yaşamın sahibidir. O, savaşımından sıfırdan başlayarak gelişim güçlenmesiyle içiçe gelişmiştir; Parti ruhunun bir parçasıdır, onun bütünleşme bir bütündür. Bu anlamda O'nu uzun süreli silahlı mücadelede tahkiminden ayrı düşünmek mümkün değildir. O tümüyle bu süreçte bütünleşmiş ve bu sürecin geliştirilmesinin bir temel taşı, bir yürütücüsü, bir emektarı olmuştur. Harun yoldaş, büyük zorluklara içiçe geçen bütün yaşamı boyunca fedakarlık ve kahramanlığın bir sembolü olmuştur, gelişmişliği Partimizin ortaya çıkardığı çekilken askeri bir kişilik, bir savaş adamıdır. Bu anlamda silahlı mücadelemizin tarihinde eşsiz bir çabanın sahibi olan, tüm aşamalarına filen katılan, ARGK'nin çe-

1990 yılı Yaz Atılımımızın değerli şehitlerinden biri olan İsmail İBRAHİM yoldaş, Güneybatı Kürdistan'ın Denk şehrinde 1960 yılında toprak sahibi bir köylü ailesinin oğlu olarak dünyaya gelmiş. Yurtsever bir aileden olması O'nu erkenden ulusal kurtuluş arayışları içine itmiş, her türlü sahtekarlıktan nefret eden dürüst özellikleriyle, bulundugu alanda etkin olan ilkel milliyetçi ve reformist güçlerle ilişkiliye çekmekten kaçınmıştır.

1982'de Partimizin Ortadoğu alanına açılmasıyla birlikte Parti ideolojisiyle tanışan İsmail yoldaş, başlangıçta Parti ideolojisini bulundugu Kürdistan parçasına uyarlayarak bir örgütlülük yaratma çabası içinde olmuş ancak daha sonra Parti safılarında bizzat yer alarak mücadelede vermede kararlı kılınıştı. 1982'de Parti ile girdiği ilişkiler ardından çeşitli hizmetlerde bulunmuş, propaganda yapma, bildiri dağıtma, Parti kitaplarını Araçpaya

Devamı 27. sayfa